Avionul și căprioara

În acea toamnă adunasem încă o dată în mine toată frumusetea Bucovinei. Și încă o dată mă despărțeam de ea.

Dar, pentru prima oară, o părăseam altfel decît de obicei, îndreptîndu-mă spre aeroportul Sucevei. Pentru prima oară nu mai aveam să alunec aproape o jumătate de zi pe valea Siretului, avînd în dreapta munții cu creste zimțuite și albastre, iar în stînga tălăzuirea domoală și ușor dezolată a șesurilor Moldovei. În acest peisaj și în legănarea ușoară a trenului începeau de obicei să rămînă în urmă, în mine și pe harta țării, priveliștile din ultimele săptămîni: atît de blînda Țară a Dornelor, cu foșnetul pădurilor și murmurul multelor ei ape, ca un cîntec de leagăn al unui întreg popor, Rarăul printre ai cărui brazi mestecenii ard asemeni unor lumînări, policromia și gloria bisericilor voievodale, un fel de a fi al oamenilor care încă mai ține de legendă, și tot ceea ce face frumusețea și farmecul Bucovinei.

Eram aproape de aeroport cînd, pe neașteptate, avionul ce venea de la București și urma să plece îndată înapoi a trecut peste arborii șoselei, la o foarte mică înălțime și s-a dus să aterizeze în uruitul motoarelor. Atunci, în sufletul meu, șederea în Bucovina a luat sfîrșit.

O nouă lume începea, și un alt ritm interior ce căuta să se pună de acord cu aripile mari și fuzelajul metalic al avionului. Așezat pe pămînt, la cîteva sute de metri, acesta aștepta, iar tot aluminiul lui părea o invitație uriașă la altceva decît la ceea ce fusese pînă atunci.

Mai erau douăzeci de minute pînă la decolare, dar mă și simțeam plecat din Bucovina.

Atunci, am zărit în preajma avionului căprioara. Întîi, am fost surprins de neprevăzutul și plasticitatea imaginii. Erau acolo, și se logodeau în mod neașteptat și foarte plăcut pe retină, două siluete total deosebite, reprezentînd lumi și ere total deosebite, opuse chiar una alteia. Un produs al naturii, cum nu se poate mai gingaș și fragil, și un produs al minții omenești, alcătuit din piese metalice, cel mai puternic și îndrăzneț dintre toate.

O căprioară și un avion... De-a lungul întregii mele vieți, am iubit și căprioarele și avioanele, dar fiecare în alt timp, iar fiecare timp era despărțit de celălalt prin altfel de a simți și prin altfel de bătăi ale inimii. Iar acum fuzionau în una și aceeași secundă, spre marea surpriză și voluptate a spiritului meu.

O căprioară și un avion... Atît de total diferite, reprezentînd lumi și ere total diferite, și totuși și avionul și căprioara, avînd ceva comun: saltul, avîntul, străbaterea cutezătoare a spațiului.

O căprioară, ființă vie, este poate mai aproape, într-o ordine mai dreaptă și mai poetică a lumii, de avion decît de hipopotam, cum o obligă zoologia.

M-am îndreptat cu mîna întinsă spre botul ei, pînă ce l-am simțit deodată în podul palmei. Atunci, inima mea care se grăbise să se pună de acord cu motoarele avionului și-a schimbat ritmul, și m-am întors iarăși în Bucovina. Botul moale și umed, și ochii mari, de o tulburătoare nevinovăție ai făpturii din fața mea, mă făceau să simt și să iubesc, mai viu și mai mult, frumusețile de care mă despărțeam, de la marile păduri de pe valea Bistriței pînă la silueta Voronețului.

Mîngîind-o, îmi plăcea să mi le închipui — căprioara și ctitoria lui Ștefan — înlănțuindu-se una cu alta, prelungindu-se una din alta... Poate vi se pare ciudat. Dar spuneți-mi, dacă Voronețul ar fi să se transforme în ființă vie, ce ar putea deveni decît căprioară? Și gîndiți-vă bine la silueta și grația unei căprioare și spuneți-mi, dacă ar fi să se prefacă în construcție omenească, oare ce ziduri ar putea alege, spre a nu-i trăda zveltețea și candoarea, decît pe ale Voronețului?

Pentru a scrie un singur vers, a spus cîndva Rilke, și toți știm asta pe dinafară, trebuie să vezi multe orașe, mulți oameni, multe lucruri... Fără îndoială că meșterul care a gîndit forma și proporțiile Voronețului a văzut multe căprioare.

Plopul meu lăuntric ar fi avut o frunză și un foșnet mai puțin, dacă în acea dimineață nu m-aș fi gîndit să plec cu avionul, sau dacă pe aeroport n-ar fi fost căprioara. Dar am aflat că este tot timpul acolo, nelipsită la sosirea si plecarea fiecărui avion. Ce m-ar fi putut bucura și emoționa mai mult? O căprioară pe aeroportul din Suceava, atîtea putea să însemne! Ea putea fi, pentru mulți dintre cei ce sosesc sau pleacă, prilej de a retrăi marea emoție care la moartea lui Nicolae Labiș a zguduit atîtea conștiințe.

Mai mult decît o inscripție pe marmură, gingașa vietate putea, cu ochii ei de o insuportabilă nevinovăție, perpetua un fior și întări jurăminte ce n-ar trebui să se piardă.

Bărbații și femeile care lucrau acolo, într-o aerogară de lemn ce reamintea un ocol silvic, înțelegîndu-mi gîndurile și sentimentele, m-au asigurat că grija lor pentru viața căprioarei, ca și dorința de a o vedea întîmpinînd avioanele, sînt tot atît de mari ca ale mele.

Un an mai tîrziu aflam că fusese ucisă.

E o poveste încîlcită și tristă, cu un cioban care într-o dimineață cețoasă, zărind-o lîngă turma lui, a zvîrlit în ea cu ciomagul, rănind-o mortal. Un medic a încercat să o salveze, făcîndu-i o grefă. Dar, cu toată strădania sa și emoția ce cuprinsese spitalul, a murit.

De atunci au trecut cîțiva ani. În toamna aceasta — încă o toamnă plină de frumusețe și farmecul Bucovinei, culminînd cu priveliștile ce se deschid de pe Rarău, mai vaste și mai armonioase decît o simfonie — am aflat că pe aeroportul din Suceava a apărut o nouă căprioară.

Întîi, am văzut-o fotografiată: lîngă ușa avionului, trei tinere femei întindeau mîna spre ea, cu un zîmbet copilăresc, preocupat și fericit. După statura înaltă și părul blond păreau tocmai din țările scandinave.

M-am dus atunci să o văd, să o mîngîi, să-i vorbesc. În alte orizonturi exterioare și interioare decît acelea de acum cîțiva ani, m-am gîndit iarăși la ce poate însemna o căprioară acolo, pe noul aeroport al Sucevei.

Acum nu mai e vorba doar de cei născuți pe aceste pămînturi, de cei mereu sensibili la amintirea lui Labiș, ci de bărbați și femei din felurite țări ale lumii, ce ar putea fi surprinși, emoționați chiar, cum păreau suedezele din fotografie, de apariția zveltei făpturi lîngă fuzelajul avionului.

Știu că multe aeroporturi moderne, pe care se vîntură lumea contemporană, pot uimi prin dimensiuni și organizare. Dar o căprioară, fragilă și neașteptată apariție într-un asemenea loc, poate însenina sufletul oricui și poate aduce, chiar pe cel mai rigid obraz, un zîmbet din vremea uitată, a copilăriei. Ca și un pîlc de mesteceni, ca și murmurul unui izvor sau foșnetul unui plop, gingașa ființă poate întregi — și face de neuitat — lirismul și puritatea unui colț de lume.

O căprioară pe aeroportul din Suceava, atîtea ar putea să însemne...

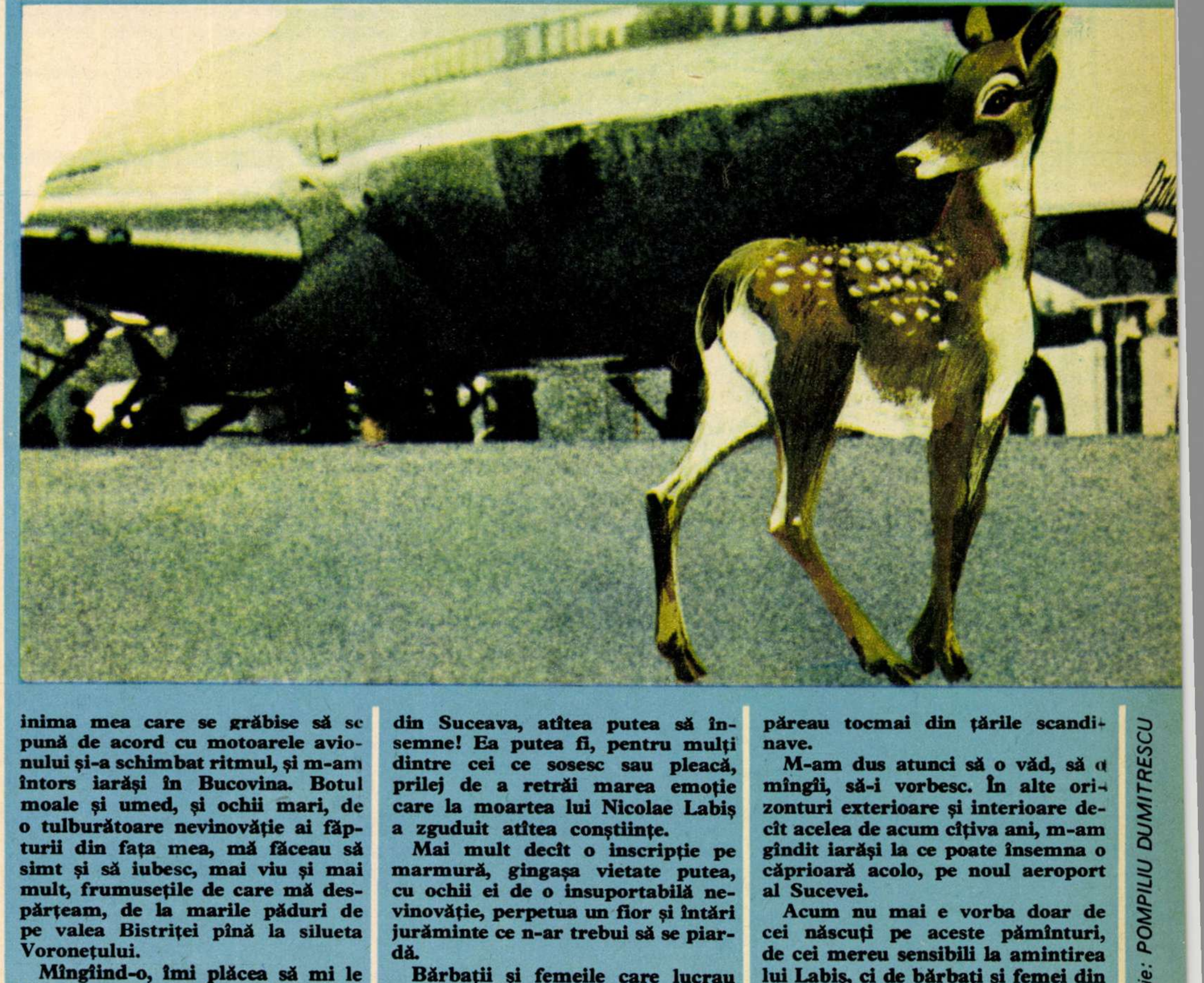

Ilustrație: POMPILIU DUMITRESCU

OLGUȚA
VĂ
RECOMANDĂ

...DOUĂ VECHI MOTIVE POPULARE CARE, LUCRATE PE ROCHII SAU PE BLUZE POT CONSTITUI O MINUNATĂ GARNITURĂ. CULOAREA ORIGINALĂ A ACESTOR CUSĂTURI ESTE CEA NEAGRĂ. SE POT FOLOSI ÎNSĂ ŞI ALTE CULORI, ÎN FUNCŢIE DE ACCEA A MATERIALULUI PE CARE APLICĂM CUSĂTURA.

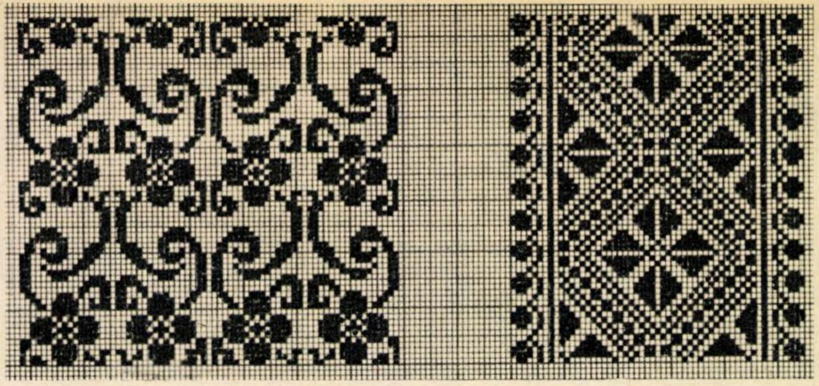

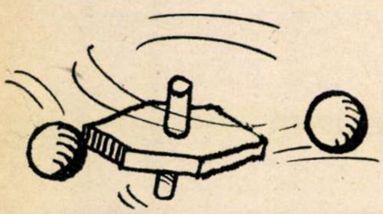

CĂUTAȚI GREȘEALA

Un elev a făcut desenul alăturat reprezentînd o scîndură de formă hexagonală, cu un ax în mijloc, care se învîrte cu repeziciune şi, în rotire, loveşte cu colţurile cele două bile de lemn.

Prezentînd desenul profesorului, acesta a declarat că lucrarea nu e corect realizată. Desenul are o mare greşeală.

Voi o vedeţi? În ce constă?

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

ȘTIȚI GEOMETRIE?

Concizia este o trăsătură distinctivă a limbajului matematic şi în acelaşi timp, o probă pentru cei care îl folosesc Testul următor vă propune verificarea acestei însuşiri, apelînd la cunoştinţe de geometrie.

1. Indicaţi cuvintele inutile din următoarele propoziţii matematice bine cunoscute:

a. Suma celor două unghiuri ascuţite ale unui triunghi dreptunghic este de 90°. (20 de secunde).

b. Dacă cateta unui triunghi dreptunghic este egală cu jumătatea ipotenuzei, atunci unghiul ascuţit opus ei este de 30° (20 secunde).

2. Folosind termenii matematici corespunzători, simplificaţi următoarele fraze. (În total 2 minute).

a. partea din secantă, cuprinsă în interiorul circumferinţei.
b. poligon cu cel mai mic număr de laturi.
c. coarda care trece prin centrul circumferinţei.
d. un triunghi isoscel a cărui bază este egală cu latura.
e. două circumferinţe cu raze diferite, care au acelaşi centru.

3. Iată 7 termeni înrudiţi: paralelogram, figură geometrică, pătrat, poligon, figură plană, romb, patrulater, convex. Aşezaţi aceste cuvinte succesiv, în aşa fel ca noţiunea exprimată printr-un cuvînt să cuprindă noţiunea exprimată prin cuvîntul care-i urmează (1 minut).

4. Ştiind că suma tuturor unghiurilor exterioare ale unui poligon convex este egală cu patru unghiuri drepte, răspundeţi care este numărul maxim al unghiurilor ascuţite interne pe care le poate avea un poligon convex (1 minut).

RADU VLAICU

RĂSPUNSURI:

1. Cuvintele inutile sînt: a) «celor două» b) «unui triunghi dreptunghic» şi «ascuţit».
2. a. Coardă. b) Triunghi. c) Diametru. d) Triunghi echilateral. e) Cercuri concentrice.
3. Figură geometrică — figură plană — poligon — patrulater — convex — paralelogram — romb — pătrat.
4. Suma tuturor unghiurilor exterioare ale unui poligon convex este egală cu patru unghiuri drepte; prin urmare, nici un poligon convex nu poate avea mai mult ca trei unghiuri interne ascuţite. De exemplu, triunghiul poate avea trei unghiuri ascuţite.

UMOR

POMPILIU DUMITRESCU

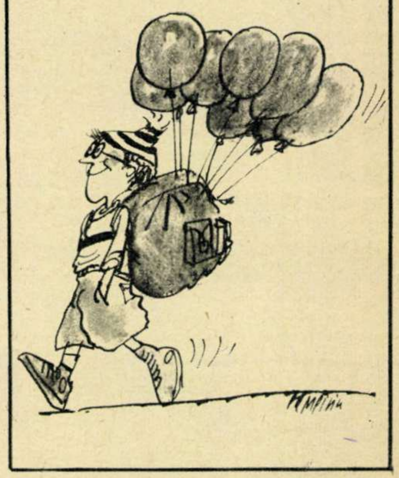

Fără cuvinte

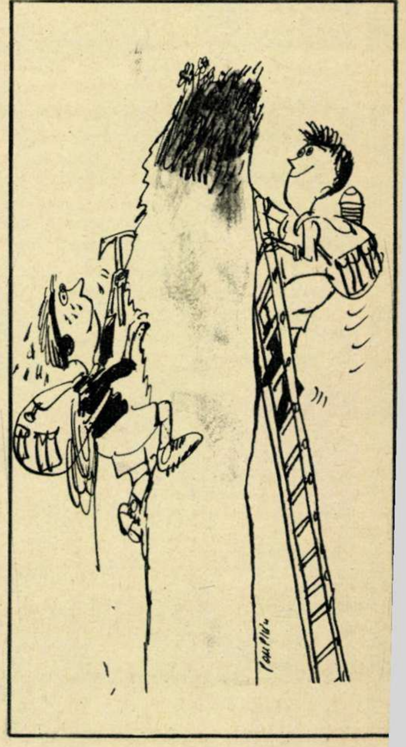

Vă place tenisul?

Aceste fotografii (A, B, C, D, E şi 1, 2, 3, 4, 5) se pot împerechea. Ele sînt, două cîte două, fragmente ale aceleiaşi imagini. Dacă reuşiţi să le împerecheaţi în treizeci de secunde, aţi cîştigat... partida cu trei seturi la zero!

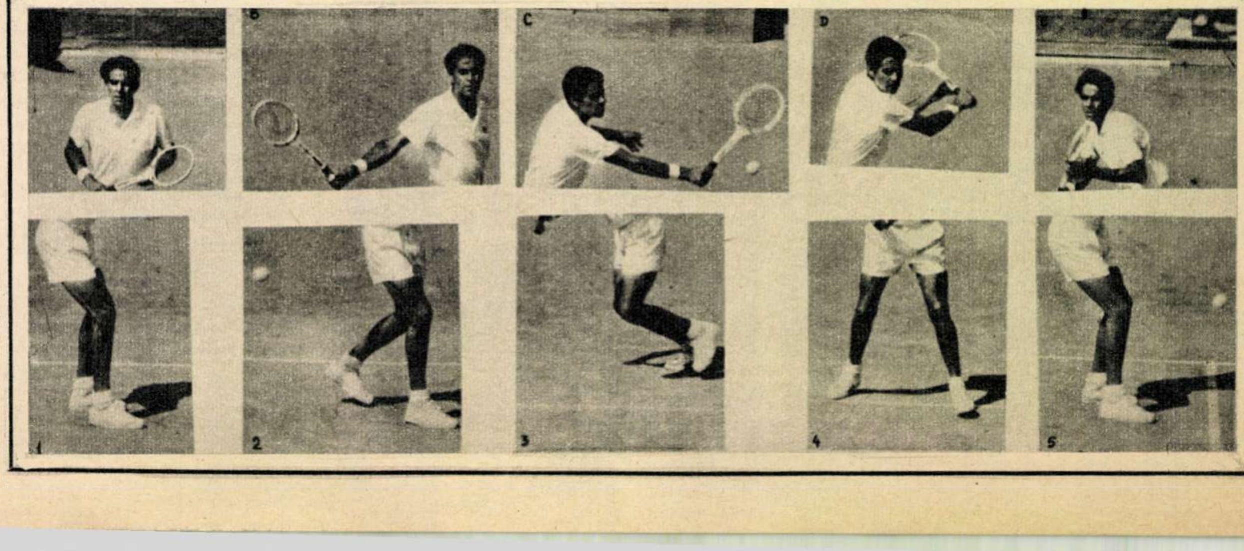

REBUS CRIPTOGRAFIC:2,6,2,6,8,

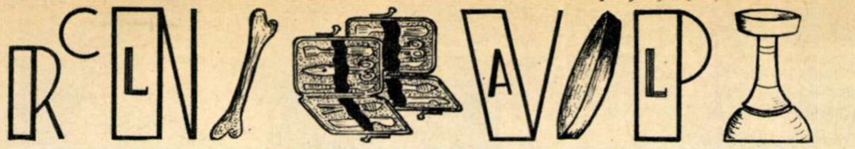

Răspuns: *La/ce-r-cu-l-n-os-tru,se-in-v-a-ta/s-cu-l-p-tura*

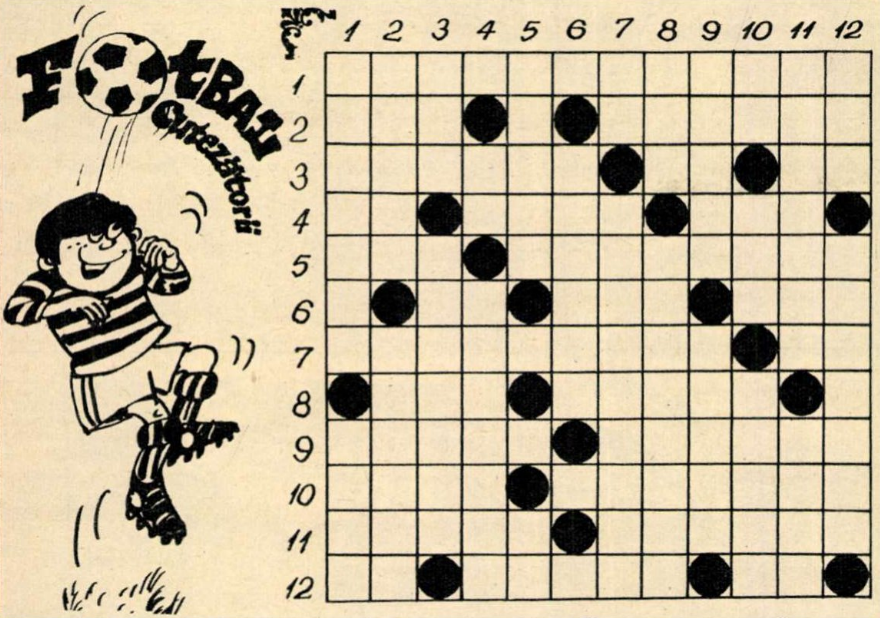

ORIZONTAL: 1. Marele premiu al competiției fotbalistice «Cupa Cutezătorii» (3 cuv.). 2. Ovație. Comună vîlceană cu echipă fruntașă în clasament. 3. Stadionul pe care s-a disputat finala primei ediții. Nu. Alifie. 4. Crep ras! A.S... Bolintin Ilfov (verb.). Viteză (abr.) 5. Centrul de activitate al «Cupei Cutezătorii». Se va sărbători peste 98 ani pentru «Cupă». 6. Caia! Înțeapă. Fire. 7) «Cupa Cutezătorii» pentru copiii de la sate. Perioadă istorică. 8. Mingea afară din teren. A solicita. 9. Luna «de vîrf» a «Cupei Cutezătorii». Cu anini. 10. Ofensivă. Joacă la «Universitatea». 11. Băutură neprohibită pentru fotbaliști. Cîntec de nuntă. 12. Sparge lemne! Pe fruntea învingătorului (pl.). Diftong.

VERTICAL: 1. Comună ilfoveană clasată cu echipa «Flamura pionierească» pe primele locuri în faza preliminară a cupei. Județ estic cu echipe participante în competiție. 2. Extremă. Club... pe apă! 3. Teren... cu cereale! Jucător de bază al echipei. 4. Campion. Punct din regulament. 5. Zero puncte. La revedere! 6. Puțin. 7. Calc! Fotbalist junior. 8. Fost jucător la Rapid. Spațiul de desfășurare a jocului (pl.). 9. Școlărițe cu o competiție similară cu a băieților. Cremă de față. 10. Usturoi. Mînă fără intrare. Nume de fată. 11. Marea «echipă» pionierească! În I, E!. 12. Din etapă în etapă. Cum ar fi «Cutezătorii», organizatoarea competiției «Cupa Cutezătorii pentru fotbaliștii de la sate» (pl.).

Prof. VIRGIL FRĂSINEANU

1. Balonul de aur; 2. Ura. I; Calina; 3. Dinamo. Ne. Ir. 4. Ep. Sili. Vit; 5. Sat. Centenar; 6. T. Ia. Ace. Ate; 7. Întrecere. Ev; 8. Aut. Apela. I; 9. Iulie. Aninis; 10 Atac. Student. 11. Sirop. Oratie; 12. Ic. Lauri. Ae.

UNDE A GREȘIT IONICĂ?

Textul de mai jos face parte din însemnările lui Ionică, prilejuite de o excursie. Distrat ca de obicei, prietenul nostru a făcut în aceste însemnări un număr de zece greșeli. Vă invităm să le găsiți.

«După vizitarea Muzeului de istorie naturală «Gr. Antipa» din București, ne-am urcat în autobuz continuîndu-ne excursia. Nu departe de Casa Scînteii am făcut un scurt popas la cunoscutul Muzeu de artă contemporană «Dr. Minovici», admirînd frumusețea și bogăția celor peste 5 000 de exponate ale artei noastre populare. Două ore mai tîrziu ne aflam la Mogoșoaia vizitînd «Palatul Basarabilor», așezat chiar pe marginea lacului Mogoșoaia. Continuîndu-ne drumul pe Valea Prahovei, ne-am exprimat dorința să vizităm și Uzinele «1 Mai» din Cîmpina, unde se produc utilaje petrolifere, cunoscute și apreciate în toată lumea. Următoarele popasuri se fac la Fabrica de bere din Bușteni și la Fabrica de hîrtie din Azuga. După o noapte de odihnă, pornim spre Brașov. Primul popas îl facem la Poiana Țapului, spre a vizita casa memorială «Camil Petrescu». La Predeal ne-am îndreptat spre cascada Urlătoarea. În sfîrșit, la capătul itinerariului am vizitat Biserica Neagră din Brașov, Uzina de autocamioane, Muzeul de istorie a orașului. La amiază sîntem oaspeții revistei brașovene «Ateneu». De aici pornim spre teatrul din localitate unde vizionăm în premieră piesa «Jocul de-a vacanța» de G.M. Zamfirescu care cunoaște de două săptămîni un mare succes de public. Seara ne ducem la filmul «Atunci i-am condamnat pe toți la moarte» realizat după nuvela cu același titlu a lui Titus Popovici.

1) Muzeul «Dr. Minovici» este muzeu de artă feudală și nu contemporană. 2) La Mogoșoaia este Palatul Brâncovenesc; 3) Uzina «1 Mai» este în Ploiești nu în Cîmpina; 4) La Bușteni este Fabrica de hîrtie și la Azuga cea de bere; 5) La Poiana Țapului este Casa memorială«Cezar Petrescu» nu Camil Petrescu; 6) La Cascada «Urlătoarea» se urcă din Poiana Țapului nu din Predeal; 7) La Brașov apare revista «Astra» nu «Ateneu»; 8) Piesa «Jocul de-a vacanța» este scrisă de M. Sebastian nu de G.M. Zamfirescu; 9) Nu putea viziona în premieră piesa, dacă de două săptămîni avea succes la public; 10) Nuvela lui Titus Popovici după care s-a realizat filmul «Atunci i-am condamnat pe toți la moarte» este intitulată «Moartea lui Ipu».

PLANETA LANSEAZĂ O CHEMARE

(URMARE DIN PAG. 6–7)

a VI-a: **S-ar părea că în condițiile civilizației moderne, soluția ar fi renunțarea la automobil, iar noi abia așteptăm să avem mașină.**

Ing. N. TEODOSIE: *Nici vorbă, la mașini nu vom renunța. Consiliul popular al municipiului București studiază un proiect de act normativ care să reglementeze această problemă, preconizînd măsuri severe împotriva celor care provoacă poluarea cu autovehicule. Nimeni nu trebuie să-și imagineze că în secolul XX se va căuta rezolvarea problemelor de combatere a poluării mediului prin renunțarea la tot ce a creat civilizația pînă acum.*

DOROTEA POPESCU, clasa a VI-a: **Există, la ora actuală, posibilități ca dușmanii mediului înconjurător să fie învinși?**

Ing. N. TEODOSIE: *Dezvoltarea considerabilă a științei și tehnicii oferă suficiente arme de luptă împotriva poluării. S-au găsit soluții pentru epurarea apelor, poluanții evacuați prin coșurile uzinelor pot fi reținuți, se pot lua măsuri ca stațiile de termoficare să fie făcute inofensive. Dar cel mai important este să învățăm a acționa de la început* ASUPRA CAUZELOR CARE GENEREAZĂ RĂUL ȘI NU ASUPRA EFECTELOR.

LUMINIȚA BERECHET, clasa a VI-a: **Noi am vrea să moștenim un pămînt nepoluat. Ce putem face?**

Prof. A. BANU: *Foarte mult. În primul rînd, cunoscînd bine efectele poluării, fiind conștienți de urmări prezente și implicații viitoare, să știm, prin fiecare gest pe care-l facem, să păzim sănătatea mediului. În comportarea fiecăruia dintre noi, rezidă forța imensă prin care putem apăra mediul înconjurător.*

Prof. N. TONIUC: *Recomand pionierilor să observe cu atenție mediul din jurul casei sau al școlii. Vor descoperi astfel ceea ce se cere conservat și apărat* Într-un oraș în care pionierii depistează copaci seculari, este absolut necesar să-i ia în grija lor. Știu că pionierii din județul Brașov au rezultate foarte frumoase în ceea ce privește ocrotirea păsărilor cîntătoare și insectivore.*

MIRCEA PÎNZARU, clasa a VI-a. **Știu că în Japonia, pentru combaterea poluării, fiecare balcon, fiecare metru de spațiu liber este plantat cu flori. În sectorul nostru, pionierii au plantat sute și sute de pomi. Acum vrem să acționăm asupra fiecărui teren viran.**

Prof. N. TONIUC: *Plantele, sînt factori care contribuie la fabricarea oxigenului atmosferei, constituind astfel marea industrie pentru Pămînt. Prin mărirea continuă a orașului, prin creșterea numărului locuitorilor și a obiectivelor industriale, cantitatea de oxigen ce revine pe cap de individ se diminuează și atunci trebuie să lupți din răsputeri pentru ca, proporțional cu creșterea și dezvoltarea fiecărui centru urban, să crească și zonele verzi. Și aici pionierii pot avea o contribuție deosebită, prin plantarea de pomi și flori pe lîngă case, pe lîngă școală. Cît mai mulți pomi! Cît mai multe flori! Acestea au un efect binefăcător asupra împrospătării aerului.*

Primăvara, care ne salută din prag, ne îndeamnă să ieșim în natură și s-o ocrotim. Sîntem siguri că sutele de mii de copii, care vor citi în revista «Cutezătorii» despre lupta împotriva poluării, vor dori să fie în primele rînduri, pentru ocrotirea mediului înconjurător adică, în ultimă instanță, a propriei sănătăți. Vrem ca natura patriei noastre, recunoscută pentru frumusețea și echilibrul ei să rămînă întotdeauna așa cum o cunoaștem, să fie leagăn neasemuit al civilizației contemporane.

NOTA REDACȚIEI

***) Rezultatele investigațiilor voastre le puteți trimite la Cutezătorii împreună cu fișa «Arhivei de aur» al cărui punct 11 se referă tocmai la protejarea mediului și lupta împotriva poluării.**

UN DESEN CU ZECE GREȘELI

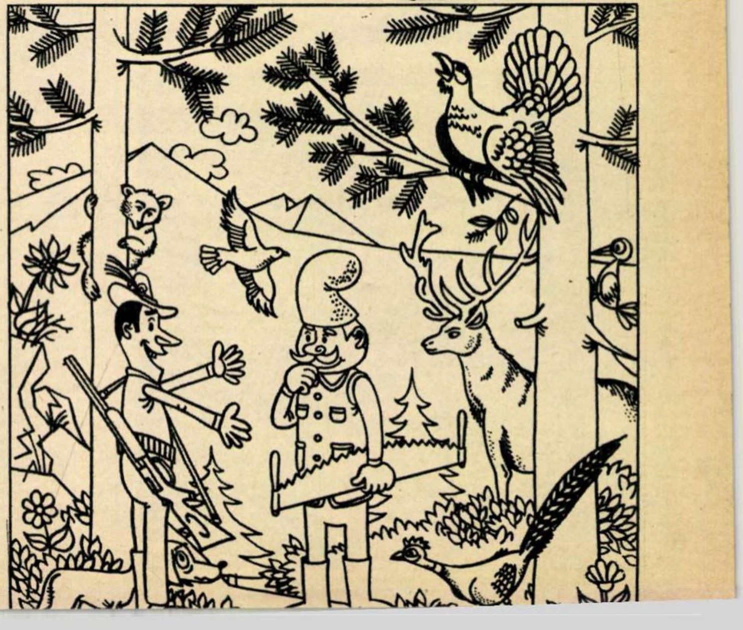

DESCOPERIREA *inginerului* AL

10

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT; ÎN TIMP CE GHEORGHIȚĂ SE DUSE SĂ-I ADUCĂ PE CEILALȚI OAMENI, CE-L URMĂREAU PE JO, MAISTRUL TUDOR BRĂDEAN ESTE SOMAT DE ACESTA ȘI FORȚAT SĂ ÎNTRERUPĂ URMĂRIREA.

Scenariu: PETRE GHELMEZ
Desene: POMPILIU DUMITRESCU

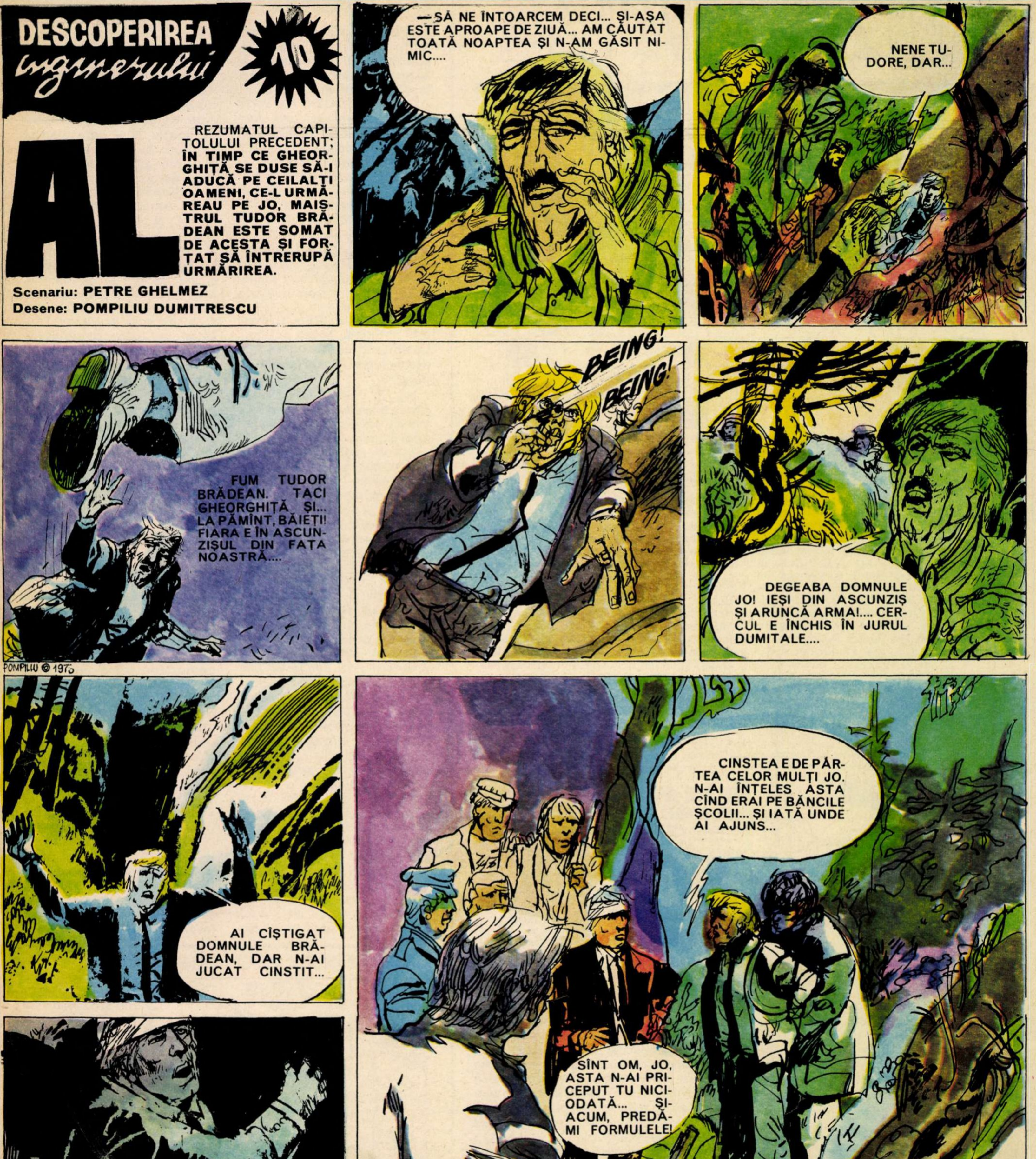
—SĂ NE ÎNTOARCEM DECI... ȘI-AȘA ESTE APROAPE DE ZIUĂ... AM CĂUTAT TOATĂ NOAPTEA ȘI N-AM GĂSIT NIMIC....
NENE TUDORE, DAR...
FUM TUDOR BRĂDEAN. TACI GHEORGHIȚĂ ȘI... LA PĂMÎNT, BĂIEȚI! FIARA E ÎN ASCUNZIȘUL DIN FAȚA NOASTRĂ....
BEING! BEING!
DEGEABA DOMNULE JO! IEȘI DIN ASCUNZIȘ ȘI ARUNCĂ ARMA!.... CERCUL E ÎNCHIS ÎN JURUL DUMITALE....
POMPILIU © 1975
AI CÎȘTIGAT DOMNULE BRĂDEAN, DAR N-AI JUCAT CINSTIT...
AI RĂMAS TOT UN VISĂTOR, CA ȘI ÎN FACULTATE AL... DACĂ-MI DĂDEAI FORMULELE DESCOPERIRII TALE, TE FĂCEAM OM...
CINSTEA E DE PARTEA CELOR MULȚI JO. N-AI ÎNȚELES ASTA CÎND ERAI PE BĂNCILE ȘCOLII... ȘI IATĂ UNDE AI AJUNS...
SÎNT OM, JO, ASTA N-AI PRICEPUT TU NICIODATĂ... ȘI ACUM, PREDĂ-MI FORMULELE!

SFÎRȘIT

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMȚU

Sfîrșitul lui Okohoro

Vă amintiți că în finalul episodului trecut povesteam despre crîncena încăierare dintre fachirul Okohoro și acolitul său Petre, folosindu-mă de relatarea Armurierului Principal, Laurențiu Clepsidră-Biberon, consemnată în MARELE REGISTRU, încăierare brusc întreruptă, datorită unui incident neașteptat și tragic pentru Okohoro.

De la ce pornise disputa? Am să vă spun de la ce.

Okohoro, furios pe noi, datorită felului în care-l fentasem în mai multe rînduri, intenționase să ne zăvorască «pentru moment» într-una din tainițele subterane pe care el le cunoștea bine, pînă ce vom face mărturisiri complete și sincere în legătură cu «comoara» locotenentului Balica (nu-i venea să creadă că nici noi nu știm mare lucru!), dar Petre, cuprins de o remușcare la care nu ne-am fi așteptat, se opusese ferm. Discuția dintre ei, la care am asistat împreună cu Ionică și cu Dinu, fusese violentă, abruptă, plină de amenințări.

Petre îi declarase că «e cazul să termine cu joaca asta de-a comoara, că nu există nicăieri nici o comoară și e cazul să ne lase în pace și că în general își regretă amestecul în toată această tevatură, amestec datorat cuvintelor înșelătoare, ale lui, ale lui Okohoro...»

Fachirul se înverzise de ciudă! Dădu și el ripostă dură, la început verbală: îi părea rău că-și luase de ajutor un «tîmpit», și așa mai departe, dar că va ști să se facă ascultat de acest tîmpit, nu va da înapoi acum cînd se află la un pas de izbîndă, de «comoară» adică.

Continuaseră tot așa, apoi începură să-și care pumni. Okohoro lovise primul... Știți ce s-a întîmplat, în toiul luptei Okohoro dăduse un țipăt deznădăjduit și lăsîndu-l în plata domnului pe proaspătul său inamic, se apucase să-și cerceteze glezna pe care se lățea văzînd cu ochii o pată vineție și răsăriseră cîteva picături de sînge.

N-a fost nevoie să ne explice el ce se întîmplase: fusese mușcat de o viperă... Ciudat își alege destinul unealta și stranii coincidențe au loc uneori — și o să vedeți puțin mai încolo ce mă îndrituiește să fac remarca asta. De mulți ani, după cîte știam noi, nimeni nu mai fusese mușcat de vipere, nici măcar pe Dealul Viperelor; se avansa ideea că poate chiar dispăruseră — dar iată că aici, printre ruine și în subterane ele mai hălăduiau. Am să trec repede peste ce a urmat, fiindcă nu-mi place să-mi mai amintesc. Okohoro începu repede să-și piardă puterile, nu-mi dau seama exact dacă datorită mușcăturii violente sau a puternicei lovituri dată de Petre, ce-l proiectase cu ceafa în peretele dur. Abia acum am băgat de seamă că are și acolo, la cap, o rană.

— Scoateți-mă de aici. Repede! șuieră fachirul, rezemîndu-se de perete, gata să-și piardă echilibrul.

Bietul Petre, aiurit, ne aruncă o privire pierdută.

— Ce facem? Vreți să mă ajutați și voi?... Să-l ducem la spital...

Moale, aproape leșinat, Okohoro se prăbuși. În clipa aceea Cristina își făcu loc printre noi și se aplecă:

— Spune-mi! zise cu un glas pătrunzător pe care nu i-l cunoșteam. Spune-mi, pînă mai ai putere să poți vorbi... Spune-mi dacă sînt într-adevăr fiica ta, sau m-ai mințit tot timpul?

Aceste cuvinte aruncară dintr-o dată lumină asupra multor lucruri pe care nu le înțelesesem pînă atunci!

— Te-am mințit, horcăi Okohoro. Te-am mințit...

Capul i se lăsă într-o parte.

— Mă ajutați, sau nu? strigă Petre, la fel de speriat ca și noi.

Îl apucarăm pe fachir cum puturăm mai bine și-l tîrîrăm spre ieșire. Cu buzele strînse, palidă, Cristina ne lumina calea, murmurînd niște cuvinte pe care nu le înțelegeam. La un moment dat Petre ne făcu semn să-l lăsăm jos pe Okohoro și puse urechea la pieptul său.

— Respiră, zise. Nu e decît leșinat. Și pentru a-i elibera gîndul, cu o mișcare bruscă rupse cămașa, descoperindu-i pieptul și umerii.

În momentul acela am văzut tatuajul verzui de pe umărul stîng: O VIPERĂ! Iată de ce amintisem despre coincidențele stranii... Ionică observase și el totul. Ne-am privit unul pe celălalt în ochi, o clipă foarte lungă. Apoi Ionică Balica își încrucișă brațele și zise că nu mai clintește un deget ca să-l ajute pe acest om... pe acest ticălos! Am făcut același lucru. Fără să înțeleagă prea bine ce se întîmplă, ceilalți băieți încrucișară și ei brațele. Petre ne aruncă o privire de om care înnebunește.

— E un trădător, am zis, arătîndu-l pe Okohoro. Moartea tatălui meu și a tatălui lui Ionică, de la el s-a tras... Okohoro spunea că știe povestea «comorii» de la niște «cățărători». Corect ar fi fost: vînători de munte...

*

Pînă la urmă, totuși, am pus cu toții mîna și l-am scos afară pe fachir. Petre plecă în goană după un taxi și-l transportă la spital. Restul nopții l-am petrecut în așteptare, fără să ne culcăm. Dimineața Petre ne găsi sleiți, palizi, tăcuți.

Se așeză pe unul din bolovanii puși în apropierea butoiului, ne privi cu niște ochi pustii și zise în cele din urmă că Okohoro murise fără să-și mai revină din leșin. Otrava viperei fusese neasemuit de puternică, dar poate că nu l-ar fi ucis dacă nu s-ar fi întîlnit cu otrava și mai virulentă fără îndoială, adunată în sufletul, în inima acelui om veninos.

N-am spus nici un cuvînt.

Ne-am risipit în tăcere.

*

Aici se termină existența celui care fusese Okohoro — trădătorul. Dar nu se încheie — încă — povestea, sau mai bine-zis adevărul cu privire la «comoara» locotenentului Balica.

Dar pînă să dezvălui ce mai știu în această privință, vă sînt dator cu cîteva cuvinte despre Cristina, fata orfană pe care Okohoro o convinsese la un moment dat că ar fi fiica sa — în împrejurări complicate — fiindcă, așa cum ați ghicit, avea nevoie de cineva care să-l asiste în vreme ce-și efectua scamatoriile la circ, și aceasta nu putea fi o ființă oarecare, ci neapărat o fată frumoasă, cum era Cristina.

Ar trebui să spun: Cristina a rămas aici, părinții unuia dintre noi au adoptat-o, a devenit sora noastră și așa mai departe...

Dar nu s-a întîmplat așa.

Cristina a plecat împreună cu circul.

I-am propus să rămînă cu noi, dar fosta domnișoară Hipnozia ne-a replicat:

— Nu se poate! Aparțin circului, sînt jongleră, ce să fac!...

Dar în ziua cînd ne-am despărțit era foarte tristă, pe cuvîntul meu. A plîns. Și Secretara-Coordonatoare a plîns, iar pe obrajii celorlalte comisii și echipe n-au șerpuit lacrimile numai datorită faptului că ne-am ținut tari.

— Cînd o să mai vin pe-aici cu circul, o să fiți mari! ne-a spus Cristina. Nici nu vă închipuiți ce repede trece timpul!

Ciudate vorbe în gura unei fetițe, fiindcă era o fetiță. Sau așa o vedeam noi...

*

Două zile după cele relatate aici, s-a întors mama, iar cînd a aflat ce se întîmplase între timp, s-a luat cu mîinile de cap. Și încă nici nu aflase chiar totul, atît ar mai fi lipsit!...

Apoi a căzut prima brumă, sub un cer sticlos, iar pe la începutul lui noiembrie a nins. În grădina lui Moș Gemandură plutea parfum dulce de frunze uscate și numai lujerele obosite ale macilor mai răsăreau ca niște ace deasupra zăpezii. Mergeam la școală, ne făceam lecțiile, din cînd în cînd ne adunam la cîte unul din sediile noastre pentru a discuta despre «comoară». Hotărîsem să nu desființăm nici una dintre comisii și echipe pînă ce nu vom afla întregul adevăr asupra următoarelor:

— Problema nr. unu: de ce orologiul din turnul ȘTEFAN o ia razna pe timp de noapte;

— Problema nr. doi: a existat sau nu, totuși, o «comoară» a locotenentului Balica...

În legătură cu primul subiect, în timpul iernii se petrecu un eveniment care ne mai scoase din amorțeală: la invitația d-lui Arapalea în oraș sosi un mustăcios de meșter ceasornicar cu un nume care-ți scrîntea limba în vreo trei patru locuri: Hrwazassasaranovici, mare specialist în mecanisme vechi, și cu îngăduința custodelui am asistat la eforturile domniei sale întru depistarea defecțiunii ce mina bunul mers al orologiului. Pasămite, speram că tot demontînd mecanismul acela mare va descoperi comoara sau va da peste o indicație cît de mică, dar nu s-a întîmplat așa, nici vorbă!

După ce a îmbucătățit de vreo mie de ori întreaga coșmelie, nereușind să descopere hiba, specialistul a bătut în retragere, pretinzînd că doar o încărcătură de trotil — proaspăt — ar putea «drege» instalația...

A urmat iar o perioadă fără întîmplări deosebite, pînă într-o zi, cînd, în vreme ce trudeam la o prăpăstioasă de problemă, prin geamul deschis — îl deschisesem ca să mi se aerisească mintea — pătrunse și ateriză pe genunchii mei un... ghiciți ce! — un «mesaj de taină»...

— va urma —

EPILOG LA CONCURSUL ENIGMA

FORMULA I

După un an de întrebări care mai de care mai grele, iată-ne și în faza răspunsurilor. Cei peste 7 000 de mici detectivi au depășit așteptările. Este rîndul nostru să răspundem cu premiile promise.

Iată-ne la Focșani. Zi de primăvară cu o zăpadă de un metru! Școala generală nr. 2 e pregătită de sărbătoare și urmează să-și trăiască evenimentul prilejuit de istețimea pionierului Emil Burloi (clasa a VI-a), care a reușit să dea răspunsul cel mai bun la toate întrebările concursului «Enigma» și să cîștige astfel premiul I.

Cine s-ar fi așteptat ca băiețelul acesta de-o șchioapă, cu ochii ageri, să fie cîștigătorul? Colegii-l aplaudă cu căldură. Aparatele de fotografiat își declanșează luminile către Emil. În această ambianță, tovarășul Nicolae Doană înmînează, în numele căpitanului Dumitrescu, binemeritatul premiu: aparatul de filmat marca «Quartz»!

V-am relatat numai unul dintre momentele premierii. În multe alte locuri din țară pionierii s-au dovedit buni detectivi.

La București, festivitatea înmînării premiilor a avut loc chiar la sediul redacției revistei «Cutezătorii». Cîștigătorii concursului, clasați pe locurile I și II, Florilența Comiza, clasa a V-a, Rodica Buruiană, clasa a V-a, și Cornel Manu, clasa a VII-a, sînt felicitați de către tovarășul Mihai Negulescu, redactor-șef al revistei «Cutezătorii», și de către tovarășul Ion Marcu din partea Ministerului de Interne. Sînt înmînate apoi premiile: un aparat de fotografiat «Pentakon» (premiul II) și cîte un aparat de radio cu tranzistoare marca «Zefir» (premiul III).

Cutezătorii 11

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCINTEII NR 1 —
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ
Desene:
VINTILĂ MIHĂESCU

Dan BUZDUGAN

10

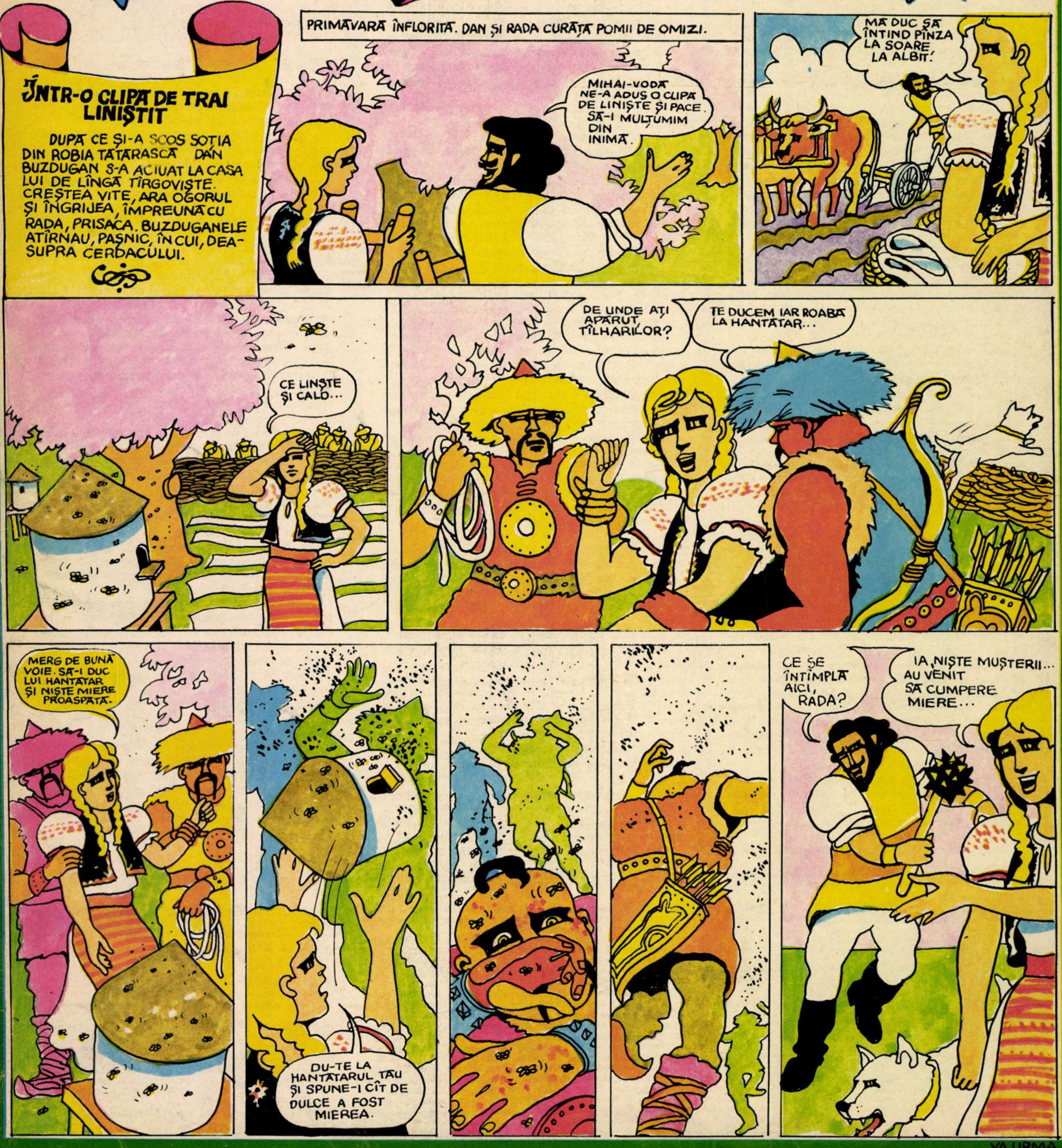
ÎNTR-O CLIPĂ DE TRAI LINIȘTIT
DUPĂ CE ȘI-A SCOS SOȚIA DIN ROBIA TĂTĂRASCĂ DAN BUZDUGAN S-A ACIUAT LA CASA LUI DE LÎNGĂ TÎRGOVIȘTE. CREȘTEA VITE, ARA OGORUL ȘI ÎNGRIJEA, ÎMPREUNĂ CU RADA, PRISACA. BUZDUGANELE ATÎRNAU, PAȘNIC, ÎN CUI, DEASUPRA CERDACULUI.
PRIMĂVARĂ ÎNFLORITĂ. DAN ȘI RADA CURĂȚĂ POMII DE OMIZI.
MIHAI-VODĂ NE-A ADUS O CLIPĂ DE LINIȘTE ȘI PACE. SĂ-I MULȚUMIM DIN INIMĂ.
MĂ DUC SĂ ÎNTIND PÎNZA LA SOARE LA ALBIT!
CE LINIȘTE ȘI CALD...
DE UNDE AȚI APĂRUT TÎLHARILOR?
TE DUCEM IAR ROABĂ LA HANTATAR...
MERG DE BUNĂ VOIE. SĂ-I DUC LUI HANTATAR ȘI NIȘTE MIERE PROASPĂTĂ.
DU-TE LA HANTATARUL TĂU ȘI SPUNE-I CÎT DE DULCE A FOST MIEREA.
CE SE ÎNTÎMPLĂ AICI, RADA?
IA, NIȘTE MUȘTERII... AU VENIT SĂ CUMPERE MIERE...

VA URMA

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

12

JOI, 22 MARTIE 1973,
ANUL VIII(287)

16 pagini, 1 leu

Astăzi, un număr special **SPORT!**
Din cuprins:

PALMARESUL «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII», EDIȚIA 1972

ANCHETA NOASTRĂ: CINE SE PREZINTĂ LA START?

REGULAMENTUL NOII EDIȚII A CUPEI «CUTEZĂTORII» LA FOTBAL PENTRU COPIII DE LA SATE

SPORTUL PRIN MILENII

63
65
65
61
61

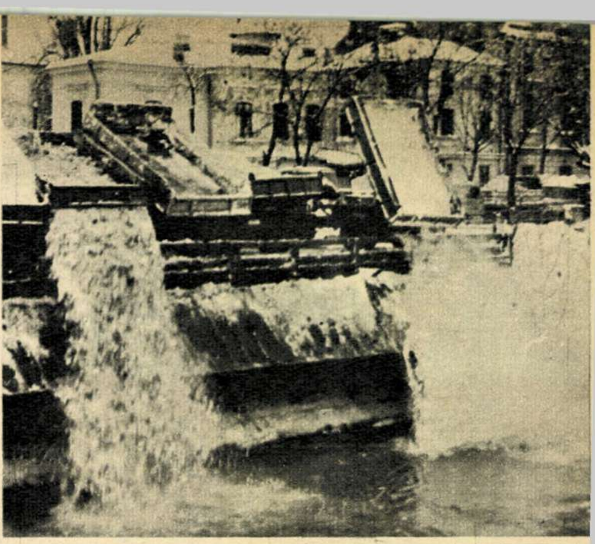

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII *

Bătălia cu zăpada

Între mărțișor și echinocțiul de primăvară s-a interpus, așadar, ceva la care nu ne așteptam: o fantastică punte de zăpadă cu coloane de vifor, un traseu polar dinaintea căruia automobile, trenuri și avioane au trebuit să-și reevalueze puterile. Singurul care continua să înregistreze multe zeci de kilometri pe oră era viscolul. Ceea ce în primele ore păruse potrivit pentru un plăcut supliment de săniuș a devenit un obstacol ingrijorător, șosele și străzi au fost blocate. cursul vieții obișnuite se afla în impas. DECRETUL CONSILIULUI DE STAT CU PRIVIRE LA INSTITUIREA STĂRII DE NECESITATE IN MUNICIPIUL BUCUREȘTI ȘI IN UNELE JUDEȚE AFECTATE DE VISCOL ȘI DE CĂDERILE MASIVE DE ZĂPADĂ, **precum și** HOTĂRIREA COMANDAMENTULUI CENTRAL PENTRU INLĂTURAREA URMĂRILOR CĂDERILOR MASIVE DE ZĂPADĂ SI ALE VISCOLULUI, **documente semnate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în calitate de președinte al Consiliului de Stat și de Comandant Suprem al forțelor armate ale Republicii Socialiste România, au avut un larg ecou în rîndurile întregii populații. Sute de mii de oameni ai muncii de toate vîrstele, ajutați de militari, de studenți, de elevi au acționat cu hotărîre pentru degajarea drumurilor. In toate sectoarele economiei naționale s-au depus eforturi pentru menținerea producției la nivel normal. Foarte mulți oameni s-au oferit să lucreze și după încheierea schimbului, în vreme ce tovarășii lor, străbătînd mulți kilometri prin troiene, se străduiau să ajungă la întreprindere. Nenumărați lucrători din serviciile municipalității, din comerț, din domeniul asistenței medicale au făcut adevărate acte de eroism, astfel încît desfășurarea vieții obișnuite, aprovizionarea magazinelor, ingrijirea bolnavilor să nu fie stînjenite întru nimic. Confruntarea cu forțele naturii s-a încheiat cu victoria categorică a oamenilor. Intrăm surîzători în primăvară.**

Alături de uteciști, pionierii din clasele mari au lucrat cu pricepere și spirit de inițiativă la degajarea căilor de acces spre școală și a unor drumuri, dînd în același timp cuvenitul ajutor oamenilor în vîrstă sau suferinzi, supraveghindu-i pe copiii mici. Vă prezentăm cîteva aspecte din aceste zile cînd pionieria a răspuns ca întotdeauna «Prezent!»

«CUTEZĂTORII»

BUCUREȘTI

Luînd exemplul celor mari, pionierii bucureșteni au organizat un **comandament municipal al deszăpezirii.** Organizați pe unități, ei au pornit în primul rînd de la școala și cartierul lor, reușind să degajeze importante zone. La comandamentul municipal, telefoanele sunau în continuu, unitățile de pionieri raportînd despre desfășurarea misiunii. Dar nu numai atît. Casele în care copiii știau că locuiesc oameni mai în vîrstă au fost degajate rapid. De sub omăt au apărut potecile spre magazinele de pîine, carne, zarzavaturi.

În încheierea convorbirii noastre avute cu membrii comandamentului municipal de deszăpezire, ni s-a adresat o rugăminte: aceea de a nu uita să amintim despre promptitudinea deosebită cu care au acționat în aceste zile unitățile de pionieri de la Școlile generale nr. 9 Otopeni, nr. 49, nr. 98, nr. 184, nr. 189, nr. 194, nr. 103, nr. 89, nr. 101, nr. 102, nr. 143, nr. 142 și multe altele.

GALAȚI

Pe străzile principale ale municipiului Galați s-a desfășurat, încă de la primele ore ale viscolului, o puternică ofensivă împotriva zăpezii. Peste 33 000 de oameni, printre care sînt și mii de elevi din școlile profesionale și licee, pionierii și școlarii au dus o luptă dîrză pentru deblocarea trotuarelor, străzilor, căilor de acces spre școală, spre instituții. Alături de oameni s-au aflat și caii putere ai celor 180 de utilaje care au dat o grea bătălie cu ultima răbufnire a iernii.

ILFOV

Ore în șir, cu nebănuită îndemînare, pionierii și școlarii din Giurgiu, Oltenița, Urziceni sau Buftea au mînuit lopețile, alăturîndu-se efortului unanim. Roadele acestei solidarități le cunoaștem de acum cu toții: șoselele, străzile au fost deszăpezite.

BUZĂU

După zile frumoase cu soare, care te îmbiau pe străzi cu ghiocei și violete, viforul s-a abătut și în județul Buzău, îngreunînd bunul mers al vieții. În aceste condiții, în zorii fiecărei zile, s-au semnalat cantități masive de zăpadă. Situația a impus o mobilizare generală de forțe, un apel către toate întreprinderile, către întreaga populație. Pionierii, prezenti si ei, au format eșaloane de deszăpezire, aducînd, ca pretutindeni în țară, în județele afectate de căderile masive de zăpadă, un prețios ajutor.

Multe ore și le-au petrecut alături de părinți și frați, înlesnind aprovizionarea magazinelor și ajutînd la deszăpezirea căilor de acces în diferite puncte ale județului.

TELEORMAN

Viscolul puternic, zăpada, au acoperit și o parte a județului Teleorman cu troiene. Pionierii și școlarii din Alexandria, Roșiori de Vede și municipiul Turnu Măgurele au reușit ca alături de cei mari să înlăture metru cu metru zăpada, creînd posibilitatea înaintării convoaielor de mașini cu oameni și mărfuri, cu utilaje sau alimente. Permanent, alături de miile de oameni ai muncii, în aceste zile de mare încordare, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor au fost și ei prezenți.

DOLJ

Dacă de sus, dintr-un elicopter, s-ar fi putut face o fotografie uriașă pe meleagurile oltene, ar fi putut fi recunoscuți, alături de cei peste 60 000 de țărani cooperatori, mulți cutezători de 13–14 ani din comune ca Breasta, Coșoveni, Goești, Maglavid, Mîrșani. În municipiul Craiova, numai într-o singură zi, aproximativ 20 000 de cetățeni au luat lopata în mînă. Pionierii mai mari, alături de uteciști, au răspuns și ei cu promptitudine chemării.

După încetarea viscolului, după intensa muncă, jocul și veselia și-au făcut din nou loc printre copii.

COPIII ŞI SPORTUL

9911 Cîştigători!

Au fost atribuite mult rîvnitele trofee ale «Expediţiilor Cutezătorii». După ce a poposit cîte un an în Moldova, Transilvania şi Muntenia — la Iaşi, Orăştioara de Sus şi Cîmpina — «Busola de Aur» se îndreaptă acum spre plaiurile legendare ale Ţării de Sus. Bucuria izbînzii însoreşte primăvăratic feţele expediţionarilor suceveni.

Aceeaşi bucurie o împărtăşesc ceilalţi o sută şi mai bine de colegi ai lor, de asemenea cîştigători, ale căror chipuri sînt azi îngemănate pe paginile de mijloc ale revistei; o împărtăşesc toate celelalte echipaje premiate.

Avem însă temei să credem că, spre deosebire de oricare alt concurs, «Expediţiile Cutezătorii» oferă un cîştig moral neasemuit fiecăruia dintre participanţi. Zilele de neuitat petrecute de cele 901 echipaje în mijlocul naturii, în cercetări ştiinţifice, în încercări ale rezistenţei fizice şi morale, prieteniile consolidate cu acest prilej nu pot fi întrecute de nici un trofeu, de nici o medalie!

Au învins cei mai buni. Dar adevăraţii cîştigători sînt toţi aceia care — acţionînd cu dăruire, cutezanţă şi romantism — au făcut să prindă viaţă impetuos o idee frumoasă, născută la redacţia revistei voastre «Cutezătorii».

Tuturor expediţionarilor, inimoşilor lor profesori-îndrumători, precum şi generoşilor donatori sau ghizi locali, călduroasele noastre felicitări şi mulţumiri. Bucuroşi de a fi contribuit cît de cît la tezaurul impresiilor voastre, la rezultatele investigaţiilor întreprinse, vă aşteptăm din nou, în şi mai pasionante expediţii, convinşi fiind că izbînda fiecăruia va fi izbîndă a pionieriei, izbîndă a vîrstei de mîine a ţării căreia aparţinem.

MIHAI NEGULESCU

ÎN NUMELE TUTUROR PIONIERILOR PARTICIPANŢI LA «EXPEDIŢIILE CUTEZĂTORII», ADUCEM VII MULŢUMIRI CADRELOR DIDACTICE, INSPECTORATELOR ŞCOLARE JUDEŢENE, CONSILIILOR JUDEŢENE ALE ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR, PENTRU SPRIJINUL ENTUZIAST ŞI FRUCTUOS ACORDAT ACESTEI MARI COMPETIŢII ŞTIINŢIFICO-TURISTICE A COPIILOR.

ACELEAŞI MULŢUMIRI PENTRU MEMBRII JURIILOR JUDEŢENE ŞI AI JURIULUI REPUBLICAN, PENTRU INSTITUŢIILE CARE AU ACORDAT PREMII SPECIALE, PRECUM ŞI PENTRU PALATUL PIONIERILOR DIN BUCUREŞTI, GAZDA DE UN TRIMESTRU A EXPOZIŢIEI PE ŢARĂ A «EXPEDIŢIILOR CUTEZĂTORII» (EDIŢIA A IV-A), ORGANIZATĂ SUB EGIDA C.N.O.P., A MINISTERULUI EDUCAŢIEI ŞI ÎNVĂŢĂMÎNTULUI ŞI A REVISTEI «CUTEZĂTORII».

REDACŢIA

ÎN PAG. 8—9 ŞI 12: PALMARESUL «EXPEDIŢIILOR CUTEZĂTORII»

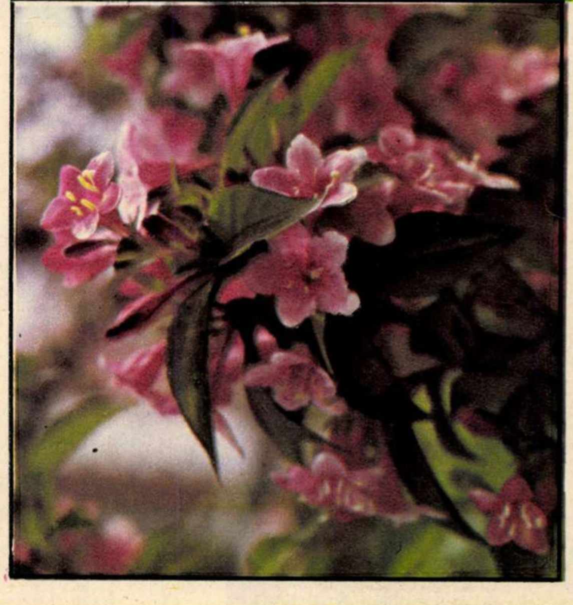

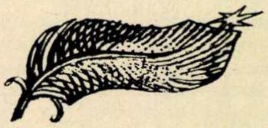

„Pana de Aur"*

Trofeul individual «PANA DE AUR» — pentru jurnalul cu cea mai mare valoare literară — **ALBUMIŢA BÎRGOVAN**, cronicarul echipajului «BUCOVINA '72», Şcoala generală nr. 3 Botuş — Fundul Moldovei, judeţul Suceava.

Cronicarul jurnalului va primi pe lîngă medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», un aparat de radio portabil tip «Cora».

(Continuare în pag. 8)

ÎNTÎMPLĂRILE LUI MINITEHNICUS
de RADU MARIAN

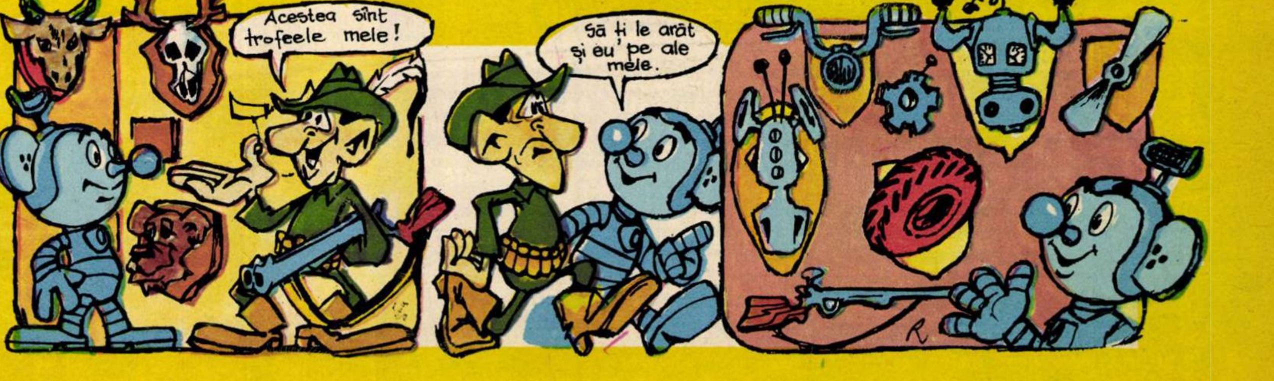
Acestea sînt trofeele mele!
Să ţi le arăt şi eu pe ale mele.

„CINE SE PREZINTĂ LA START ?”

RAID ANCHETĂ

În «peisajul sportiv» al Școlii generale din Gălbinași

După cum se știe, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor au, pe lîngă alte îndatoriri statutare, și pe aceea de-a organiza și desfășura, în timpul liber, atît pentru ei cît și pentru ceilalți colegi ai lor, o complexă, sistematică și atractivă activitate sportiv-turistică de masă, de-a întreține și chiar de a amenaja, cu posibilități proprii, baze sportive adecvate bunei desfășurări a acesteia. Din dorința de-a afla cine și cu ce anume se prezintă la startul acestei activități, cu ce probleme este ea confruntată în momentul de față, cînd, conform Hotărîrii recentei Plenare a Comitetului Central al P.C.R., dezvoltarea continuă a educației fizice și sportului la toate nivelele este o sarcină actuală de mare importanță, am întreprins recent un raid prin trei școli din țară. Iată cîteva dintre constatările pe care le-am făcut cu acest prilej.

MULTĂ TRADITIE, MAI PUȚINĂ INOVAȚIE ȘI UN S.O.S.!

La Școala generală din Doicești (Dîmbovița) sîntem informați (de către Gabriel Ionescu, pionierul comandant de unitate și alți colegi de-ai lui din activul unității) că sportul e practicat aici cu consecvență și pasiune de marea majoritate a elevilor. Care sporturi? În primul rînd fotbalul. Urmează, în ordine, handbalul, atletismul și șahul. Și pentru a ne convinge de adevărul celor afirmate, ni se dau informații în plus. In fiecare clasă există cîte o echipă de fotbal, formată din băieți, cîte una de handbal, formată din fete, cîte una mixtă (6 fete și 6 băieți) de tetratlon, precum și cîțiva pasionați și chiar renumiți șahiști. Echipele acestea, inclusiv șahiștii, se întrec pe tot parcursul anului calendaristic (nu numai școlar), fie în cadrul cupei pe unitate «Tot înainte», fie în numeroase dispute amicale. Iar campionii își continuă «marșul» și dincolo de porțile școlii, de multe ori reușind să-și afirme valoarea deosebită (locul 5 la tetratlon pe județ în 1972, locul 3 pe zonă la fotbal, în 1970, și alte victorii).

Dacă elevii de-aici mai practică și alte discipline sportive? Da, desigur. Se mai practică și tenisul de masă, și tenisul de cîmp, și voleiul, se face și turism. Dar nu la nivelul la care se practică fotbalul sau handbalul, ci mult mai puțin.

La acțiunile turistice, de pildă, care se limitează la scurte drumeții prin împrejurimi și la simple jocuri de orientare, deși există exemplul tradiționalului echipaj participant la concursul «Leaota» (ai cărui componenți desfășoară o intensă și sistematică pregătire de specialitate pe tot parcursul anului), puțini sînt cei dispuși să participe. («Nu-i putem convinge să renunțe, duminica, la ... delfinul Flipper», încearcă cineva să ne explice această atitudine a pionierilor și școlarilor de-aici față de turism). Dar...

Cu o umbră de tristețe și îngrijorare pe față, Gabriel Ionescu ne servește o informație surprinzătoare:

— Am face noi și mai mult în domeniul sportului, dar ne-a dispărut

Din care se poate vedea că atletismul e la fel de spectaculos ca și voleiul.

baza sportivă a școlii...

Așa am aflat că, pînă nu demult, elevii de la această școală dispuneau de o frumoasă bază sportivă cu mai tot felul de terenuri, cu pistă de alergări, cu aparate de gimnastică. În plus, aveau de gînd să mai amenajeze cîte ceva: un teren de tenis de cîmp și o masă de beton pentru ping-pong. În toamnă însă, șantierul termocentralei din apropiere a construit barăci pe baza lor sportivă...

— Norocul nostru că alături, peste drum, se află stadionul comunei, de care ne-am folosit pînă acum. Am auzit însă că și acesta va dispare, că și pe acesta îl va folosi același șantier. Nu știm precis dacă se va întîmpla așa sau nu. Ne e teamă însă de «aisbergul» care se-ndreaptă spre corabia noastră și profităm de prilej pentru a lansa un **S.O.S.** Să fie păstrat stadionul acesta care-i singurul nostru loc unde putem practica sportul!

LA LICEUL DIN FĂUREI

Cu unele excepții, la Liceul din Făurei (Brăila) am găsit o situație asemănătoare. Și aici, în această școală nouă și modernă, în care învață și-și petrec timpul nu numai elevii localnici, ci și mulți alții veniți de prin satele învecinate, fotbalul, handbalul și atletismul sînt sporturile preferate, competițiile în aceste ramuri sportive organizîndu-se la fel, de la fazele pe grupă pînă la cele pe unitate. Și aici cu turismul se stă mai slab («Nu prea-i în tradiția noastră, ne spune Anca Roșca, pioniera comandantă de unitate). În schimb gimnastica e la mare cinste «specialitatea casei», cum se zice Dispunînd de o sală de sport (alta aflîndu-se în construcție), numeroși pionieri (aproximativ 10% din numărul total) practică gimnastica, reprezentativa lor afirmîndu-se, de cîțiva ani încoace, pe plan județean și tinzînd chiar mai departe, cu reali sorți de izbîndă. Imediat după gimnastică vine tenisul de masă care, deși fără tradiție, se impune din ce în ce mai mult atenției elevilor. Se mai practică, bineînțeles, și alte sporturi: șahul, voleiul, baschetul, numai că acestea cu mai puțină consecvență, cu mai puțină regularitate.

Dar, de parcă ar fi frați buni cu cei din Doicești, pionierii și școlarii de aici au și ei un necaz. Mare cît... clădirea centralei de termoficare a Liceului care — din motive ce le-au rămas necunoscute — a fost construită chiar în mijlocul bazei lor sportive, cu toate că, după părerea lor, putea fi amplasată în alt loc. Ce-i de făcut într-o asemenea situație? Anca Roșca nu vede decît o soluție:

«Unde sînt terenurile noastre de altădată?!...» se întreabă elevii din Doicești.

— Să ne specializăm în gimnastică și-n alte discipline sportive care nu necesită neapărat o asemenea bază, și s-o lăsăm mai... moale cu fotbalul, cu handbalul, cu voleiul. Ba chiar și cu atletismul. E adevărat, există un stadion al orașului, pe care-l putem folosi, dar ne vine cam peste mînă și...

Aceasta să fie oare singura rezolvare a dilemei în care se află, alături de colegii lor mai mari, pionierii și școlarii de la Liceul de cultură generală din Făurei?

POLISPORTIVII DIN GĂLBINAȘI

La Gălbinași (Buzău) peisajul e cu totul altul. Nu mai seamănă cîtuși de puțin cu cele de la Doicești și Făurei. În spatele școlii descoperim repede o curte mare, netedă ca-n palmă și amenajată pînă la ultima palmă pentru sport: terenuri de fotbal, de handbal, de baschet și de volei, pistă de alergări și groapă de sărituri, un portic de gimnastică...

Așadar, și aici tot fotbalul și handbalul în primul rînd, primul practicat de băieți, al doilea de fete (după cum aveam să aflăm). Dar și volei, și atletism, și gimnastică (numai în aer liber), și turism (frumoase drumeții în pădurile din preajmă), și ciclism (întreceri pe unitate, dar și cu cicliști de la școlile din satele vecine), și săniuș, și înot (profitînd de iazul din sat, toți pionierii și școlarii de-aici au învățat să înoate). În plus, tirul cu arcul, practicat deopotrivă și de fete, și de băieți, cu arcuri și săgeți confecționate de ei din nuiele de gutui și din trestii.

Deși puțini la număr (176 cu toții), pionierii și școlarii din Gălbinași, folosind cu pricepere posibilitățile locale de care dispun, și-au creat singuri condițiile de practicare a disciplinelor sportive amintite. Și le practică zi de zi, cu pasiune și consecvență.

*

Cine se prezintă la start? După cum se vede, cu rare excepții, primii care răspund la fluierul arbitrilor sînt, peste tot, băieții, cu fotbalul lor. Îi secondează, îndeaproape, dar cu mai puțin aplomb, fetele, cu handbalul. Vin pe urmă atleții. După care, de la școală la școală, urmează cei pasionați de alte discipline sportive: voleibaliștii, baschetbaliștii, șahiștii, gimnaștii, înotătorii, turiștii...

Nu e nimic rău în faptul că fotbalul și handbalul se bucură de atîta atenție din partea pionierilor și școlarilor noștri. Dar indiscutabil că atletismul, sport complet și fundamental care necesită și spații mai mici, și amenajări mai simple decît fotbalul și handbalul, ar trebui să se afle pe primul loc în preocupările lor. De ce nu se află? Răspunsul la această întrebare trebuie căutat și-n atitudinea activelor pionierești față de această disciplină sportivă de bază.

Pornind de la ideea, indiscutabil greșită, că atletismul e mai puțin atractiv decît fotbalul, handbalul și chiar alte sporturi, acesta este tratat ca atare. E adevărat, peste tot se organizează și se desfășoară întreceri atletice, dar atît de rare, atît de puține (cîteva pe an — una la grupă, una la detașament și alta pe unitate), încît îți vine să crezi că-s făcute mai mult... de ochii lumii decît din convingere. Și tot ca rezultat al acestei atitudini se explică și lipsa de interes față de evidențierea, popularizarea celor mai buni atleți. Nicăieri în raidul nostru, nici la Doicești, nici la Făurei, nici măcar la Gălbenași (unde aceste întreceri sînt incomparabil mai numeroase), nimeni nu poate să-ți spună cine-i cel mai bun alergător, cine-i cel mai bun săritor în lungime și înălțime, cine aruncă mingea de oină mai departe și care-s ultimele lor performanțe, cum și-n ce fel au reușit să-i depășească pe alții și să se autodepășească. Nu-i de mirare, deci, că în timp ce terenurile de fotbal și de baschet sînt «ca-n palmă» de bătătorite, pe pistele de alergări crește iarba, iar gropile de sărituri stau uneori pline cu apă... Și tot așa se poate vorbi și despre gimnastică, și despre turism (în special despre drumețiile care se reduc la simple plimbări prin împrejurimi), și despre înot (deși mai peste tot există condiții pentru învățarea și practicarea lui, acestea sînt folosite foarte puțin).

Iată de ce, în încheiere, ne permitem un sfat: dați fotbalului și handbalului ceea ce e al lor, fără să neglijați însă celelalte discipline sportive, mai ales pe acelea care vă permit mișcarea în aer liber și-n soare. Pentru că o complexă, sistematică și atractivă activitate sportiv-turistică la care să participe toți elevii din fiecare școală, așa cum vi se cere vouă să desfășurați, nu se poate reduce, în nici un caz, numai la atît.

CONSTANTIN DIACONU

În încheiere, o imagine... reconfortantă. Ne aflăm tot la Gălbinași.

„Cutezătorii"
1972
MAREA
FOTBAL

CUPA Cutezătorii *la* FOTBAL

PENTRU COPIII DE LA SATE

EDIȚIA A III A, 1973

Regulament

Echipa «Flamura pionierească», Budești-Gruiu, județul Ilfov, campioana ediției precedente a Cupei «Cutezătorii»

O secvență din filmul precedentelor ediții

În lumina Hotărîrii Plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 28 februarie — 2 martie a.c., privind continua dezvoltare a educației fizice și sportului, revista «Cutezătorii» organizează la cererea cititorilor noștri, a treia ediție a Cupei «Cutezătorii» la fotbal pentru copiii de la sate. Ne exprimăm convingerea că în contextul dezvoltării practicării educației fizice și sportului de către toți copiii patriei, Cupa «Cutezătorii» la fotbal va cunoaște în acest an o și mai susținută participare, contribuind, prin rezultatele sale, împreună cu celelalte acțiuni centrale și locale, la succesul întregii activități sportiv-turistice pionierești.

1. La această competiție republicană, inițiată de revista «Cutezătorii», pot participa toți pionierii și școlarii de la sate, născuți după 1 ianuarie 1959, constituiți în echipe formate din dorința și după preferințele lor.

curia fotbalului

2. Fiecare echipă va purta un nume și va ține la zi un «jurnal de bord». Echipa se constituie din cel mult 15 jucători (11 titulari și 4 rezerve), avînd un căpitan și un secund (care va redacta la zi «jurnalul de bord» și se va ocupa de problemele organizatorice), aleși de către aceștia, precum și un antrenor. Nu se admit transferările ulterioare de la o echipă la alta.

3. Competiția se va desfășura între 1 aprilie—10 septembrie a.c., în trei etape, după cum urmează:

A. Între 1 aprilie și 15 iunie a.c., fiecare echipă va putea juca pînă la 2 (două) meciuri pe săptămînă. La 15 iunie a.c., fiecare echipă va trimite la redacție fișa de înscriere însoțită de fișele de arbitraj ale meciurilor jucate pînă la această dată.

B. Între 15 iunie — 25 august 1973 se va desfășura etapa vacanței mari (maximum 12 meciuri pe săptămînă). Rezultatele se vor trimite la redacție săptămînal.

C. Finala republicană și premierea — în jurul datei de 10 septembrie.

4. Fiecare echipă va juca în compania oricărei alte echipe, înscrisă sau nu în concurs, din satul propriu sau din alte localități.

5. Jocul va fi condus de către un arbitru care va semna descifrabil fișa de arbitraj.

6. Durata meciului va fi de două reprize a cîte 30 de minute, cu o pauză de 10—15 minute între ele.

7. După fiecare meci se va întocmi o foaie de arbitraj pentru fiecare echipă înscrisă în concurs. Este obligatorie vizarea acestora de către conducerea școlii. Nu vor fi luate în considerație foile de arbitraj care nu vor fi semnate și ștampilate.

Desen de Dodică Cornel, cl. a IV-a, Școala generală Corlata, comuna Izvoare.

8. La încheierea fazei preliminare (25 august), echipele vor trimite la redacție, odată cu ultimele rezultate, și «jurnalul de bord» al echipei. Rezultatele fiecărei echipe vor fi omologate de o comisie națională de arbitri. Departajarea echipelor se va face după punctaj, golaveraj și comportare.

9. La faza finală, participă echipele clasate pe primele patru locuri.

IMPORTANT!

Fișa de înscriere va cuprinde:

1. Județul, comuna, satul și numele echipei.
2. Numele celor 15 jucători, data nașterii lor și locul în echipă.
3. Numele antrenorului echipei (descifrabil).
4. Viza și ștampila școlii.
5. Fotografia, clar executată, a echipei (pentru a se evita contestațiile în faza finală).

Această fișă va fi expediată redacției în ziua de 15 iunie 1973.

FOILE DE ARBITRAJ VOR CUPRINDE:

1. Județul, comuna, satul și numele echipei.
2. Numele și adresa echipei partenere.
3. Scorul și autorii golurilor.
4. Data și locul unde s-a disputat meciul.
5. Semnătura arbitrului și a căpitanilor ambelor echipe.
6. Viza și ștampila școlii.

Foile de arbitraj vor fi expediate la redacție săptămînal.

DE REȚINUT!

Scorul meciurilor va fi trecut pe foaia de arbitraj, obligatoriu, în cifre și, în paranteză, în litere. Nu se admit ștersături sau adaosuri ulterioare. Foile de arbitraj care nu vor respecta această obligație nu vor fi luate în considerație.

Se acordă 4 puncte pentru un meci cîștigat, 3 puncte pentru un meci egal și 2 puncte pentru un meci pierdut, dar jucat în întregime.

Așteptăm la redacție, spre publicare, și alte vești de la voi (fotografii, știri, reportaje etc.).

PREMII ȘI DISTINCȚII

1. Cupa «Cutezătorii» la fotbal pentru copiii de la sate se va acorda echipei campioane. Fiecare jucător (inclusiv antrenorul) va primi medalia de aur Cupa «Cutezătorii» la fotbal, diploma de onoare și cîte un aparat de radio «Cora».

2. Balonul de argint «Cutezătorii» va fi acordat echipei care se va clasa pe locul doi. Jucătorii și antrenorul vor primi medalia de argint, diploma de onoare și cîte un ceas de mînă.

3. Fanionul de onoare «Cutezătorii» se va acorda echipelor clasate pe locurile 3 și 4. Jucătorii și antrenorii respectivi vor primi medalia de bronz, diploma competiției și cîte un stilou.

Tuturor succes!

ANTRENORUL

POVESTIRE DE

OVIDIU ZOTTA

La ora opt dimineața am alergat în serii pe 800 m plat și am cîștigat cu un avans splendid: trei secunde față de al doilea clasat. La ora unsprezece am fugit în finală și am ieșit ca vai de lume, ultimul. Tot a fost bine, puteam să nu ajung deloc, începusem să mă sufoc încă înainte de cinci sute de metri. Este o senzație îngrozitoare, rămîi fără respirație, picioarele ți se mișcă dezordonat și simți în tălpi toată greutatea pămîntului. Te cuprinde o ură neputincioasă față de cei care te depășesc, îți vine să-i apuci de tricou.

M-am așezat pe iarbă, lîngă poarta de rugbi la care niște băieți necunoscuți jucau fotbal.

— Sînt curios să știu la ce te gîndești, spuse posac antrenorul. Asta, presupunînd că uneori ți se întîmplă să te gîndești la ceva.

Mă uitam la el cu coada ochiului. Era cam scund și cam gras, cu creștetul cam fără păr, în schimb purta cel mai frumos trening pe care îl văzusem vreodată, un trening roșu, cu cîte două dungi albe de-a lungul mînecilor și al pantalonilor.

— Te-am întrebat ceva. La ce te gîndești.

Era cinic. De fapt, întrebarea lui trebuia înțeleasă astfel: «Nu-i așa că te gîndești la modul jalnic în care ai pierdut finala? Nu-i așa că ți-e rușine?»

Îmi revenisem complet dar, pentru a ocoli neplăcuta discuție, mă prefăceam că sînt încă lipsit de puteri, străduindu-mă să respir cît mai repede și mai zgomotos. Mă uitam cu coada ochiului la el: pe lîngă prea frumosul trening, mai avea un cronometru Anker, un megafon portabil și o geantă Tarom, în care ținea trusa sanitară, lămîile și caietele noastre individuale de antrenament. Aceste utilaje erau foarte folositoare și cît se poate de decorative, vederea lor inspira respect dar pe pistă fusesem eu, eu și numai eu simțisem că mă sufoc, pe cînd el tuna de pe margine în megafon «Ritm! Ritm! Mărește fuleul! Ritm, ritm!»

Desigur, aș fi putut să cîștig finala și să obțin titlul de campion al sectorului. Așa ar fi fost normal. Eram, după spusele antrenorului, un perfect «om de opt sute». Încercasem toate distanțele de la o sută la o mie cinci sute. Pentru cea dintîi nu aveam o plecare destul de bună, cînd mă dezlipeam din bloc-starturi, ceilalți făcuseră deja doi metri; ce-i drept, odată lansat, eram foarte tare, dar munceam ca să recuperez. La o mie cinci sute, viață frumoasă, zburdam ca un cerb, nu mă simțeam bine decît în capul plutonului, în schimb n-aveam finiș; «cădeam» iremediabil pe la jumătatea ultimului tur.

— Știi ceva? mi-a spus într-o zi antrenorul. N-ai destulă suplețe și stai cam slab cu viteza de reacție. Trebuie să găsim altă probă. Ești voinic. S-ar putea ca la aruncarea greutății drumul să-ți fie presărat cu flori.

Și îmi arătă un caiet de cincizeci de file, cu numele meu scris pe copertă. Era înțesat de calcule și scheme.

— Ce reprezintă?

— În cifrele și datele astea ești tu. Parametrii fiziologici și psihici. Performanțele. Calitățile și defectele.

— Unde sînt defectele?

— Aici.

— Zece pagini de defecte!

Am început să mă pregătesc pentru aruncarea greutății. Totul mergea foarte bine. Mîncam mult, ridicam haltere, făceam exerciții specifice. În ziua unui meci «triunghiular» dintre școala noastră și încă două școli vecine, urma să mă lansez oficial în noua specialitate. Trebuie să spun că stau prost în ceea ce privește emoția. E de ajuns să văd un singur chip necunoscut, în momentul decisiv și mă zăpăcesc. Așa s-a întîmplat și la «triunghiular». Nu din pricina unor chipuri necunoscute, ci din a unora mult prea bine cunoscute: patru fete de pe strada mea, care veniseră cu școlile lor să asiste la «triunghiular». Se aflau în primul rînd al tribunelor și cum le-am văzut, am știut ce se va întîmpla. Piruetele nu mi-au ieșit deloc și am aruncat cu un metru și ceva mai puțin decît la antrenament. Pe urmă, de necaz, m-am trezit înghesuindu-mă să-mi găsesc un loc la startul cursei de 800 m plat, ultima probă a zilei. Am avut noroc: în proba asta antrenorul nostru nu trecuse pe nimeni, i se păruse inutil. Cele două școli concurente aveau oameni mult prea buni pe 800. «Dacă ții neapărat, du-te, mi-a spus el. Poate te mai relaxezi.» Am fugit fără speranță la 800 și am ieșit pe locul trei. Entuziasm mare de tot, diplomă, medalie. Bun și locul trei, că e pe podium.

A doua zi, din nou discuție cu antrenorul, din nou caietul cu numele meu pe copertă. Așa am devenit «omul de opt sute». Eram singurul din școală care alerga în mod promițător pe această distanță. La ședințele de antrenament, mă bucuram de o atenție specială. Antrenorul alerga lîngă mine pe bicicletă, cu cronometrul în mînă. Era frumos, atît de frumos încît simțeam că devin nu numai din ce în ce mai rapid, ci și mai deștept. Pauzele de odihnă erau folosite pentru discuții literare, antrenorul fiind una și aceeași persoană cu profesorul nostru de română. Am început să fac progrese în caracterizarea personajelor din opera lui Caragiale sau a lui Rebreanu și chiar în analiza literară a poeziilor. Atît de mult mi-au plăcut antrenamentele la 800 m plat încît am fost în măsură să iau zece la extemporalul de literatură română și trebuie să spun că eu la literatură am avut întotdeauna note mijlocii.

...Tribunele aplaudă. Se fac premierile la cei 800 m plat de astăzi. Tovarășul profesor s-a așezat lîngă mine, cu treningul lui de mare antrenor, cu megafonul, cu cronometrul și geanta Tarom. Încerc să-mi imaginez ce o să scrie în caietul lui de observații științifice. Că sînt lipsit de voință, de personalitate de caracter? Mă simt un exemplu tipic de om cu care nu se poate face nimic. Mi-e rușine nu de public și nici de colegi, ci de tovarășul profesor. Cred că i-am făcut un mare rău. Din pricina mea a ajuns aproape ridicol. Impresionase pe toată lumea agitîndu-se pe marginea pistei, ca un mare antrenor, cu megafonul în care striga «Ritm, ritm!», pentru ca la urmă, eu, elevul său, să ajung pe ultimul loc, arătînd așa de rău încît era o minune că nu abandonasem.

Dar vina principală nu-mi aparținea mie. Pînă la 13 ani, nu făcusem altceva decît ceea ce se face la orele de educație fizică, și uneori nici atît, pentru că găseam fel de fel de pretexte ca să fiu scutit. El, profesorul de română, întorsese școala pe dos cu lotul lui de atletism, cu megafonul și cu cronometrul. Ne înnebunise pe toți, inclusiv pe mine, care nici fotbal nu jucam ca lumea din pricina ochelarilor.

— La ce te gîndești?

Aceeași întrebare care nu trebuie pusă și pe care totuși o repetă sîcîitor, ca și cum n-ar ști la ce mă gîndesc. Probabil că mă gîndesc exact la ceea ce se gîndește și el; că n-o să iasă niciodată din mine un adevărat om de performanță. Era de prevăzut, se știa de multă vreme că nu sînt o fire sportivă. Nu am ambiție, nu mă pot concentra total asupra unui singur scop. Ceea ce s-a întîmplat astăzi s-a întîmplat de zeci de ori și o să se mai întîmple. Îmi vine să-i spun: «N-ar trebui să vă mirați. Mă port exact ca un atlet antrenat de un profesor de literatură».

Întîi a fost defilarea concurenților, care m-a amețit. Era un aer răcoros, gazonul terenului de fotbal mirosea ca un cîmp de lucernă după ploaie, fanfara cînta, tribunele aplaudau în ritmul tobei și noi mărșăluiam pe pistă. De fericire, nu-mi mai simțeam greutatea trupului. Am cîștigat seria la 800 ca în vis. Pe urmă, în loc să mă odihnesc, am colindat peste tot. Aveam prea multă energie, îmi venea să urlu de plăcerea acestei zile. M-am vîrît printre săritorii la înălțime, am făcut vreo două ture cu cei de la 5000 m plat, am aruncat la suliță, am sărit la lungime pînă am văzut numai cercuri roșii dinaintea ochilor, am jucat fotbal pe terenul de rugbi și am tras la sabie în sala de scrimă de sub tribună. La ora 11, cînd am fost invitat la finala probei mele oficiale, 800 m plat, mă simțeam puternic ca un semizeu, dar în realitate eram stors de puteri. Am scăpat ca prin minune de rușinea de a părăsi pista înainte de terminarea parcursului.

— Știi ceva? îmi spune profesorul. Cred că ar trebui să ne gîndim la altă probă.

Acum o să scoată caietul meu și o să înceapă să-mi calculeze bietele puteri. Are patruzeci de caiete, căci sîntem patruzeci în vestitul lot de atletism. Știu că are mult de lucru cu noi. Îmi vine să rîd văzînd cît de serios se uită prin caietele astea. Pe mine trebuie să mă pazească să nu-mi cheltui energia la alte probe decît acelea la care sînt înscris. De Vișinescu, săritorul în înălțime, trebuie să aibă grijă în ceea ce privește... pietricica. Vișinescu nu sare ca lumea decît dacă, mai întîi, culege de pe pista de elan o pietricică și o aruncă peste ștachetă. Pentru Rățoi, aruncătorul de ciocan, care ia prînzul la restaurant, în sectorul rezervat elevilor, a stabilit cu bucătarul un meniu special, sportiv, suportînd el diferența de preț față de meniul obișnuit. Și mai are și alte griji: cu Gigi Preda, fondistul, care fumează pe ascuns, cu Mirel Stroe, tot fondist și el, pe care părinții nu vor să-l lase la antrenament, cu Titi Boroș, sulițașul care suferă de amigdalită și refuză să se opereze.

— Ce zici? îmi spune, răsfoind caietul.

Din nou, aplauze în tribune. Festivitate de premiere la săritura în lungime. Fericiții urcă pe podium, numele lor răsună în difuzoare. Deodată, crainicul spune: «Participînd în afară de concurs, un elev a sărit 5,44 m. Este vorba de...» și aud numele meu. Răsună cîteva aplauze anemice, confuze. Rezultatul e totuși cu 1 cm mai bun decît al primului clasat care ia medalia și diploma.

Îl privesc cu vinovăție pe profesor.

— Știam, îmi spune el. Am aflat de acum două ore. Nu te astîmperi deloc. De mîine, începem pregătirea specială pentru lungime.

Îl contrazic, agitat:

— De ce vă pierdeți vremea cu mine? Sînt convins că știți de pe acum că la primul concurs mai important o să ratez exact proba pentru care m-am pregătit, în schimb o să obțin o brumă de succes neoficial la cine știe ce altă probă. De ce mai insistați? Cu mine nu se poate face nimic.

— Nici cu mine, spune surîzător profesorul de română. După teze, începem antrenamentul complex.

Poruncește, prin megafonul lui, adunarea lotului. În curînd va începe defilarea de închidere. Ne aliniem. El pășește în fruntea noastră, cu megafonul și cronometrul și geanta Tarom. Este un mare antrenor.

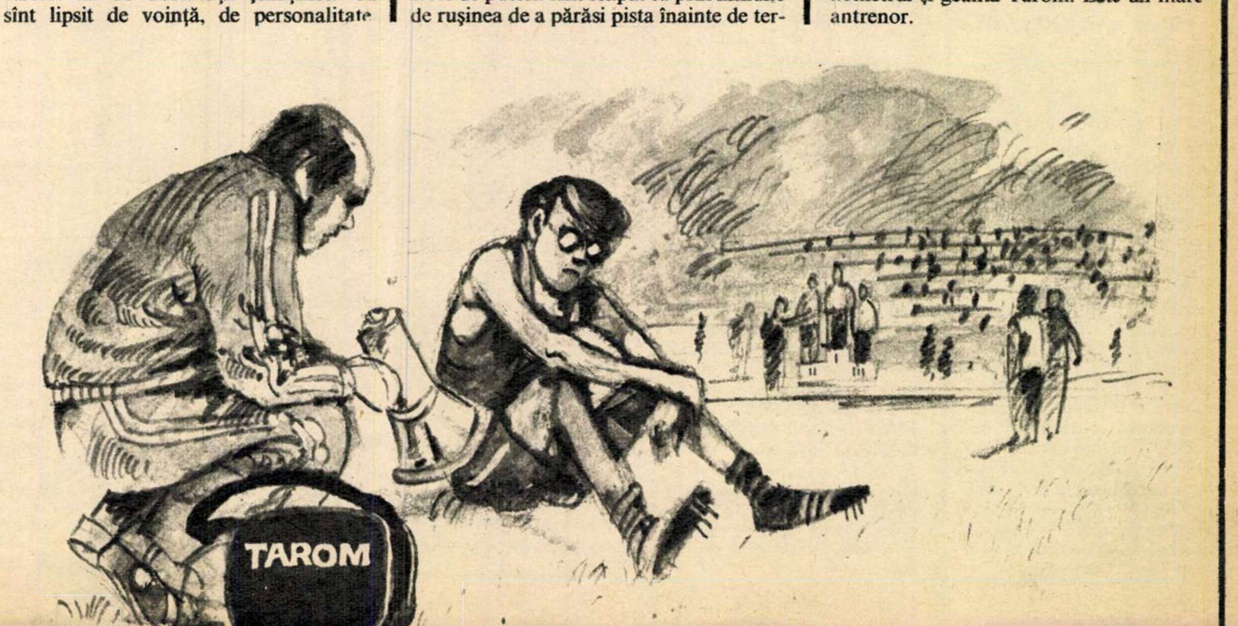

CÎŞTIGĂTORII TROFEELOR CONCURSULUI „EXPEDIŢIILE Cutezătorii”

MARELE TROFEU «BUSOLA DE AUR»

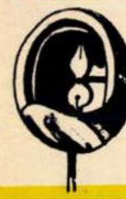

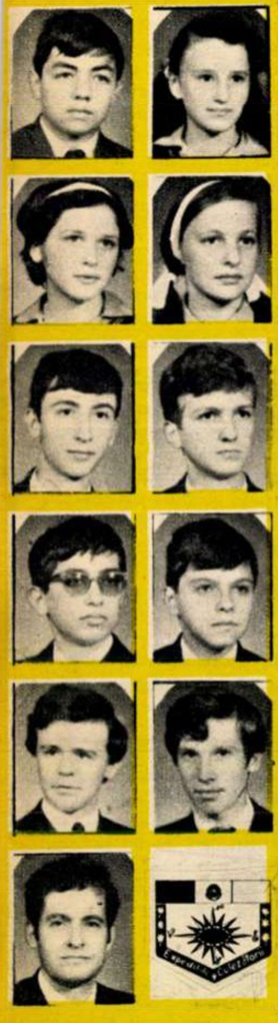

ECHIPAJUL «ARCAŞII LUI ŞTEFAN»

Marele trofeu «BUSOLA DE AUR» — pentru cea mai reuşită expediţie din toate punctele de vedere — echipajului «ARCAŞII LUI ŞTEFAN», Şcoala generală nr. 3, Suceava, judeţul Suceava, format din: *Ioan Florică* (căpitan), *Elena Moisuc* (secund), *Sorina Huţanu* (geolog), *Angela Duduman* (entomolog), *Vasile Manolache* (naturalist), *Vasile Mocanu* (etnograf), *Marian Doujac* (entomolog), *Cătălin Cirmaciu* (sanitar), *Sorin Marinescu* (fotograf), *Timuş Curca* (gospodar) şi profesorul de matematică *Vasile Franciuc* (conducătorul echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii» şi vor beneficia — în vacanţa mare — de o excursie în străinătate în valoare de 12 000 lei.

TROFEUL CASELOR DE PIONIERI «CHEMAREA MUNŢILOR»

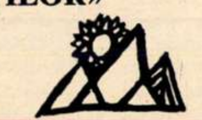

ECHIPAJUL «NUFĂRUL»

Marele trofeu al Caselor de pionieri «CHEMAREA MUNŢILOR», echipajului «NUFĂRUL», (Casa pionierilor Focşani, judeţul Vrancea), format din: *Viorel Măzăreanu* (căpitan), *Florin Nistor* (secund), *Al. Statache* (folclorist), *Dănuţ Boboc* (zoolog), *Constantin Bud* (reporter), *Sergiu Sava* (entomolog), *Cornel Olaru* (ihtiolog), *Gheorghe Vătăşoiu* (botanist), *Adrian Mihalache* (sanitar), *Rodica Pendus* (gospodar) şi profesoara de biologie *Maria Satala* (conducătoarea echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu colectiv în obiecte în valoare de 4000 lei.

TROFEUL SPECIAL «CUTEZĂTORII»

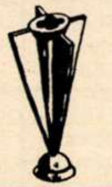

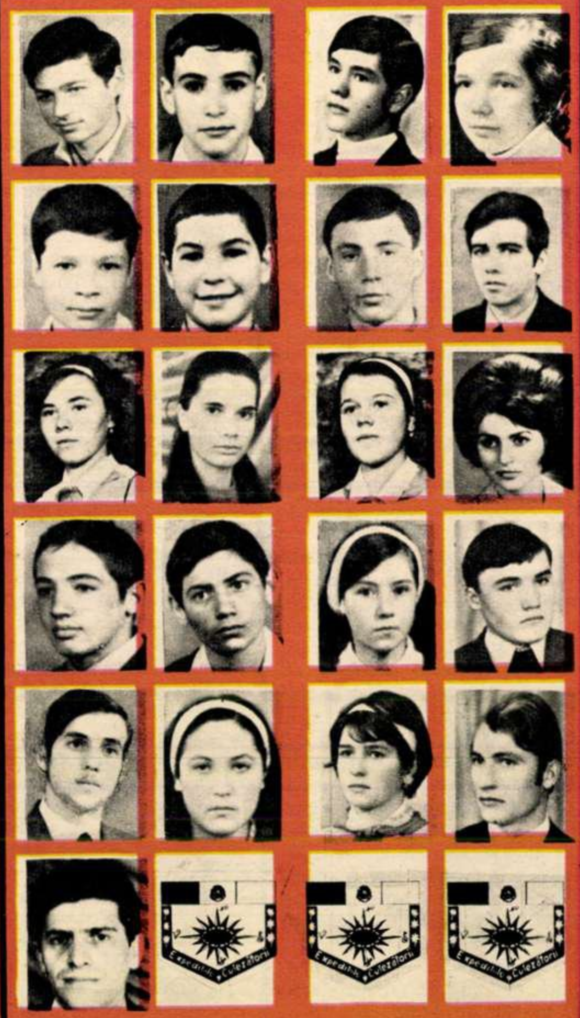

ECHIPAJELE «ALUTUS I» ŞI «ALUTUS II»

Trofeul special «CUTEZĂTORII» — pentru cea mai temerară expediţie — echipajelor unite «ALUTUS I» şi «ALUTUS II», Şcoala generală nr. 4 Roman, jud. Neamţ, format din: *Constantin Irimia* (căpitan), *Corneliu Duculeţ* (secund), *Corneliu Tofan* (geograf), *Constantin Hrum* (hidrolog), *Maria Rusu* (naturalist), *Lăcrămioara Pascaru* (etnograf), *Marin Ţuţu* (hidrolog), *Constantin Plugaru* (folclorist), *Ioan Băncilă* (utecist, ajutor al conducătorului de expediţie), *Cristina Grigoriu* (zoolog), *Florin Balaban* (căpitan), *Violeta Bircă* (secund), *Marian Donose* (hidrolog), *Petru Micher* (geograf), *Viorica Rusu* (botanist), *Lili Ivancea* (utecist, ajutor al conducătorului de expediţie), *Livia Vieru* (hidrolog), *Şt. Găinariu* (folclorist), *Maria Prichici* (chimist) şi profesorii de geografie şi biologie *Ion Conache* şi *Nicolae Ivancia* (conducătorii echipajelor).

Cei 21 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu în obiecte în valoare de 4000 lei.

Trofeele, medaliile, diplomele, excursiile în străinătate şi premiile în obiecte specificate în paginile de faţă, sînt oferite de redacţia revistei «Cutezătorii», iniţiatoarea «Expediţiilor».

TROFEUL «SCUTUL DACIC»

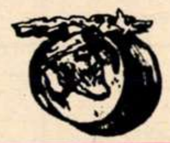

ECHIPAJUL «IOAN CORVIN»

Trofeul «SCUTUL DACIC» şi premiul special al Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului — pentru cercetări privind istoria patriei, etnografie şi folclor — echipajului «IOAN CORVIN», Şcoala generală nr. 9, Hunedoara, judeţul Hunedoara, format din: *Mariana Sav* (căpitan), *Maria Feşteu* (secund), *Domnica Gavrilă* (folclorist), *Maria Gavrilă* (etnograf), *Liliana Macarie* (cronicar), *Valerica Barbu* (folclorist), *Mariana Bîtică* (folclorist), *Paraschiva Simian* (istoric), *Mihaela Dobrea* (sanitar), *Veronica Roman* (gospodar) şi profesorul de limbă franceză, *Constantinescu Marius* (conducătorul echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii» precum şi un premiu în obiecte în valoare de 3000 lei.

TROFEUL «SFINXUL CARPAŢILOR»

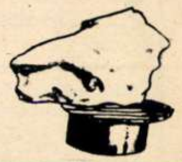

ECHIPAJUL «ANCORA»

Trofeul «SFINXUL CARPAŢILOR» — pentru cel mai original şi mai atractiv itinerar — echipajului «ANCORA», Şcoala generală nr. 11, Galaţi jud. Galaţi, format din: *C. Pintilie* (căpitan), *Lenuţa Petrea* (secund), *Paula Asavei* (meteorolog), *Eva Müller* (sanitar), *Sofica Mitrică* (speolog), *C. Burlacu* (gospodar), *V. Moţotolea* (geograf), *V. Vasilescu* (speolog), *St. Vasilescu* (speolog), *Cl. Negrea* (speolog) şi inginerul *A. Müller* (conducătorul echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu în obiecte în valoare de 3000 lei.

TROFEUL «CASETA DE CRISTAL»

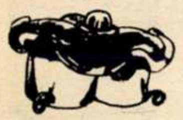

ECHIPAJUL «ALBATROSUL»

Trofeul «CASETA DE CRISTAL» — pentru cele mai valoroase colecţii de ştiinţele naturii — echipajului «ALBATROSUL» Şcoala generală nr. 10, Piteşti, jud. Argeş, format din: *Valentin Matache* (căpitan); *Daliana Herăscu* (secund), *Crina Preoteasa* (etnograf), *Virginia Popescu* (sanitar), *Gheorghe Stanciu* (zoolog), *Dănuţ Neacşu* (geolog), *Mariana Gheorghe* (botanist), *Cristian Ana* (geolog), *Petrişor Vlad* (gospodar), *Viorel Sălan* (pictor) şi profesoara de desen *Verona Jugravu Orleanu* (conducătoarea echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu în obiecte în valoare de 3000 lei.

TROFEUL «GENŢIANELE»

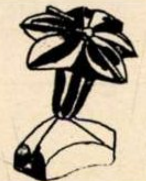

ECHIPAJUL «ROMANIŢA BĂRĂGANULUI»

Trofeul «GENTIANELE» — pentru cele mai bune rezultate ale unui echipaj constituit din fete — echipajului «ROMANIŢA BĂRĂGANULUI», Şcoala generală Jugureanu, jud. Brăila, format din: *Sevastiţa Ispilat* (căpitan), *Răduţa Iconaru)* (secund), *Drăguţa Vlăsceanu* (naturalist), *Lenuţa Cristea* (etnograf), *Valerica Iconaru* (naturalist), *Lenuţa Iancu* (sanitar), *Aurelia Vasilescu* (folclorist), *Viorica Iancu* (naturalist), *Leanca Dragomir* (geolog), *Sultana Videnie* (gospodar) şi profesoara de limba română, *Paraschiva Lupaşcu* (conducătoarea echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu în obiecte în valoare de 3000 lei.

TROFEUL «EGRETA DE FILDEŞ»

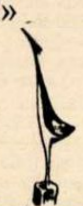

ECHIPAJUL «MARIŞ '72»

Trofeul «EGRETA DE FILDEŞ» — pentru echipajul cu cele mai bune rezultate în Delta Dunării sau de-a lungul unui rîu — echipajului «MARIŞ '72» Şcoala generală Dr. Petru Groza, Deva, jud. Hunedoara, format din: *Dorin Adam* (căpitan), *Ileana Chichirez* (secund), *I. Nistor* (istoric), *Florin Gidea* (geograf), *Eugenia Durdun* (naturalist), *Florea Viorel* (hidrolog), *Adrian Huieţ* (cîrmaci 1), *Cornelia Tipţer* (sanitar), *Cornel Moga* (bucătar), *Corina Drăgan* (mus), *Horia Jula*, (naturalist), *Constantin Popescu* (fotograf), *Marius Hanganu* (cîrmaci 2) şi profesoara de educaţie fizică, *Erica Drăgan* (conducătoarea echipajului).

Cei 14 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu în obiecte în valoare de 3000 lei.

TROFEUL «TERMOSUL DE ARGINT»

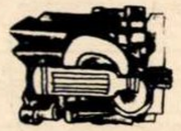

ECHIPAJUL «PARALELA 45° 11' »

Trofeul «TERMOSUL DE ARGINT» echipajului «PARALELA 45°11''», Şcoala generală nr. 2 — Plaiul Cîmpinei, jud. Prahova, format din: *Rodica Iordache* (căpitan), *Ion Bivolaru* (secund), *Gheorghe Tănase* (cartograf), *Elena Gurgu* (sanitar), *Daniela Radu* (fotograf), *Aurel Angelescu* (botanist), *Gh. Tudorache* (folclorist) *M. Tudorache* (folclorist) *Gh. Davidescu* (geograf), *Liviu Comăniţă* (gospodar), şi profesorul de limbă română, *Lucian Raica* (conducătorul echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu în obiecte în valoare de 3000 lei.

TROFEUL «JÓBARÁT»

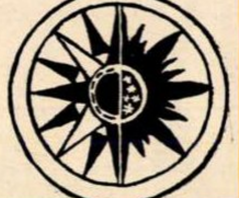

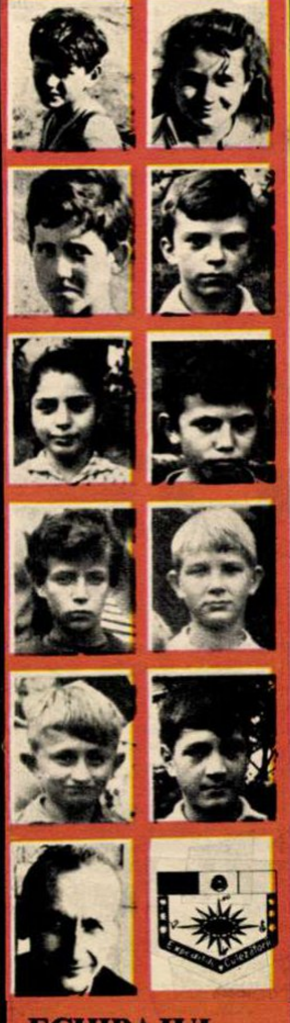

ECHIPAJUL «COMORILE OITUZULUI»

Trofeul «JÓBARÁT» — oferit de redacţia «JÓBARÁT» pentru cea mai reuşită expediţie realizată de către un echipaj format din cititorii acestei reviste, echipajului «COMORILE OITUZULUI», Şcoala generală nr. 4 Sf. Gheorghe. judeţul Covasna, format din: *Sándor Bartha* (căpitan), *Etelka Horváth* (secund), *Sándor Salamon* (fotograf), *György Cojocaru* (folclorist), *Ibolya Kerekes* (etnograf), *István Végh* (etnograf), *Gergely Bartok* (gospodar), *Sándor Zsurzsa* (etnograf), *József Kurta* (sanitar), *Sándor Papp* (etnograf), şi profesorul de geografie *László Gazda* (conducătorul echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi un premiu în obiecte în valoare de 3000 lei.

TROFEUL «CORTUL DE MĂTASE»

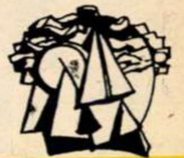

ECHIPAJUL «FIII MINERILOR»

Trofeul «CORTUL DE MĂTASE» echipajului «FIII MINERILOR», Şcoala generală Lăloaia — Comăneşti, judeţul Bacău, format din: *Gheorghe Sîrbu* (căpitan), *Marieta Cojocaru* (secund), *Mariana Colpoş* (etnograf), *Angela Pascu* (gospodar), *Dumitru Sîrbu* (istoric), *Florin Creangă* (geograf), *Costel Lascăr* (folclorist), *Dănuţ Ghicajanu* (botanist), *Maricica Bunduc* (sanitar), *Ionel Lupu* (fotograf) şi profesorul *Emilian Lăzăroiu* (conducătorul echipajului).

Cei 11 expediţionari vor primi medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi premii în obiecte în valoare de 3000 lei.

(continuarea în pag. 12)

Primul campion al velocipedului în țara noastră: Dumitru Dumitrescu.

Cursele și întrecerile de care, întîlnite azi în țări ale Europei și Americii, ne amintesc de vechile serbări romane.

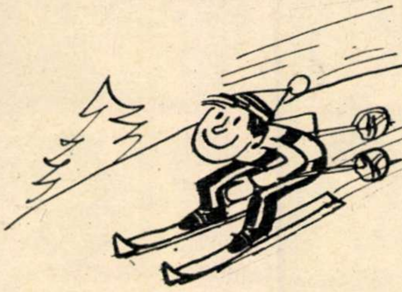

Vîrstele SPORTULUI

În lumea contemporană, activitățile sportive cîștigă tot mai mult teren, prezentînd un interes crescînd pentru tot mai multe categorii de oameni. Practicat la dimensiuni planetare, cu zecile și sutele sale de discipline, el este nu numai un divertisment, ci și o necesitate. Am putea spune că sportul este vechi cît lumea, virtuțile sale educative fiind recunoscute din cele mai vechi timpuri. Pe la începutul erei noastre, învățatul Plinius arăta: «Nici nu vă puteți închipui cît de mult este stimulată acțiunea minții de mișcările fizice», iar Aristotel ajunsese la concluzia că sportul este indispensabil omului pentru că el întruchipează mișcarea, iar mișcarea este viața însăși. Mai tîrziu, Descartes îi sfătuia pe tineri: «Îngrijiți-vă corpul dacă vreți ca mintea voastră să funcționeze bine!» În toate timpurile mințile luminate recomandau sportul ca pe o activitate absolut necesară.

Nenumărate discipline sportive practicate în zilele noastre își au rădăcinile în îndepărtata antichitate. Ele au parcurs mileniile odată cu omul, perfecționîndu-se, pe măsură ce acesta înainta în civilizație. Dezvoltarea tehnicii moderne a generat nenumărate discipline noi. Ciclismul, motociclismul, automobilismul, parașutismul sînt sporturi noi, a căror vîrstă este destul de mică. Ele și-au cîștigat nenumărați iubitori pe măsură ce aparatele care făceau obiectul disciplinelor respective se perfecționau.

Marea majoritate a sporturilor olimpice, începînd cu atletismul și încheind cu boxul (vechiul pugilat) la care asistăm în zilele noastre, sînt moștenite din antichitatea greacă. Dar tot printre sporturile foarte vechi se află nenumăratele jocuri cu mingea, tirul cu arcul, popicele, patinajul, schiul și altele. Există mărturii că și vechii indieni mava practicau un fel de joc cu mingea. Aceasta nu era însă lovită cu piciorul ci... cu spinarea. Mica minge pe care și-o făceau din laptele de cauciuc trebuia introdusă într-un mic cerc de piatră, situat la o înălțime de 4 m.

Jocul cu mingea, căruia astăzi îi spunem handbal și care se joacă în 7, își are începuturile înaintea erei noastre. Pe zidul înconjurător al Atenei, arheologii au descoperit un basorelief datînd aproximativ din anul 600 î.e.n. ce înfățișează un joc în care mingea era pasată cu mîna. Dar, așa cum este cunoscut astăzi, handbalul este jucat de abia după primul război mondial. În aceeași situație se află și fotbalul. Pînă la fotbalul modern, jucat pentru prima oară în Anglia, acesta a avut nenumărați «strămoși» răspîndiți în cele mai diferite țări. Originile jocului cu balonul rotund trebuie căutate în China unde, cu multe secole înaintea erei noastre, se practica un sport asemănător cu fotbalul. Prin anii 600 e.n., acest joc a ajuns în Japonia unde s-a încadrat în ceremoniile tradiționale, fiind și astăzi practicat în provincia Yamoto. El este cunoscut sub numele de **kemari** sau «fotbalul în cerc japonez» și se joacă cu ajutorul unei mingi din piele de capră. Nenumărate jocuri cu mingea au cucerit, de-a lungul timpului, și inimile multor popoare din Europa. Un vechi joc «Harpastum», jucat de latini și preluat de italieni mai tîrziu, a fost adus din Grecia. Încă din secolul al XVI-lea italienii jucau «giuco della palla», francezii «la paume» și «la soule» (asemănător fotbalului) practicat cu același entuziasm atît de poeți ca Ronsard cît și de marile mulțimi anonime, zgomotoase și pătimașe. În epoca Medicilor, fotbalul era cunoscut, la Florența, sub numele de «il calcio» și era jucat, în mod obișnuit, în piețe și pe străzi de oameni din popor, nobili și burghezi. Cele două echipe numărau laolaltă 54 de tineri, fiecare dintre ele avînd cîte 4 categorii de jucători: înaintași, incomodatori, degajori în față și degajori în spate. Dar bazele fotbalului modern au fost puse în Anglia anului 1863, cînd a fost stabilit un prim Regulament de joc.

Pe luciul gheții

Cine nu-și amintește cu plăcere de celebrii maeștri ai gheții: Nepela, Peggy Flemming sau perechea Protopopov, care au ridicat patinajul la rang de artă? Aceste aripi fermecate care au purtat oamenii cu viteza gîndului dăinuie și ele din vremuri îndepărtate. La Britisch Museum din Londra se păstrează și astăzi două fălci de animale primitiv fasonate, care au slujit la alunecarea pe gheață a locuitorilor din împrejurimile Londrei cu șapte-opt secole.

Vechile gravuri chinezești aduc dovada că patinajul are o vîrstă foarte veche și în această țară. Mulți dintre cei care practicau patinajul erau copii. Ei alunecau pe gheață cu ajutorul unor bastoane. Și în țările scandinave, în Olanda cea brăzdată de atîtea canale, în Germania ca și în nordul Rusiei patinajul a numărat mulți practicanți, mai ales din rîndurile copiilor și tineretului. În Scandinavia primelor secole ale erei noastre locuitorii foloseau drept patină un cadru de lemn, prevăzut dedesubt cu o lamă de oțel. Cu astfel de aripi fermecate, purtate la picior, omul atingea viteze pe atunci uimitoare. Într-o lucrare apărută 1697 la Amsterdam sînt amintite extraordinarele performanțe obținute de locuitorii acestui oraș. Se relatează printre altele cazul unui tată care a parcurs într-o zi 40 de leghe (cca 65 km) pentru a aduce un medicament fiului său grav bolnav. Dincolo de Marea Nordului, în Norvegia, exista chiar și un regiment de patinatori. Patinele — niște lame de lemn — erau legate de picioare cu curelușe de piele. Aceste patine erau folosite pe atunci nu numai la alunecarea pe gheață, ci și la coborîrea povîrnișurilor munților.

În țara noastră sportul cu patine și-a făcut apariția în anul 1864, patinatorii purtînd la picioare un fel de săniuțe. Documentele vremii arată că prima întrecere oficială a avut loc la 22 ianuarie 1883.

În Mongolia, tirul cu arcul este un sport care se învață încă din primii ani ai copilăriei.

Arcul cu săgeată: 15 000 de ani

Printre sporturile olimpice de dată mai recentă se numără și tirul cu arcul. El a fost înscris în programul J.O. pentru prima oară în anul 1900 și a figurat printre probe pînă în 1920. La edițiile care au avut loc după această dată, arcul cu săgeată nu și-a mai făcut apariția pînă la ediția din 1972 la J.O. de la München. Dar arcul și săgeata fac parte din istoria milenară a omului, mărturia cea mai veche fiind considerată imaginea gravată acum 15 000 de ani pe pereții cavernei Saltadore din Spania. Tehnica confecționării arcurilor s-a transmis sub forme specifice unor popoare, fiind cunoscute arcurile de tip japonez, mongol, egiptean, turc etc. De la perși și Robin Hood la legendarul Wilhem Thell și de la arcașii lui Ștefan cel Mare la campionii concursurilor internaționale de azi, acest sport a străbătut un drum lung și glorios, demonstrînd tineretea lui fără bătrînețe.

Tiparul și literatura sportivă

Dacă tiparul ar fi existat din toate timpurile, primele cărți de sport ar fi apărut acum 5000 de ani în Egipt, China și Mexic sau acum 3000 de ani la Atena sau Roma. Primele tipărituri cu caracter sportiv au apărut abia în secolul al XVI-lea, aproape la un veac după apariția tiparului.

De la renumitul pictor și gravor Albrecht Dürer avem prima carte despre luptele cu armă (1510). Peste 100 de desene ilustrează volumul cu spectaculoase aspecte de lupte și călărie. Mai tîrziu, Michelangelo ilustrează cartea lui Camillo Agrippa, care a pus bazele primei școli de scrimă modernă din lume.

Bouzkachi — unul dintre cele mai spectaculoase jocuri hipice, practicat în nenumărate țări ale Asiei.

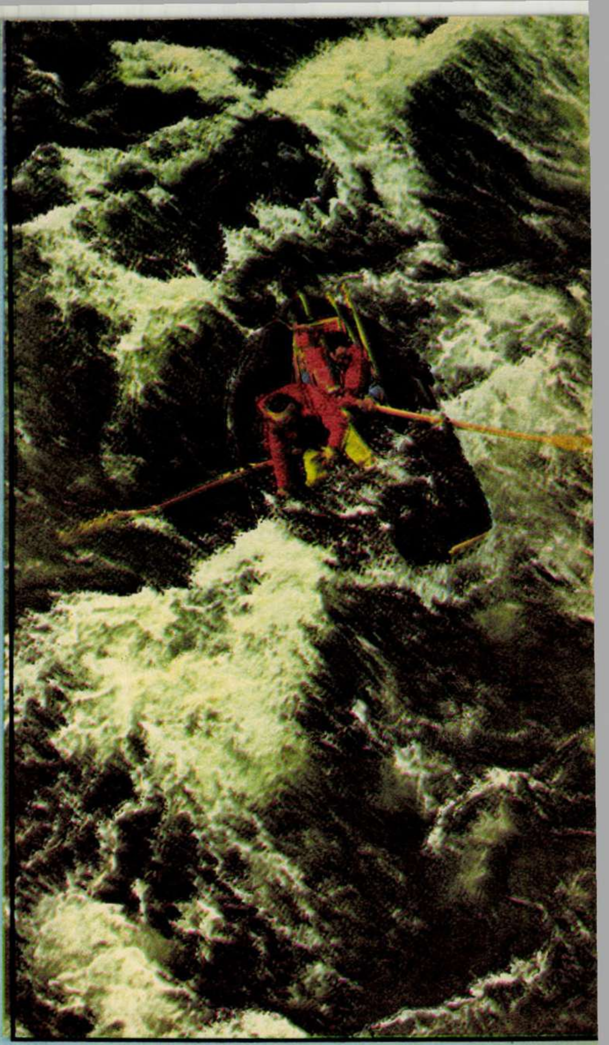

Dintre zecile de sporturi nautice, lupta cu apele tumultuoase ale rîurilor de munte cere, pe lîngă pricepere, mult curaj.

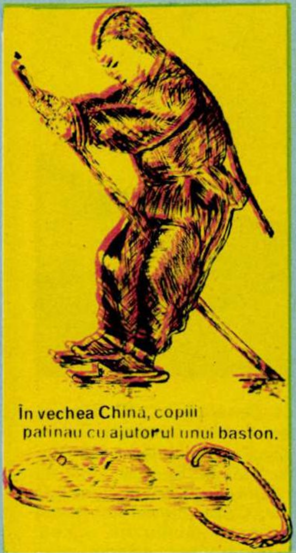

În vechea China, copiii patinau cu ajutorul unui baston.

Patină folosită în Scandinavia primelor secole ale erei noastre.

O pereche de patinatori ai anului 1880, pe lacul Cișmigiu.

O apariție senzațională, pentru epoca în care scăldatul în ape curgătoare era încă aspru pedepsit, a fost îndrăznețul dialog despre arta de a înota al elvețianului Nicolaus Wynmann. El se entuziasmează de săriturile curajoase ale copiilor făcute de pe podurile Zürichului, pledînd pentru utilitatea și valoarea înotului.

Pagini nenumărate s-au scris și despre istoria mingii încă din anul 1555. În același an apare la Roma o adevărată enciclopedie a sportului aparținînd lui Olaus Magnus din Upsala. Printre noutățile anunțate, autorul vorbește despre exercițiile specifice suedezilor și norvegienilor: vechile aruncări cu piatra ale vikingilor, patinajul și schiul, vînătoarea pe zăpadă și cursele de reni.

Sportul în pas cu tehnica

Dezvoltarea tehnicii, apariția unor mijloace de transport precum bicicleta, motocicleta, automobilul, avionul etc. generează apariția unor noi discipline sportive. Din 1790 cînd, în persoana velocipedului, apare «bunica» bicicletei și pînă la prima cursă ciclistă trec aproape o sută de ani. Dar de la 1890, prin marile curse care au loc în Italia și Franța de la un oraș la altul, ciclismul se consolidează, sportul cu pedale cucerind lumea.

În România, prima cursă de velocipede a fost organizată în 1890 pe distanța Otopeni-Băneasa și a fost cîștigată de Dumitru Dumitrescu. Nu multă vreme după apariția automobilului a cîștigat teren la noi și sportul cu motor. E bine să știți că, printre primele automobile din lume, care au funcționat cu aburi, s-a numărat și cel al inginerului român Dimitrie Văsescu (1880), pe care francezii l-au numit «cel mai reușit tren fără șine din lume». Viața tumultuoasă a automobilismului competițional a început în 1895 cu cursa Paris—Bordeaux și a constituit o continuă luptă cu succese și insuccese, astăzi ajungîndu-se la marile raliuri internaționale, omul de la volan apropiindu-se de viteze aproape sonice, adică în pragul vitezei de 1224 km la oră.

Cel care a reușit această performanță este un fost cosmonaut și alergător de automobilism — Gary Gabelich, care în octombrie 1970 a reușit cu un vehicul, «The Blue Flame», propulsat de un motor-rachetă să atingă fantastica viteză de 1001 km pe oră — cea mai mare viteză atinsă pînă acum de un vehicul terestru.

Oina — un vechi sport românesc

Cunoscînd viața și obiceiurile din Moldova și Muntenia, cronicarii consemnau în hrisoavele lor și diferite aspecte legate de jocul oinei. Știm astăzi că vitejii lui Ioan Vodă, plăieșii lui Ștefan cel Mare sau aprigii arcași ai lui Mihai Viteazu obișnuiau să se constituie în cîte două cete și «chiteau cu mingea». Jocul a fost transmis din generație în generație, tradiția lui fiind păstrată de-a lungul timpului mai ales de păstori, care l-au răspîndit. Și astăzi, în satele noastre oina mai este cunoscută sub denumiri ca fuga, hîlca, matca mare, baciu sau hoina.

Apariția primului regulament al acestui joc a depins de Jocurile Olimpice din 1896, la care urma ca țara noastră să participe cu două echipe. Atunci, renumitul profesor Radu S. Corbu, împreună cu cîțiva prieteni a redactat regulamentul oinei. România nu a participat la olimpiadă, dar oina a rămas cu primul său regulament, tipărit în 1898.

Un joc foarte asemănător cu oina noastră — basse-ball-ul — se practică astăzi pe scară largă în S.U.A. Împrejurările în care basse-ball-ul a ajuns să fie jucat în America nu se cunosc exact. Unii specialiști presupun însă că el ar fi fost dus acolo de emigranți europeni.

Într-un număr viitor, ne propunem să vă vorbim despre cele aproape 30 de sporturi naționale începînd cu judo, karate, jocuri hipice ș.a. care au trecut de mult peste hotarele țărilor în care au luat ființă, fiind adoptate de aproape toate popoarele lumii. Pînă atunci, despre acestea, vă prezentăm doar cîteva imagini.

Pagini redactate de
ECATERINA ROSCA

Start într-o spectaculoasă cursă de motociclete.

(Urmare din pag. 9)

REZULTATELE CONCURSULUI «EXPEDIŢIILE CUTEZĂTORII»

* * *

• In cadrul marelui trofeu «Chemarea Munţilor» al Caselor de pionieri, echipajele clasate pe locul 2 şi 3, respectiv «Floarea de colţi», Gura Humorului, jud Suceava si «Zorii noi» Reşiţa, jud. Caraş-Severin li se acordă medalia de onoare şi diploma «Expediţiile Cutezătorii», precum şi cîte un premiu în obiecte în valoare de 1500 lei, oferite de CENTROCOOP.

• În cadrul trofeului revistei «CUTEZĂTORII» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Avram Iancu '72», Scoala generală Stăncuţa, jud. Brăila; «Cercetaşii Nordului», Liceul Baia-Mare, jud. Maramureş, «Constantin Ivănuş», Şcoala generală Valea Mare, jud. Gorj; «Voinicii lui Tudor», Şcoala generală nr. 9 Craiova, jud. Dolj; «Lanterna Magică», Şcoala generală Horea, jud. Satu-Mare; «Napoca», Şcoala generală nr. 16 Cluj, jud. Cluj.

• În cadrul trofeului «SCUTUL DACIC» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Cercetătorii», Şcoala generală nr. 4 Focşani, jud. Vrancea; „Drumeţii Carpaţilor", Şcoala generală nr. 6 Caracal, jud. Olt; «Junii '72», Şcoala generală nr. 10 Braşov, jud. Braşov; „Flăcări nestinse", Şcoala generală Călan, jud. Hunedoara; «Horea», Şcoala generală nr. 21 Ploieşti, jud. Prahova; „Mlădiţele Vlăsiei", Şcoala generală nr. 1 Grădiştea, jud. Ilfov; «Limes», Şcoala generală Zăoani, jud. Sălaj; «Bistena», Casa pionierilor Piatra Neamţ, jud. Neamţ; «Buciumaşii Gutîiului», Liceul de muzică Baia Mare, jud. Maramureş; «Bacoviana». Casa pionierilor Bacău, jud. Bacău; «Vatra», Liceul maghiar Timişoara, jud. Timiş.

• În cadrul trofeului «SFINXUL CARPAŢILOR» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Vlăstarele», Liceul Bolyai — Farcaş, Tg. Mureş, jud. Mureş; «Hierasis», Şcoala generală nr. 1 Vîrful Cîmpului, jud. Botoşani; «Plutaşii de pe Bistriţa», Şcoala generală nr. 5 Bacău, jud. Bacău, «Omega '72», Şcoala generală nr. 6 Tulcea, jud. Tulcea; «Chemarea Munţilor», Şcoala generală nr. 60, Sector III, Bucureşti, «Şoimii Tîmpei», Şcoala generală nr. 15 Braşov, jud. Braşov; «Speranţa», Şcoala generală Oreavu, jud. Buzău.

• În cadrul trofeului «CASETA DE CRISTAL» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Bios '72», Şcoala generală nr. 9 Hunedoara, jud. Hunedoara; «Vulturul», Palatul pionierilor, municipiul Bucureşti; «Pasărea Măiastră», Casa pionierilor Adjud, jud. Vrancea; «Clepsidra», Şcoala generală Lehliu, jud. Ialomiţa; «Laleaua Pestriţă», Şcoala generală Lipău, jud. Satu-Mare; «Albina», Liceul Al. Papiu Ilarian, Tg. Mureş, jud. Mureş.

• În cadrul trofeului «GENŢIANELE» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje; «Mlădiţele» Şcoala generală Rîmnic de Jos, jud. Constanţa; «Genţiana», Şcoala generală nr. 1 Piteşti, jud. Argeş; «Cireşarii», Şcoala generală Grigoreni, jud. Bacău; «Mlădiţele», Liceul Sărmaşu, jud. Mureş; «Crenguţele» Casa pionierilor Cîmpina, jud. Prahova.

• În cadrul trofeului «EGRETA DE FILDEŞ» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Condorul», Şcoala generală nr. 31 Bucureşti, municipiul Bucureşti; «Virgil Iovănaş», Şcoala generală Sofronea, jud. Arad, «Someşul Mare», Şcoala generală Chinteni, jud. Cluj; «Argus», Casa pionierilor Aiud, jud. Alba.

• În cadrul trofeului «TERMOSUL DE ARGINT» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Prietenii muntelui» Şcoala generală Cristur Sieu. jud. Bistriţa-Năsăud; «Crăişorii munţilor», Şcoala generală Suncuiuş, jud. Bihor, «Mioriţa», Şcoala generală nr. 1 Aiud, jud. Alba.

• În cadrul trofeului «JÓBARÁT» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Nepoţii lui Dosza, Liceul Tg. Secuiesc, jud. Covasna, «Himeş-Ghimeş», Liceul Covasna, jud. Covasna; «Uriaşul Ciucului», Şcoala generală Bancu, jud. Harghita; «Brăduleţul din Sovata», Liceul Sovata, jud. Mureş.

• În cadrul trofeului «CORTUL DE MĂTASE» se acordă diplome şi medalii următoarelor echipaje: «Şoimii Dobrogei», Liceul N. Bălcescu, jud. Constanţa; «Focul viu», Şcoala generală Podgoria, jud. Buzău; «Cutezătorii Potaisei», Şcoala generală nr. 10 Turda, jud. Cluj; «Vitejii lui Ţepeş», Şcoala generală Aref, jud. Argeş; «Sargedava», Şcoala generală Orăştioara de Sus, jud. Hunedoara.

• În cadrul trofeului «PANA DE AUR» se acordă diploma şi medalia de onoare cronicarilor următoarelor echipaje:

«Flora», Şcoala generală Budeşti, jud. Vîlcea; «Veteranii», Casa pionierilor Iaşi, jud. Iaşi; «Pescăruşul», Şcoala generală nr. 22 Brăila, jud. Brăila, «Acvila Dacă», Şcoala generală nr. 4 Focşani, jud. Vrancea; «Macul Roşu», Şcoala generală nr. 181 Bucureşti Municipiul Bucureşti; «Vulturii Bihorului», Şcoala generală nr. 14 Oradea, jud. Bihor; Săgeata înălţimilor», Liceul Băneasa. jud. Constanta. «Pe urmele strămoşilor», Şcoala generală nr. 4 Bîrlad, jud. Vaslui; «Peneş Curcanul», Casa pionierilor Vaslui, jud. Vaslui, «Hai la drum», Casa pionierilor Hunedoara, jud. Hunedoara; «Roza Vînturilor», Şcoala generală Iancu Jianu, jud. Olt; «Genţianele '22», Şcoala generală nr. 22 Brasov, jud. Braşov; «Zorii Tinereţii», Şcoala generală Motru, jud. Gorj; «Temerarii», Şcoala generală Plopşoru, jud. Gorj; «Corbenii», Scoala generală Corbii Mari, jud. Dîmboviţa; «Arcaşii lui Rareş», Şcoala generală Sodomeni-Paşcani, jud. Iaşi; «Furnicuţa», Liceul Al. Papiu Ilarian, Tg. Mureş, jud. Mureş; «Getica», Casa pionierilor Cîmpina, jud. Prahova; «Zburătorii», Şcoala generală Heliade Rădulescu, jud. Buzău; «Castelanii», Şcoala generală Brazii, jud. Ilfov.

• TOATE ECHIPAJELE DISTINSE CU TROFEE VOR PARTICIPA, ÎN CEA DE A DOUA JUMĂTATE A LUNII AUGUST a.c., LA O ORIGINALĂ EXPEDIŢIE ORGANIZATĂ DE C.N.O.P. PE LITORALUL MĂRII NEGRE.

• «PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI», echipajului «FLORA», Şcoala generală Budeşti, jud. Vîlcea în obiecte în valoare de 3000 lei, acordate de CENTROCOOP.

• «PREMIUL SPECIAL AL CC AL UTC», echipajului «VETERANII», Casa pionierilor Iaşi, jud. Iaşi.

SE ACORDĂ PREMII DECERNATE DE DIFERITE INSTITUŢII, ÎNSOŢITE DE DIPLOME «EXPEDIŢIILE CUTEZĂTORII» URMĂTOARELOR ECHIPAJE:

• «**Premiul special** al RADIOTELEVIZIUNII ROMÂNE» — pentru cel mai bun film realizat în expediţii — echipajului «Panoramic '72», Casa pionierilor Arad, judeţul Arad, pentru film pe 16 mm, şi echipajului «Turis '72», Casa pionierilor Tr. Măgurele, judeţul Teleorman, pentru film pe 8 mm.

• **Premiul** «COLUMNA», acordat de Editura Militară, echipajului «Entuziaştii», Şcoala generală Peşteana-Jiu, judeţul Gorj.

• **Premiul** revistei «SĂTEANCA», echipajului «Flora», Şcoala generală Budeşti, judeţul Vîlcea.

• **Premiul** «ALBATROS», oferit de Editura Albatros echipajului «Păstrăvul de argint», Casa pionierilor Rădăuţi, judeţul Suceava.

• Premiile oferite de «CENTROCOOP» constînd în obiecte în valoare de cîte 3000 lei, echipajelor: «Pajura», Şcoala generală Petreşti, judeţul Argeş; «Florile de piatră», Şcoala generală Tătărăştii de Sus, judeţul Teleorman; «Şoimii», Şcoala generală nr. 3 Săliştea, judeţul Alba.

• **Premiul** «INSTITUTULUI GEOLOGIC AL ROMÂNIEI» echipajului «Vlăstarele», Liceul Bolyai-Farkaş, Tg. Mureş, judeţul Mureş.

• **Premiul** «TERRA», oferit de revista «Terra». echipajelor «Vlăstarele», Liceul Bolyai-Farkaş, Tg. Mureş, judeţul Mureş; «Îndrăzneţele», Şcoala generală nr. 1 Rm. Vîlcea, judeţul Vîlcea; «Urmaşii Basarabilor», Şcoala generală nr. 1 Curtea de Argeş, judeţul Argeş; «Cîlnău '72», Şcoala generală Murgeşti, judeţul Buzău şi «Silva», Şcoala generală Silivaşul de Cîmpie, judeţul Bistriţa-Năsăud.

• **Premiul** «NATURA», oferit de revista «Natura» echipajului «Albina», Liceul Al. Papiu Ilarian, Tg. Mureş, judeţul Mureş.

• **Premiul revistei** «ROMÂNIA PITOREASCĂ», echipajului «Napoca», Şcoala generală nr. 16 Cluj, judeţul Cluj.

• **Premiul şi trofeul** «VETERANII», acordat de Casa pionierilor din Iaşi celui mai tînăr echipaj, «Litoral 24», Şcoala generală nr. 24, Constanţa, judeţul Constanţa.

• Se acordă diplome şi medalii de onoare următorilor conducători de echipaje: Dorelia Gornea, «Macul Roşu», Şcoala generală nr. 181, Bucureşti; Cornelia Gîsculescu «Acvila Dacă», Şcoala generală nr. 10, Focşani, judeţul Vrancea; Vasile Cosma, «Prietenii muntelui», Şcoala generală Cristur-Şieu, judeţul Bistriţa; Dumitru Haladea, «Vulturii Bihorului», Şcoala generală nr. 14, Oradea, judeţul Bihor; Nicolae Coman, «Săgeata înălţimilor», Liceul Băneasa, judeţul Constanţa; Constantin Moise, «Pe urmele strămoşilor», Şcoala generală nr. 4 Bîrlad, judeţul Vaslui; Cosmei Mircea, «Peneş Curcanul», Casa pionierilor Vaslui, judeţul Vaslui; Nicolaie Filimon, «Hai la drum», Casa pionierilor Hunedoara, judeţul Hunedoara; Biro A. Bela, «Tulnic», Şcoala generală nr. 19, Arad, judeţul Arad; Ion Coameşu, «Roza vînturilor», Şcoala generală Iancu Jianu, judeţul Olt; Florentina Bîrsan, «Genţiana», Şcoala generală nr. 22, Braşov, judeţul Braşov; Ion Dîrvaru, «Zorii tinereţii», Şcoala generală Motru, judeţul Gorj, Nunucă Niţă, «Arcaşii lui Rareş», Şcoala generală Sodomeni-Paşcani, judeţul Iaşi; Viorica Giurgiu, «Furnicuţa», Liceul Papiu Ilarian, Tg. Mureş, judeţul Mureş; Silvia Brezan, «Getica», Casa pionierilor Cîmpina, judeţul Prahova; Iancu Costache «Zburătorii», Şcoala Heliade Rădulescu, judeţul Buzău; Stelian Chiriac, «Veteranii», Casa pionierilor, Iaşi, jud. Iaşi; Ion Dihor, «Bega I», Liceul nr. 4 Timişoara, judeţul Timiş; Elena Lucău, «Bucovina», Şcoala generală nr. 3, Botuş — Fundul Moldovei, judeţul Suceava.

• **Toate celelalte echipaje prezente în expoziţia republicană vor primi diploma «Expediţiile Cutezătorii».**

• SE ACORDĂ DIPLOMA DE ONOARE A REVISTEI «CUTEZĂTORII» ŞI MEDALIA DE ONOARE, CONSILIILOR JUDEŢENE ALE ORGANIZAŢIILOR DE PIONIERI DIN JUDEŢELE DOLJ, CONSTANŢA ŞI PRAHOVA PENTRU MERITE DEOSEBITE ÎN POPULARIZAREA CONCURSULUI ŞI ÎN ORGANIZAREA ŞI DESFĂŞURAREA CELUI MAI MARE NUMĂR DE EXPEDIŢII.

MEMBRII JURIULUI NAŢIONAL AL «EXPEDIŢIILOR CUTEZĂTORII». EDIŢIA A IV-A, 1972

ELENA POPARAD MANTHO, vicepreşedinte al C.N.O.P., preşedintele juriului;
CONSTANŢA BĂRBOI, director general adjunct în M.E.I.;
MARCIAN BLEAHU, director ştiinţific al Institutului de geologie;
GHEORGHE FOCŞA, conferenţiar universitar, directorul Muzeului satului;
VASILE DIACONESCU, cercetător ştiinţific la Grădina Botanică din Bucureşti;
DUMITRU ALMAŞ, scriitor, profesor universitar;
ION PIŞOTA, profesor universitar, Facultatea de geogeografie din Bucureşti;
EMILIAN CRISTEA, maestru emerit al sportului;
CONSTANTIN PREDA, cercetător ştiinţific la Institutul de arheologie;
ION VLĂDUŢIU, director adjunct ştiinţific al Institutului de etnografie şi folclor;
AUREL LECCA, scriitor;
PETRE GHELMEZ, poet, directorul Editurii«Albatros»;
EUGEN HADAI, redactor şef adjunct al revistei «Jóbarát»;
ION GRECEA, scriitor;
ELORIN MORARU, şeful comisiei sport-turism a C.N.O.P.;
NICOLAE BUCUR, membru al Comisiei sport-turism a C.N.O.P.;
CONSTANTIN DIACONU, redactor al revistei «Cutezătorii», secretarul juriului.

Pentru efectuarea excursiei colective în străinătate şi distribuirea premiilor în obiecte obţinute de ciştigătorii celor douăsprezece trofee, specificaţi în pag. 8-9, fondurile respective se pun la dispoziţie direct consiliilor judeţene Suceava, Vrancea, Neamţ, Hunedoara, Galaţi, Argeş, Brăila, Prahova, Covasna, Bacău — ale Organizaţiei pionierilor.

Inmînarea trofeelor, însoţite de diplome şi medalii de onoare, se va face într-un cadru festiv. Celelalte diplome şi medalii vor fi primite prin consiliile judeţene respective.

enigma 3 / NEVIGILENTUL

REZUMATUL ŞI RĂSPUNS LA ENIGMA NR. 2. ÎNTR-O PĂDURE DIN APROPIEREA BUCUREŞTIULUI, HERDON TRANSMITE COMPLICELUI INSTRUCŢIUNI, PRIMIND DE LA ACESTA INFORMAŢII. CĂPITANUL DUMITRESCU ŞI PIONIERUL RADU, URMĂRINDU-I, REUŞESC SĂ AFLE CONŢINUTUL ACESTOR MESAJE ŞI CHIAR SĂ DENATUREZE INFORMAŢIILE. CĂŢELUL RICO ESTE INTRODUS ÎN ACŢIUNE. CU CE SCOP? VEŢI VEDEA ÎN EPISOADELE URMĂTOARE.

Scenariu: VALERIU IVAN

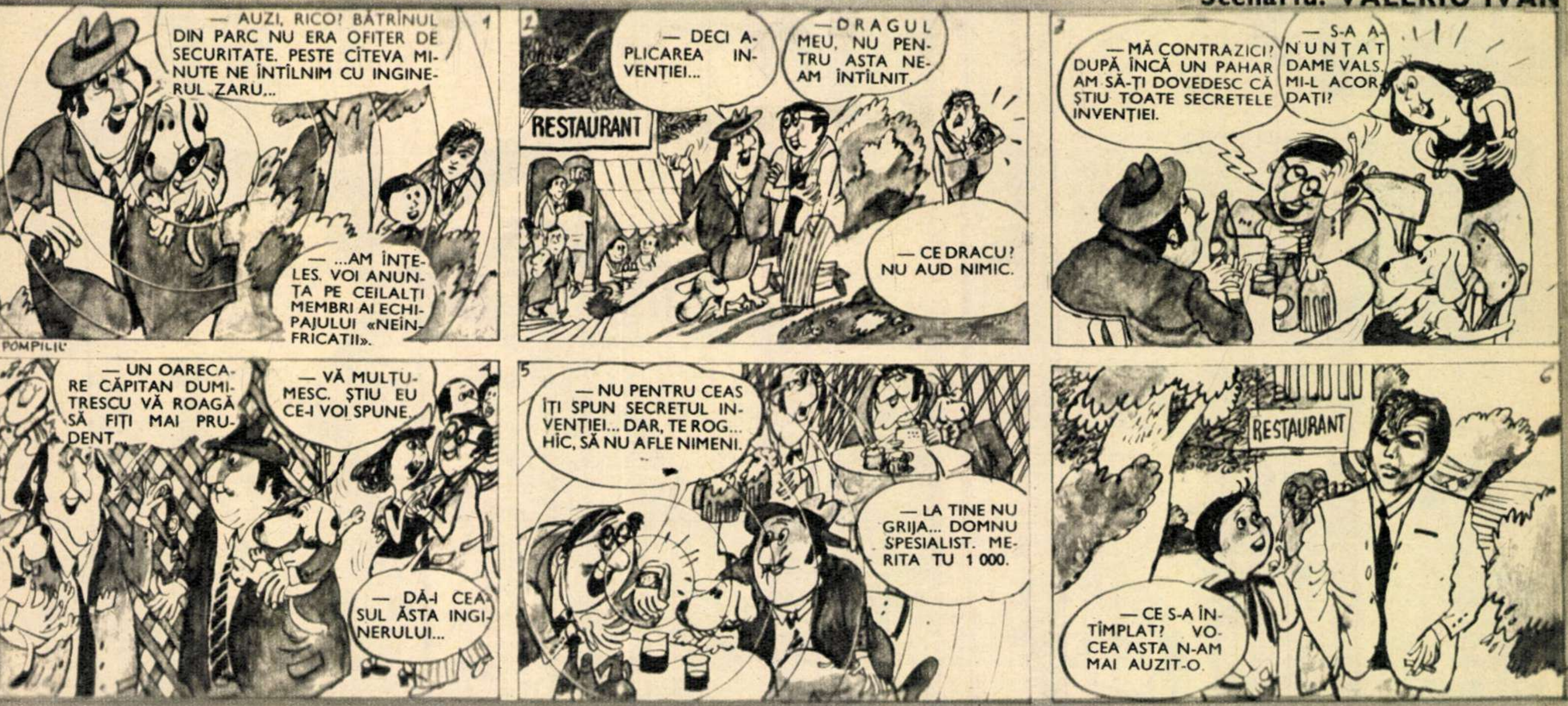
1
— AUZI, RICO? BĂTRÎNUL DIN PARC NU ERA OFIŢER DE SECURITATE. PESTE CÎTEVA MINUTE NE ÎNTÎLNIM CU INGINERUL ZARU...
— ...AM ÎNŢELES. VOI ANUNŢA PE CEILALŢI MEMBRI AI ECHIPAJULUI «NEÎNFRICAŢII».
POMPILIU
2
— DECI APLICAREA INVENŢIEI...
— DRAGUL MEU, NU PENTRU ASTA NE-AM ÎNTÎLNIT.
RESTAURANT
— CE DRACU? NU AUD NIMIC.
3
— MĂ CONTRAZICI? DUPĂ ÎNCĂ UN PAHAR AM SĂ-ŢI DOVEDESC CĂ ŞTIU TOATE SECRETELE INVENŢIEI.
— S-A ANUNŢAT DAME VALS. MI-L ACORDAŢI?
4
— UN OARECARE CĂPITAN DUMITRESCU VĂ ROAGĂ SĂ FIŢI MAI PRUDENT.
— VĂ MULŢUMESC. ŞTIU EU CE-I VOI SPUNE.
— DĂ-I CEASUL ĂSTA INGINERULUI...
5
— NU PENTRU CEAS ÎŢI SPUN SECRETUL INVENŢIEI... DAR, TE ROG... HIC, SĂ NU AFLE NIMENI.
— LA TINE NU GRIJA... DOMNU SPESIALIST. MERITA TU 1 000.
6
RESTAURANT
— CE S-A ÎNTÎMPLAT? VOCEA ASTA N-AM MAI AUZIT-O.

VI SE CERE SĂ RĂSPUNDEŢI ÎN CE A CONSTAT «JOCUL» CĂPITANULUI DUMITRESCU ŞI CARE ESTE GREŞEALA INGINERULUI ZARU.

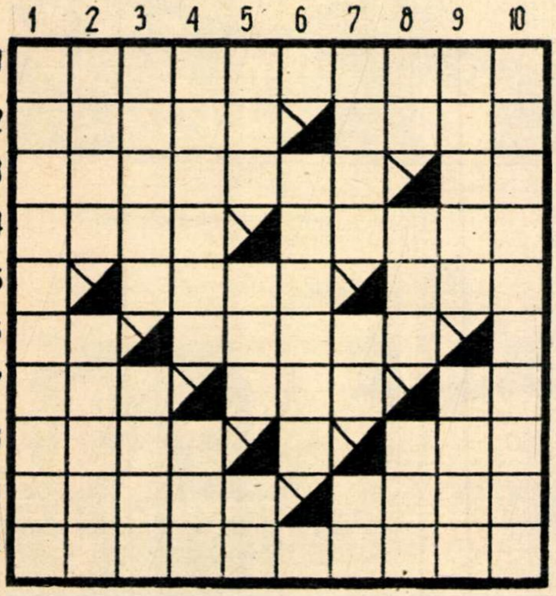
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

ReCORD SPORTIV

Orizontal: Atleţi specializaţi în aruncarea suliţei, discului, greutăţii etc. 2. Ringul de box! — Avînt sportiv. 3. Sport practicat cu bicicleta. — Ţeţe! 4. Participant la expediţia argonauţilor şi la vînătoarea mistreţului din Calydon. — Ambarcaţie sportivă condusă cu o paletă. 5. Vestmînt roman — În rînd, unul după altul! 6. În deschidere — În răcoarea lor se desfăşoară unele întreceri sportive. 7. În perfecte condiţii! — Bază sportivă nautică — Începe proba de semifond! 8. Lac în platoul abisinian — Mijloc de dirijare a mingii de fotbal. 9. Locul de desfăşurare al întrecerilor sportive din antichitate — Lovitură de corner. 10. Întrecerea sportivă la... domiciliu.

Vertical: 1. Teren pentru unele întreceri de motocros. 2. Cursă aviativă. — Mare aruncător de... suliţe. 3. Suit în vîrful muntelui! — Aparate pentru gimnastică (sing.) 4. Procedeu în întrecerile de lupte. — Rîu în R.F.G. 5. Intre talpa unor alergători şi pistă. — Punct sportiv. În aval! 6. Balonul, în plasă, spre necazul portarului. 7. «Record sportiv» — Pecete! — Costin Zaharia. 8. Vas de pămînt. Rîu în Coasta de Fildeş — Măi (interj.). 9. Apa e pasiunea lui — Săritură. 10. A reţine balonul destinat unui jucător din echipa adversă.

Prof. Teodor Axioti

DEZLEGAREA CAREULUI

1. ARUNCĂTORI. 2. CAREU—ELAN. 3. CICLISM—TT. 4. IDAS—CANOE. 5. D.—TOGĂ.—ŞIR. 6. ES—NOPTI.—C. 7. NOI.—LAC.—SE. 8. TANA.—T.—CAP. 9. ARENA.—COLT. 10. TELEVIZATĂ.

CORESPONDAŢI CU NOI

Dumitra I. Gaiţa, *clasa a VII-a, comandantă de unitate, Şcoala generală nr. 1 Berzeni, judeţul Vaslui;* Maria Dragu, *comuna Luica, nr. 12, judeţul Ilfov;* Camelia Andriescu, *Iaşi, str. Buzescu nur. 4;* Aurelia Maros, *clasa a VII-a, Şcoala generală nr. 1 Buceşti, comuna Iveşti, judeţul Galaţi;* Iulica Iliescu, *satul Muscelul Cărămănescu, comuna Colţi, judeţul Buzău;* Steliana R. Chiriţă, *clasa a VII-a, comandantă de detaşament, satul Cartojani, comuna Roata de Jos, judeţul Ilfov;* Didina Bercea, *satul Izvor, comuna Cozieni, judeţul Buzău;* Teodora Encea, *comuna Berceni, str. Griviţei nr. 273, judeţul Ilfov.*

DUMITRA GAIŢA

CAMELIA ANDRIESCU

IULICA ILIESCU

STELIANA CHIRIŢĂ

VÎNĂTORUL

Pentru acest joc avem nevoie de două mingi mai mici — de handbal sau volei — şi o minge mai mare, de baschet. Jucătorii stau în cerc, cu intervale mari între ei. Unul din jucători, vînătorul, stă în mijlocul cercului. Cele trei mingi se află la trei jucători. La un semnal, jucătorii îşi pasează mingiile, în aşa fel încît acestea să traverseze cercul. Vînătorul trebuie să urmărească şi să prindă numai mingea cea mare. Cînd a reuşit s-o prindă, jucătorul care a aruncat-o ia locul vînătorului.

Cea mai apropiată pasă poate fi la al patrulea jucător. Pasele nu trebuie să întreacă înălimea jucătorului din centru, cînd stă cu braţele ridicate.

REBUS CRIPTOGRAFIC

(2, 4, 8, 2, 14)

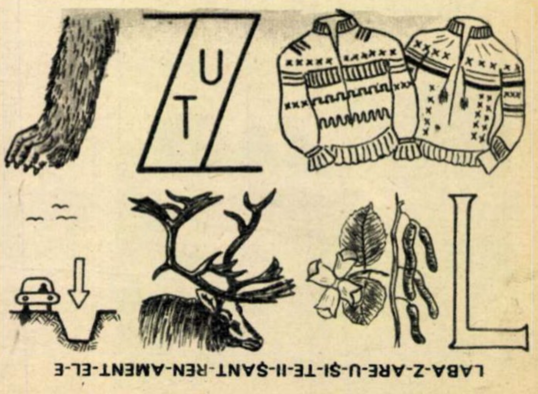

LABA-Z-ARE-U-ŞI-TE-II-ŞANT-REN-AMENT-EL-E

DESCOPERIREA *inginerului*

AL

EPILOG

PREFĂCÎNDU-SE CĂ ACCEPTĂ SĂ ÎNTRERUPĂ URMĂRIREA, TUDOR BRĂDEAN CÎŞTIGĂ TIMP PENTRU A-ŞI PUNE OAMENII LA ADĂPOST. ASTFEL, JO ESTE PRINS ŞI NEVOIT SĂ-I PREDEA LUI AL FORMULELE NOULUI BETON.

A DOUA ZI, LA BARAJUL «VULTURUL», SE TURNA PRIMA BENĂ DE BETON DUPĂ FORMULA LUI AL.

Scenariu: PETRE GHELMEZ
Desene: POMPILIU DUMITRESCU

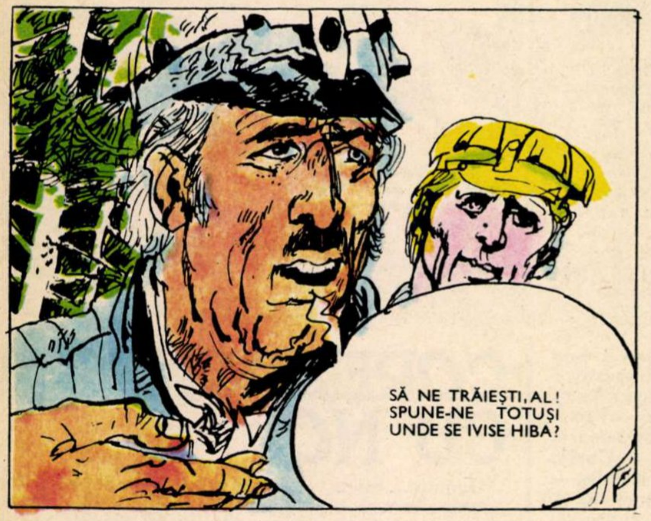
SĂ NE TRĂIEŞTI, AL! SPUNE-NE TOTUŞI UNDE SE IVISE HIBA?

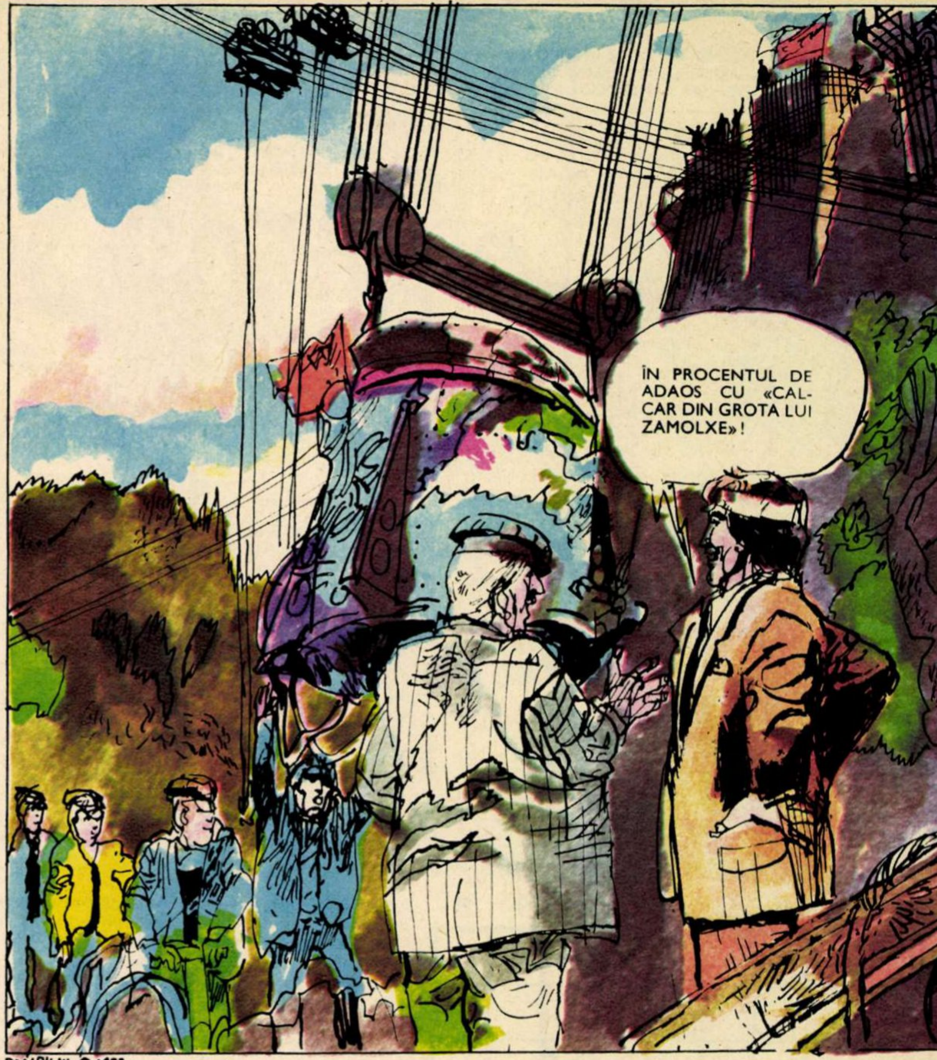
ÎN PROCENTUL DE ADAOS CU «CALCAR DIN GROTA LUI ZAMOLXE»!
POMPILIU © 1973

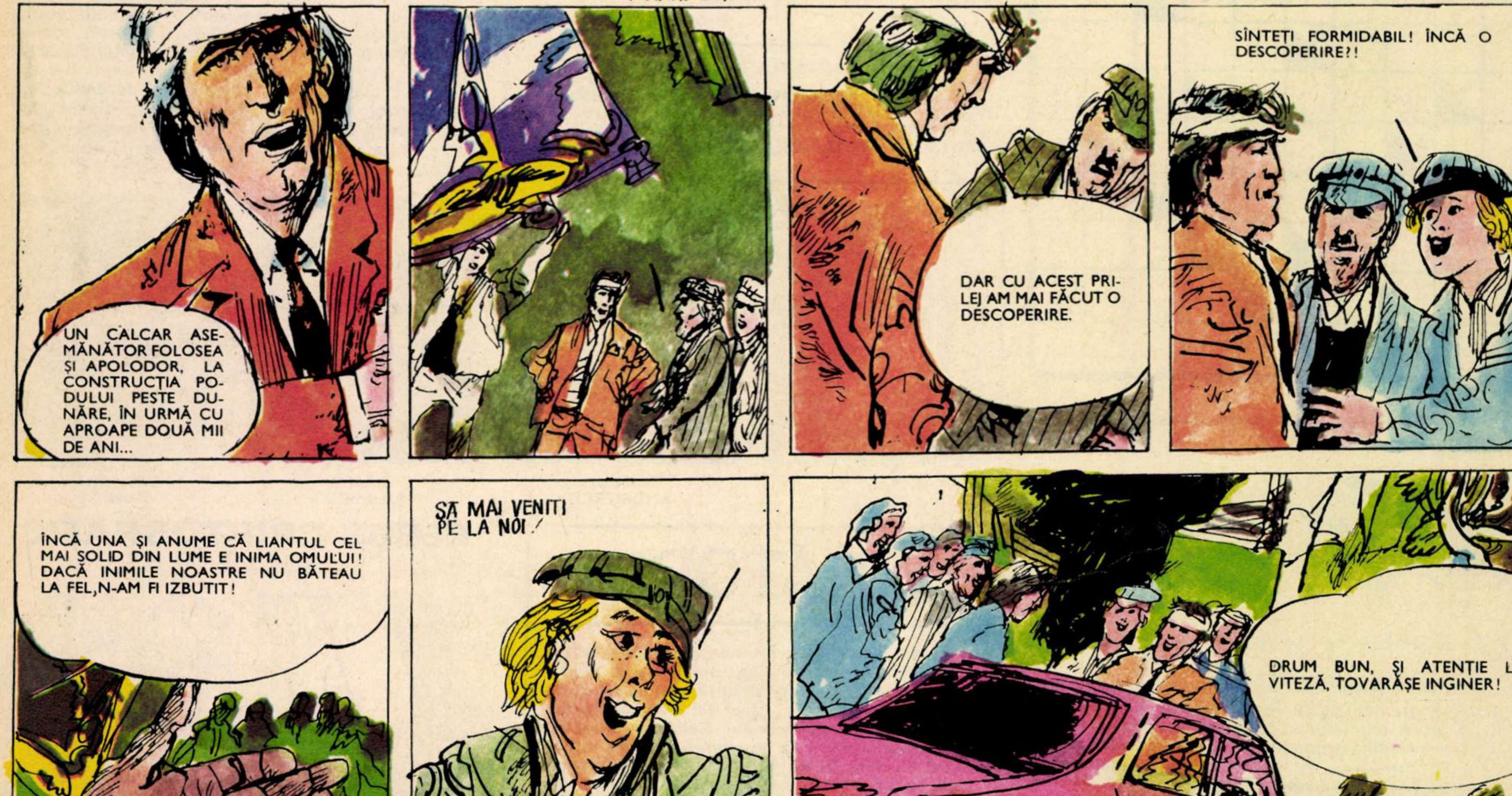
UN CALCAR ASEMĂNĂTOR FOLOSEA ŞI APOLODOR, LA CONSTRUCŢIA PODULUI PESTE DUNĂRE, ÎN URMĂ CU APROAPE DOUĂ MII DE ANI...
DAR CU ACEST PRILEJ AM MAI FĂCUT O DESCOPERIRE.
SÎNTEŢI FORMIDABIL! ÎNCĂ O DESCOPERIRE?!
ÎNCĂ UNA ŞI ANUME CĂ LIANTUL CEL MAI SOLID DIN LUME E INIMA OMULUI! DACĂ INIMILE NOASTRE NU BĂTEAU LA FEL, N-AM FI IZBUTIT!
SĂ MAI VENIŢI PE LA NOI!
DRUM BUN, ŞI ATENŢIE LA VITEZĂ, TOVARĂŞE INGINER!

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

21

ROMAN FOILETON DE LEONIDA NEAMȚU

ILUSTRAȚIE: VINTILĂ MIHĂESCU

MESAJUL CIFRAT AL CRISTINEI

ȘI CUM VĂ SPUNEAM, sub ochii mei se odihnea un nou mesaj de taină! Sosise, așa cum îi stătea bine unui astfel de mesaj, ca din neant, prin fereastra deschisă, și doar puțin a lipsit să-mi julească în cădere vîrful nasului... Era legat c-o sforicică albastră, pe care am desfăcut-o cu grijă, de parcă m-aș fi temut că înăuntru se află un scorpion... O piatră albă, foarte plată, oarecum dreptunghiulară, lunecă din hîrtie. Am cules-o cu grijă, ca pe un papirus fragil și prețios. Ochii mi se deschiseră larg de mirare cînd am văzut ce stranii mîzgălituri purta una din fețele acelei pietre: erau schițate acolo, cu multă dibăcie, niște desene ce, în următoarea ordine, înfățișau: **UN BINOCLU, NUMĂRUL 66, UN TURN CU CEAS, O FEREASTRĂ, O VEVERIȚĂ.** Iar jos, în colț, o mînă subțire ce ținea în vîrful fiecărui deget cîte o bilă...

Cam așa:

binoclu 66 turn
fereastră
veveriță
mîna cu
bile

Firește, primul meu impuls a fost să mă reped la fereastră să văd al cui braț fusese *atît de iscusit*, că a reușit să expedieze mesajul tocmai din stradă, pînă exact sub nasul meu. N-am observat pe nimeni, jos era pustiu, în schimb se înnorase, fapt ce nu rezolva problema.

Cred că nu mai e nevoie să vă spun care a fost următoarea mișcare! În mai puțin de un ceas, comisiile și echipajele se aflau reunite în mica noastră odaie. Ionică Balica își răsucea nasul, ca un copoi ce miroase vînat greu, iar Secretara-Coordonatoare abia aștepta să treacă în **MARELE REGISTRU** noile noastre idei. una mai formidabilă decît alta. După o perioadă de inactivitate, erau cu toții dornici de evenimente.

I-am pus la curent cu întîmplarea și am așezat pe masă, sub ochii tuturora, noul mesaj de taină ce picase din necunoscut.

— Observați, zise Balaurul Flămînd, după un interval de tăcere că mereu și mereu veverița revine în prim plan...

— Îmi permiteți să formulez o nouă ipoteză? întrebă Jeni C.—B.

— Să ascultăm *itepoza* ta! îngădui Ionică.

— Iat-o! Eu cred că mîna cu bile din colțul pietrei nu face parte din mesajul propriu-zis.

— Ce e atunci? întrebă fratele ei, Armurierul Principal.

— Ai răbdare, dragă Laurențiu, îl puse la punct Secretara-Coordonatoare. Dă-mi voie să-mi dezvolt premizele ite... na, că m-am molipsit și eu!, premizele ipotezei.

Dar înainte de a continua, Jeni scoase termosul și ne servi pe toți cu ceai din cozi de vișine, cald, bun.

— *Poate vreți bere?* se maimuțări Ionică, imitînd știm noi pe cine.

— Liniște! ceru Jeni. Iată deci filiera gîndului meu...

Auziți numai! Premizele ipotezei, filiera! Tare-i mai plăceau cuvintele alese!

— ...filiera gîndului meu e următoarea: mîna cu bile e separată, precum vedeți, de rest, fiind desenată jos în colț. Fapt ce mă face să presupun că e doar iscălitura...

— Iscălitura cui? se miră Dinu Chițcan.

— Am și-n această privință o ipoteză. O mînă care jonglează cu bile — asta nu vă spune nimic? Ei bine, sînt aproape sigură că mesajul a fost expediat de Cristina, jonglera!

— Hai! Dar a plecat de mult din oraș!

— O fi revenit... Poate s-a aflat în trecere...

După o deliberare, acceptarăm ipoteza Secretarei drept posibilă, iar apoi trecurăm la analiza temeinică a mesajului. Desenele erau cît se poate de limpezi; dificil era să stabilești o legătură între ele. Căzurăm de acord, din capul locului, că turnul de pe mesaj e turnul ȘTEFAN, fiindcă acesta era de fapt singurul din oraș... Dar ce era «66»? Era vorba de jocul de cărți numit «66»? Nici vorbă... Altceva... Altceva, ce? Ne-a trebuit aproape un mileniu ca să ajungem la următoarea idee absolut extraordinară: «66 de trepte ale turnului ȘTEFAN».

Avînd rezolvat acest nucleu al șaradei, restul veni ca de la sine.

Iată cum suna mesajul de taină, în interpretarea noastră:

la un BINOCLU, urcă 66 trepte ale TURNULUI ȘTEFAN, îndreaptă binoclul către o (anumită) FEREASTRĂ și vei vedea o VEVERIȚĂ.

CRISTINA
(jonglera)

Dar pînă să cădem de acord asupra acestui «text», se înserase, așa că amînarăm lucrările pe a doua zi. În timpul nopții fiecare din noi visă peripeții nemaipomenite, binocluri uriașe, ferestre ale căror aripi fîlfîiau în chip «magic» lăsînd să se întrevadă veverițe de aur cu ochi de safir, bile ce săltau deasupra unor vîlvătăi misterioase și alte năzbîtii.

În ziua următoare, o dată reuniți, formarăm o comisie ce se deplasă la vechea noastră cunoștință, dl. Arapalea, cu rugămintea de a ne permite accesul în turn, sub pretext că vrem să continuăm cercetările, întrucît avem la îndemînă *noi indicii*.

După ultima tentativă, cînd îl chemase pe acel meșter ceasornicar al cărui nume îți scrîntea limba în vreo trei locuri, dumnealui,Dl. Arapalea aproape că renunțase la ideea nobilă de a vedea reparat mecanismul orologiului din turn. Totuși, cu un zîmbet ușor amuzat, ușor neîncrezător, el ne îngădui să pătrundem acolo, întrucît «avea toată încrederea». Cît privește blestematele subterane unde vipera îl mușcase pe Okohoro, nici nu voiam să ne mai gîndim la ele și consideram că deocamdată e cazul să păstrăm tăcere adîncă asupra acestui subiect...

Așa se face că, înarmați cu:

— un termos cu ceai din cozi de vișine,

— **MARELE REGISTRU**, păstrătorul de taine,

— un **BINOCLU** cu bătaie lungă,

— și cu proverbiala noastră istețime, urcarăm 66 de trepte ale turnului **ȘTEFAN**. Exact în dreptul celei de-a șaizeci și șasea treaptă, exista în zidul gros o deschizătură «de apărare» prin care abia ar fi putut să treacă o mîță cu silueta «la zi». Acest fapt ne încurajă mult, ne făcu să credem că descifrasem cum trebuie mesajul Cristinei. Totuși, speranței, îi urmă în curînd dezamăgirea! Cu toate că deschizătura din zid era neînchipuit de îngustă, unghiul vizual care se deschidea de acolo, de la acea înălțime, era destul de larg, cuprinzînd un sector al orașului cu sute de ferestre... N-am fi avut nimic împotrivă să le cercetăm pe toate, pe rînd, doar eram niște bravi investigatori de distanță lungă, dar, cu toate că binoclul era excelent, de vedeam pînă și vrăbiile de pe copacii depărtați, bătaia sa nu pătrundea în interiorul clădirilor, din pricina perdelelor și a motivului simplu că la vreme de zi lumina fiind mai puternică afară, nu poți să deosebești amănuntele din exterior.

Totuși am continuat să facem observații din turn, spre marea uimire a d-lui Arapalea, care nu putea pricepe ce legătură au aceste cercetări cu bunul mers al mecanismului. Dumnealui era însă prea cumsecade ca să ne facă greutăți, ba uneori ne aducea și bomboane, iar noi îl tratam cu ceai, deși poate prefera coniac. Însă nu aveam coniac. Cînd oboseam să tot ținem binoclul în mîini, purtam interminabile discuții cu privire la alte posibile interpretări ale mesajului Cristinei, dacă era întradevăr al ei.

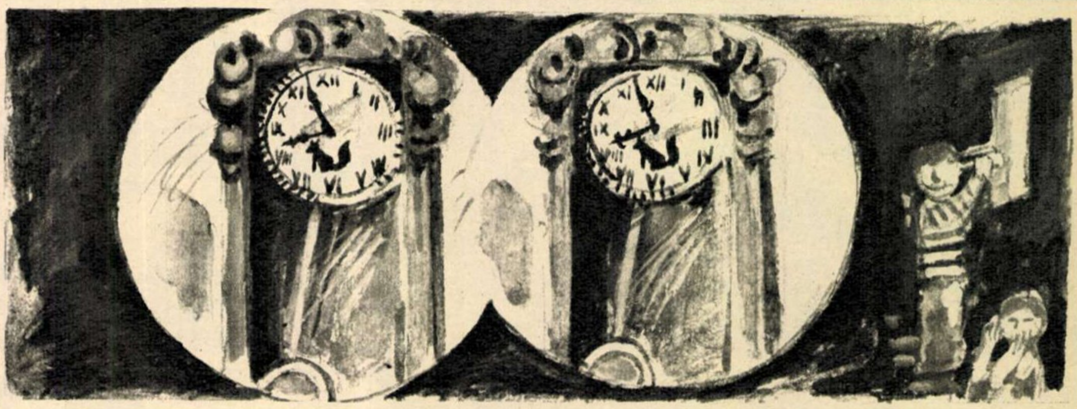

Eram pe cale de a lăsa baltă această «pistă». Se pregătea să pice o înserare rece. Stăteam zgribuliți în turn, înșirați pe trepte, și urma să coborîm peste o clipă sau două. Binoclul se afla la mine. Îl plimbam neglijent peste oraș. Lumina se aprindea ba la o fereastră, ba la alta. La un moment dat am prins în ocular fereastra foarte largă a unei clădiri de la poaleleDealului Viperelor, care se afla cam la același nivel cu noi. Lumina se aprinsese acolo chiar în acea clipă, o lumină puternică, probabil un candelabru cu mai multe becuri de o sută, și perdelele fiind trase, am văzut clar, *foarte clar*, o foarte frumoasă pendulă pe al cărei cadran era desenată o **VEVERIȚĂ!!!**

— Uraaaa! Evrika! am urlat, speriindu-i pe toți atît de tare că erau gata să se rostogolească pe scări...

*

La poarta acelei case de la poalele Dealului Viperelor, o mică placă nichelată glăsuia:

LUDOVIC IOAN HOTEA
— armurier —

Am sunat. Ne deschise un bărbat în vîrstă, cărunt, înalt, ale cărui sprîncene viforoase ne cam tăiară piuitul. De altfel, din vedere îl cunoșteam, așa cum se întîmplă în orașele nu prea mari.

— Ce doriți, copii? ne întrebă, foarte amabil.

— Păi să știți, noi... ieși în față Ionică Balica și se împiedică.

— A, înțeleg, îl ajută domnul Hotea, armurierul. Vreți să vedeți colecția mea de mecanisme și ceasornice vechi... Nu mă mir, multă lume mă vizitează. Intrați...

Ne-am șters picioarele și am pătruns în casa aceea primitoare. De emoție, inimile ne ticăiau foarte tare! Aveam să vedem oare, în sfîrșit, «comoara» locotenentului Balica?

(va urma)

Cutezătorii 12

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.** ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: EMIL PETROVICI

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ

Desene:
VINTILĂ MIHĂESCU

Dan BUZDUGAN

11

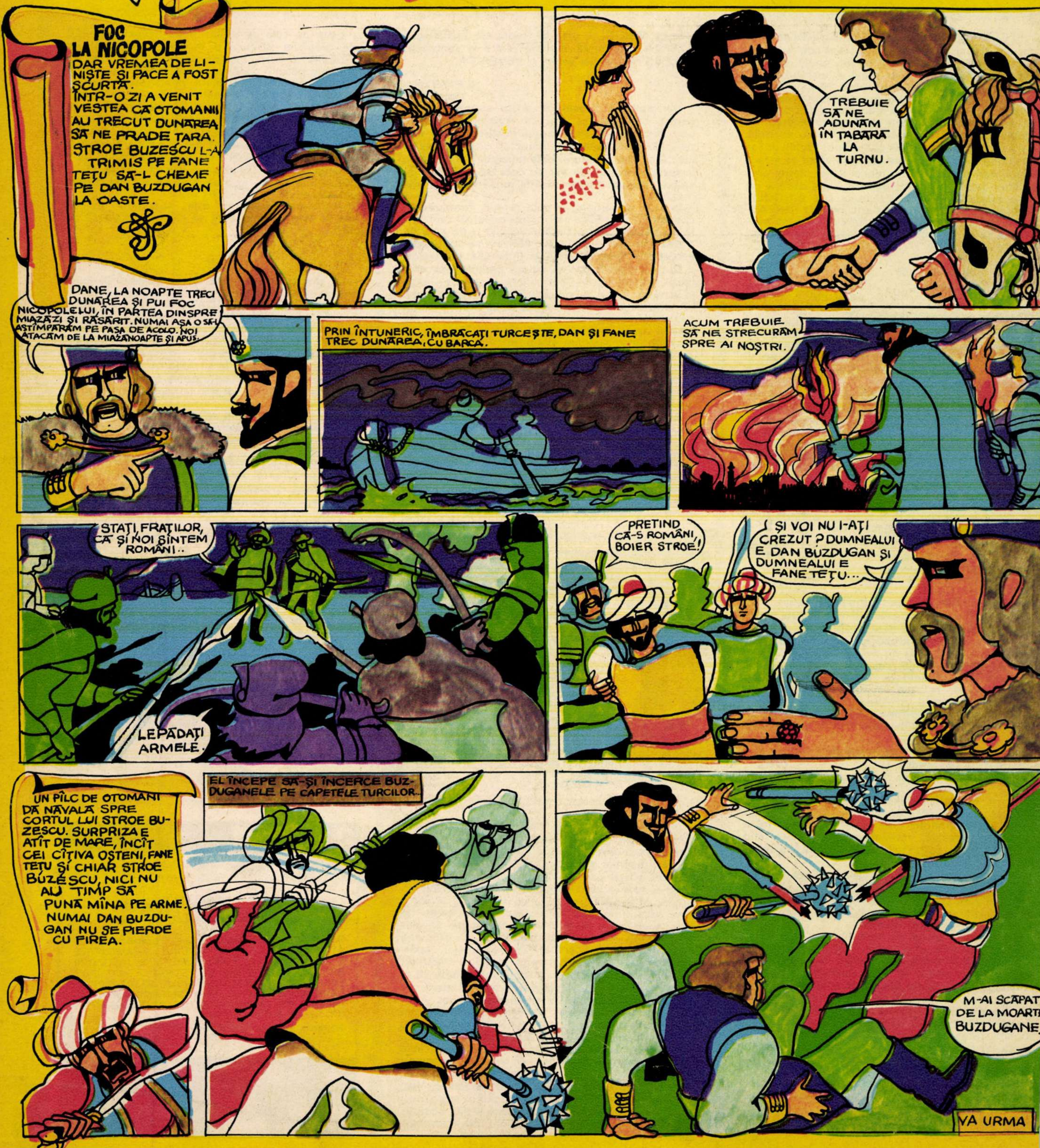
FOC LA NICOPOLE
DAR VREMEA DE LINIȘTE ȘI PACE A FOST SCURTĂ. ÎNTR-O ZI A VENIT VESTEA CĂ OTOMANII AU TRECUT DUNĂREA SĂ NE PRADE ȚARA. STROE BUZEȘCU L-A TRIMIS PE FANE TEȚU SĂ-L CHEME PE DAN BUZDUGAN LA OASTE.
TREBUIE SĂ NE ADUNĂM ÎN TABĂRA LA TURNU.
DANE, LA NOAPTE TRECI DUNĂREA ȘI PUI FOC NICOPOLELUI, ÎN PARTEA DINSPRE MIAZĂZI ȘI RĂSĂRIT. NUMAI AȘA O SĂ-L ASTÎMPĂRĂM PE PAȘA DE ACOLO. NOI ATACĂM DE LA MIAZĂNOAPTE ȘI APUS.
PRIN ÎNTUNERIC, ÎMBRĂCAȚI TURCEȘTE, DAN ȘI FANE TREC DUNĂREA, CU BARCA.
ACUM TREBUIE SĂ NE STRECURĂM SPRE AI NOȘTRI.
STAȚI, FRAȚILOR, CĂ ȘI NOI SÎNTEM ROMÂNI...
LEPĂDAȚI ARMELE.
PRETIND CĂ-S ROMÂNI, BOIER STROE!
ȘI VOI NU I-AȚI CREZUT? DUMNEALUI E DAN BUZDUGAN ȘI DUMNEALUI E FANE TEȚU...
UN PÎLC DE OTOMANI DĂ NĂVALĂ SPRE CORTUL LUI STROE BUZESCU. SURPRIZA E ATÎT DE MARE, ÎNCÎT CEI CÎȚIVA OȘTENI, FANE TEȚU ȘI CHIAR STROE BUZESCU, NICI NU AU TIMP SĂ PUNĂ MÎNA PE ARME. NUMAI DAN BUZDUGAN NU SE PIERDE CU FIREA.
EL ÎNCEPE SĂ-ȘI ÎNCERCE BUZDUGANELE PE CAPETELE TURCILOR...
M-AI SCĂPAT DE LA MOARTE BUZDUGANE!
VA URMA

Cutezătorii

13

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 29 MARTIE 1973,
ANUL VII (288)

16 pagini, 1 leu

Fiecare cititor POATE CIȘTIGA MARELE PREMIU LA UNA DIN SECȚIUNILE CONCURSULUI NOSTRU TOTAL

ARHIVA DE AUR

(CITIȚI PAGINILE 10-11)

RACHETA
CASA PIONIERILOR 1 SIBIU
CASA PIONIERILOR 2 SIBIU

Taina comorii locotenentului Balica *a fost dezlegată!*

PAG. 15

LA STARTUL PRIMĂVERII
Foto de **ELENA FUNDULEA**

A IX-A CONFERINȚĂ
A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR COMUNIȘTI DIN ROMÂNIA

Timp de două zile, într-o atmosferă de puternic avînt patriotic și revoluționar, forumul organizației tineretului studios — cea de-a IX-a Conferință a Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România — a dezbătut importante probleme privind imprimarea unui profund conținut revoluționar întregii activități a uniunii, creșterea rolului ei în viața universitară a țării și contribuției la perfecționarea învățămîntului superior, mai strînsa sa legare cu cercetarea și producția, la pregătirea profesională și educația comunistă a studenților.

La deschiderea lucrărilor Conferinței, într-o atmosferă însuflețită, de atașament fierbinte pentru patrie și partid, a fost întîmpinată cu vii aplauze, cu ovații îndelungi sosirea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, a celorlalți conducători de partid și de stat.

În cuvîntul de deschidere a Conferinței, Ion Traian Ștefănescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, președintele Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști, a exprimat, în numele delegaților și invitaților, al întregii studențimi din patria noastră, cele mai vii mulțumiri, adînca recunoștință și bucuria de a inaugura lucrările conferinței în prezența conducerii partidului și statului nostru, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Primit cu puternice ovații și urale, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvîntarea secretarului general al partidului a fost subliniată de vii și îndelungi aplauze. Cei prezenți au scandat minute în șir, necontenit: «Ceaușescu — P.C.R.», «Ceaușescu și poporul», «Ceaușescu și studenții».

Studenții și-au manifestat vibrant dragostea, atașamentul lor nețărmurit față de secretarul general al partidului, față de Partidul Comunist Român, angajamentul de a răspunde atenției cu care sînt înconjurați de întregul popor prin rezultate deosebite în studiu, în munca și în viața lor, de a se conduce neabătut în activitatea lor după normele vieții și muncii comuniștilor, eticii și echității noastre socialiste.

PREGĂTIRI PENTRU FESTIVALUL MONDIAL

CONCURS DE DESENE, PICTURĂ ȘI LUCRĂRI ARTISTICE PE TEXTILE

La cel de-al X-lea Festival mondial al tineretului și studenților se va organiza expoziția «Galeria prieteniei», conținînd lucrări care să oglindească aspecte ale muncii și vieții copiilor din întreaga lume, aspirațiile lor de pace, prietenie și fericire.

Comitetul național român de pregătire a celui de-al X-lea Festival mondial al tineretului și studenților organizează un concurs de desene, pictură și lucrări de artă pe textile, care să reflecte aspecte din viața și preocupările copiilor din țara noastră, sentimentele lor de prietenie și solidaritate cu copiii din întreaga lume.

La concurs pot participa toți copiii în vîrstă de la 5 la 16 ani.

Fiecare concurent poate prezenta în concurs pînă la 5 lucrări. Dimensiunile maxime ale lucrărilor nu trebuie să depășească 1m/0,70 m. Toate lucrările trebuie trimise Comitetului național român pînă la 15 aprilie a.c. Lucrările premiate vor fi prezentate în cadrul expoziției «Galeria prieteniei».

După selectarea lucrărilor de către un juriu constituit de Comitetul național, se vor acorda următoarele premii:

— un premiu I — autorul lucrării va fi selecționat în lotul delegației române pentru festival.

— un premiu II — în valoare de 700 lei

— un premiu III — în valoare de 500 lei.

Lucrările trebuie să fie însoțite de următoarele date: titlul lucrării, scurte explicații, numele autorului, data nașterii și adresa.

Adresa Comitetului național român este:

Comitetul național român de pregătire a celui de al X-lea Festival mondial al tineretului și studenților, Str. Onești 6—8, sector 1, București.

Ce vom face în

FESTIVALUL CULTURAL ARTISTIC

Odată cu sosirea vacanței de primăvară va începe și etapa finală a tradiționalului festival cultural-artistic, organizat pentru elevii școlilor generale. Din nou se vor aprinde luminile rampei și pe scenă se vor întrece în măiestrie sute și sute de copii. Echipe de dansuri populare și moderne, grupuri vocale, coruri vor aduce bucuria cîntecului și jocului, vor face o demonstrație vie a activității artistice care se desfășoară în detașamentele și unitățile de pionieri. Festivalul se va desfășura în următoarele centre: Tg. Mureș, Deva, Pitești, Buzău, Roman.

Dorim tuturor participanților mult succes!

LA START CU PRIMĂVARA

Pe dealuri, pe străzi și în grădini își fac apariția copii cu greble, hîrlețe și multă voie bună, aliniindu-se la start, odată cu primăvara.

De bună seamă, o grădină îngrijită este oricînd și pentru oricine o plăcere. Toată lumea știe aceasta și mai ales pionierii din Vernești, județul Buzău, care ne-au comunicat că au de gînd, ca în zilele de vacanță, să lucreze în grădina școlii, să amenajeze pista destinată exercițiilor tehnico-aplicative în vederea pregătirii pentru apărarea patriei. Căsuțele locatarilor urecheați — iepurii de casă — după o iarnă grea au nevoie și ele de îngrijiri speciale.

La toate aceste preocupări, dacă mai adăugăm excursia proiectată în comuna vecină, Bobocu, și întîlnirea cu pionierii din Buzău, la Casa pionierilor de lîngă Crîng, vom avea imaginea unei vacanțe bogate, plină de veselie.

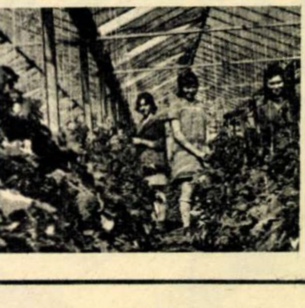

O EXPOZIȚIE NEOBIȘNUITĂ

...este titlul expoziției inițiată și organizată de membrii cercurilor de la Casa pionierilor din Reghin, județul Mureș.

Pentru prima dată, copii din toate județele țării au fost invitați să participe la o expoziție dedicată în exclusivitate timpului liber.

Expoziția, rod al preocupării din cele mai variate domenii, cuprinde: fotografii ce ilustrează diverse activități pionierești, remarcabile construcții tehnice, jucării, cusături și țesături, colecții filatelice, numismatice etc. O ingenioasă poșetă realizată din sîmburi de dovleac și porumb, executată de pioniera Maria Luca din Reghin, reține atenția vizitatorilor, ca de altfel și «paharul fermecat» sau căsuțele de ciocolată din poveste. Prezenți sînt în expoziție și minitehnicienii din Cîmpina, care anticipează cu construcțiile lor anul 2000.

Juriul format din pionierii: Dana Cibeleanu, Mariana Bucur, Dorina Rusu, Claudia Fînaru, Maria Keul, Etelca Pop, Eva Brassai, Elner Gliga și Sorin Zilieru va avea în zilele de vacanță multă bătaie de cap. Cui să fie acordate premiile? Pionierilor din Cîmpina? Celor din Cluj? Lucrări frumoase au și cei din Rm. Sărat, Băicoi, Arad, Sighișoara, Tg. Mureș sau Tîrnăveni...

Să le urăm tuturor mult succes!

✱ RADAR PIONIERESC ✱ RADAR PIONIERESC ✱ RADAR PIONIERES

Aceste trei fotografii ne-au fost trimise de către comandamentul unității de pionieri de la Școala generală din Posești, județul Prahova. În cîteva rînduri, ni se transmite rugămintea ca ele să fie publicate în revistă, întrucît **«acești colegi s-au evidențiat în munca patriotică, desfășurată alături de cei 99 locuitori ai comunei noastre, comună care a fost clasată pe locul al II-lea pe județ în acțiunea de înfrumusețare și gospodărire a comunelor».**

Iată și numele harnicilor pionieri: Traian Dinu (clasa a VIII-a), Pompiliu Coman (clasa a VII-a), Ion Stroiescu (clasa a VII-a).

Redacția noastră îi felicită, cu acest prilej, pe toți pionierii din Posești.

AGENDA C.N.O.P.

În cadrul unor schimburi reciproce, a sosit în țara noastră Ansamblul artistic al Casei pionierilor din orașul Baku (U.R.S.S.), ca oaspete al Palatului pionierilor din București.

Pionierii sovietici prezintă zilele acestea spectacole de cîntece și dansuri în: București, Ploiești și Cîmpina. Cu prilejul șederii în țara noastră, micii oaspeți au un bogat program de vizite și întîlniri cu pionierii români din București și din județele Prahova și Brașov.

MATEMATICIENII

Foarte tinerii pionieri pe care-i reprezintă imag
nea sînt cîștigătorii unui disputat concurs de ari
metică, desfășurat în cadrul detașamentului clas
a II-a A de la Școala generală nr. 18 din Bacău.

vacanță?

GEOGRUP 205“

În programul de activități al detașamentelor de la Școala generală nr. 205 din Capitală sînt rezervate zile pentru reamenajarea terenului de baschet, handbal și volei. Nu va fi uitată nici peluza din fața școlii pe care, încă de pe acum, ți-e mai mare dragul s-o privești: trandafirii sînt bine îngrijiți, rîndurile sînt aliniate gospodărește, iar de buruieni, nici vorbă.

Și pentru că după muncă este foarte bine venită și distracția, într-una dintre zilele de vacanță un autocar îi va purta pe copii spre pădurea Băneasa. Acolo, după ce vor face o vizită «pensionarilor» Grădinii zoologice, ei vor învăța să se orienteze cu busola în pădure, vor culege toporași, ghiocei și brebenei, vor organiza jocuri.

Fiindcă harnicii pionieri Adrian Romanescu, Emilia Ciurea, Elena Contara, Adrian Mișcov, Emil Săndoiu, Gabriela Oprea și mulți alții sînt și membri ai cercului de geografie «Geogrup 205», vacanța aceasta va fi încă un prilej pentru a discuta și a lua unele măsuri în vederea excursiei proiectate în vacanța de vară: 7 zile cu vaporul pe Dunăre.

IMAGINAȚIA ȘI PRICEPEREA ÎN ACȚIUNE

În programul de activități, pe impul vacanței, al detașamentului clasei a VII-a A de la Școala enerală din comuna Coșoveni, udețul Dolj, se află notată cu creionul roșu o acțiune; adică, foarte importantă! Despre ce este vorba? De curînd, în Coșoveni, a început construirea unui complex comercial modern. Pionierii vor să-i ajute pe constructori la lucrările de finisare.

Prietenii noștri și-au mai propus încă multe activități dintre care nu vor lipsi cele cultural-sportive. Meciurile de baschet, volei sau fotbal, se prevede, vor fi disputate la înaltă tensiune, iar serile de poezie și cîntec sînt de pe acum în pregătire, folosindu-se toată imaginația și priceperea.

TELEX DE VACANȚĂ

● Membrii cercului de turism de la Școala generală din *comuna Topoloveni, județul Argeș*, vor parcurge, pe biciclete, traseul intitulat: «Pe urmele cetăților de scaun ale Țării Românești». Cei șaisprezece pionieri și-au stabilit un interesant itinerar, intenționînd să viziteze muzeele, casele memoriale și toate locurile care amintesc trecutul glorios al patriei. Expediția va dura 5 zile.

● În unitatea Școlii generale din *comuna Crucea, județul Constanța*, a luat ființă, de curînd, o echipă de teatru de păpuși. Pentru vacanță sînt programate premierele a două piese: «Capra cu trei iezi» și «Gîscănelul». Repetițiile sînt în toi, iar toaletele păpușilor aproape gata.

● «Acțiunea de plantare și în același timp de ocrotire a naturii, de îngrijire a păsărilor, care au trecut printr-o iarnă grea, continuă și în vacanță», transmit pionierii din *comuna Văleni, județul Olt.*

● Cei mai buni trăgători cu arcul au organizat o mare întrecere. Pionierii din toate unitățile orașului *Brăila* se pregătesc să doboare... «mărul lui Wilhelm Tell».

● «Teleorman '73» se numește concursul tehnico-aplicativ în vederea pregătirii pentru viață, pentru apărarea patriei, organizat de pionierii de la Casa de copii din *Siliștea Nouă*.

● Pionierii Liceului nr. 3 din *Baia Mare* așteaptă oaspeți. Prietenii lor din Cluj, de la Liceul «Nicolae Bălcescu», le vor întoarce vizita pe care, cu cîtva timp în urmă, băimărenii le-au făcut-o.

ÎNTÎMPLĂRI CU MINITEHNICUS

de RADU MARIAN

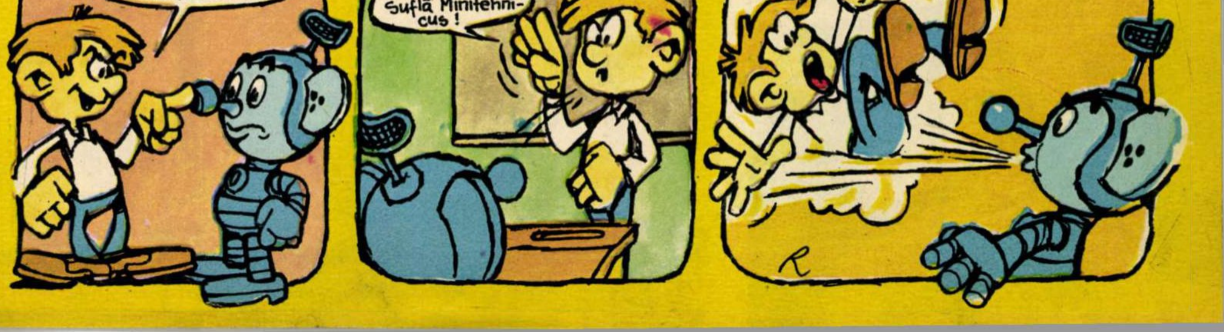
Auzi Minitehnicus
să te prind că nu sufli,
că te fac să zbori.
Psssst! Psst!
Suflă Minitehnicus!

3 REPORTERI în constelaţia „ARHIVEI DE AUR”

Concursul nostru total «Arhiva de aur» a stîrnit un puternic ecou în rîndul cititorilor. Zilnic sosesc la redacţie sute de fişe, întovărăşite de proiecte de invenţii, povestiri, poezii, desene, fotografii. Fete şi băieţi din toate colţurile ţării dau glas unor alese gînduri şi înclinaţii. Chiar primele fişe i-au îndemnat pe reporterii revistei să pornească într-o mare călătorie în lumea «Arhivei», o călătorie plină de aventuri, e drept, nu de gen Mannix, dar îndrăznim a spune, mult mai pasionante prin posibilităţile de cunoaştere pe care le oferă. Înaintînd cu toate pînzele sus, vom avea prilejul să aflăm opiniile voastre, dragi cititori, opţiunile şi preferinţele voastre, din care vom desprinde cîteva dintre trăsăturile morale definitorii pentru cei de vîrsta cutezătorilor. Vom încerca astfel să închegăm un portret moral al copilăriei care înfloreşte sub soarele României socialiste.

«UN MODEL CARE DORESC SĂ POARTE NUMELE MEU...»

Iată-ne în prima escală a drumului nostru: capitolul din arhivă intitulat **«VIITORUL ÎNCEPE AZI»**.

Chiar azi, chiar acum, cînd vă flutură la gît cravata de pionier şi cînd în marea şi vesela, dar foarte exigenta familie pionierească, înveţi să munceşti şi să trăieşti în mod comunist.

La capitolul «Viitorul începe azi» punctele 3—4, **«Ce eroi, ce personalităţi constituie un model pentru cutezători»**, răspunsurile primite pot alcătui un uriaş dosar de dezbatere etică. La baza tuturor opiniilor stă dorinţa tinerilor de a fi asemenea comuniştilor pe care-i întîlnesc în jurul lor, pe care-i văd acţionînd în mod exemplar. Să ni-i imaginăm pe toţi participanţii la «Arhivă» strînşi în jurul unei mese rotunde şi să le dăm cuvîntul.

GHEORGHE V. STANEF (Şcoala generală Vărăşti, Ilfov) : Pentru mine modele vii de comportare sînt comuniştii din sat. Vreau să fiu ca ei, pentru că datorită lor cooperativa noastră agricolă merge bine, datorită lor avem în sat un magazin bun, un cămin cultural frumos şi tot ce ne trebuie.

CONSTANTIN BIBICU (Bartestii de Jos, Brăila) — Pentru mine un model îl constituie medicul comunei. Imi place inteligenţa lui, preţuiesc cunoştinţele sale şi mai ales devotamentul cu care îngrijeşte bolnavii, cinstea sa de comunist.

DAN ZAHARESCU (Liceul nr. 2 din Braşov) dă un răspuns simplu, dar foarte concludent: Vreau să semăn cu tata, el este un fruntaş al uzinei şi munceşte exemplar. Toată lumea îl preţuieşte.

MOGA ŞT. CONSTANTIN (Şcoala generală, comuna Scînteia, Iaşi): Nu este întotdeauna simplu să spui adevărul sau să-ţi recunoşti o greşeală, precum nu e simplu să lasi un interes al tău personal pentru unul colectiv. De la comunişti învăţăm cutezanţa de a ne perfecţiona ca oameni, dar mai învăţăm o cutezanţă de un fel deosebit. Într-o noapte, lîngă ferma zootehnică, a izbucnit un incendiu care ameninţa să cuprindă stogurile de fîn destinate pentru hrana animalelor. Prima care a sărit şi a organizat stingerea focului a fost comunista Maria Ciobanu. Cu energie şi cu prezenţă de spirit, aflîndu-se unde era primejdia mai mare, ea a izbutit să salveze bunuri obşteşti de valoare.

ŞTEF MARIUS (Şcoala generală nr. 1, Satu Mare): În timpul inundaţiilor din 1970 am văzut un locotenent salvînd 50 de copii de la înec. Chipul lui o să-mi rămînă întipărit pentru totdeauna în minte. Neobosit, curajos, calm, fără să-şi piardă cumpătul, chibzuind fiecare mişcare, el a acţionat 24 de ore în şir. Mai tîrziu am aflat că este comunist.

Puterea unor oameni de ştiinţă de a-şi închina întreaga viaţă pentru o idee, capacitatea lor de a înfrunta mari greutăţi pentru atingerea ţelului au o mare putere de atracţie. De aceea, pionieri ca **DORIN CORDOŞ** (Cîmpulung Moldovenesc), **FLORIN NISTORESCU** (Podul Cerbului—Prahova), **BUMBEA VIRGIL** (Tg. Neamţ) indică drept model personalităţi ca V. Babeş, E. Racoviţă, A. Vlaicu, H. Coandă.

Din discuţiile în jurul acestei «mese rotunde», care rămîn deschise, a reieşit că uneori tinerii noştri cititori îşi alcătuiesc singuri un model, luînd de la oamenii din jur alese trăsături de caracter, precum omenia, cinstea, dragostea de adevăr, perseverenţa, generozitatea. Poate de aceea răspunsul **DORINEI BISTREANU** (Şcoala generală «Aurel Vlaicu», Hunedoara) ni s-a părut mai deosebit: «**Persoana care ar putea constitui un model pentru mine, nu are nume, este deocamdată un ideal. Eu mi l-am făurit singură, este un model cu înalte trăsături morale care doresc să poarte numele meu**».

CELE MAI FRUMOASE AMINTIRI

Anii pionieriei sînt cei mai frumoşi ani ai copilăriei. Momentele trăite în această perioadă lasă amintiri de neuitat. Continuînd călătoria noastră în lumea «fişelor», ne-am oprit la la capitolul «**Pionier în fiecare clipă**».

Aproape toate confesiunile întîlnite aici sînt străbătute de minunata idee că pionierul doreşte să fie prezent întotdeauna acolo unde este nevoie, să participe după puterile sale la rezolvarea unor treburi importante pentru grupa, detaşamentul sau unitatea sa, cît şi pentru comuna sau oraşul în care trăieşte. În conştiinţa micului cetăţean se naşte, încă din anii pionieriei, simţul de responsabilitate faţă de acţiunile sale, faţă de colectivul căreia îi aparţine dar totodată şi dorinţa arzătoare de a contribui prin faptă, alături de cei mari, la acţiuni menite să creeze o societate cît mai înfloritoare.

În anii pionieriei, aţi participat la nenumărate acţiuni. Multora dintre ele v-aţi dăruit cu pasiune, ajungînd uneori la realizări remarcabile, dintre acestea unele rămînîndu-vă în amintire pentru toată viaţa. Certitudinea o avem din răspunsurile la întrebarea:

Miini de aur

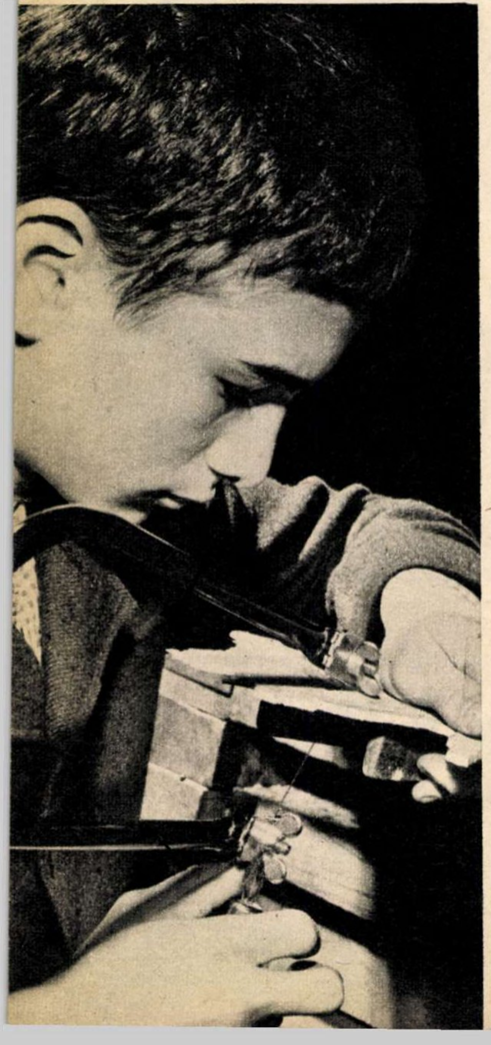

Echipajul nostru a primit «Busola de aur».

Astăzi ucenici ai ogoarelor, mîine recordmeni ai recoltelor bogate.

Încă din copilărie poţi fi un bun mesager al cîntecului popular.

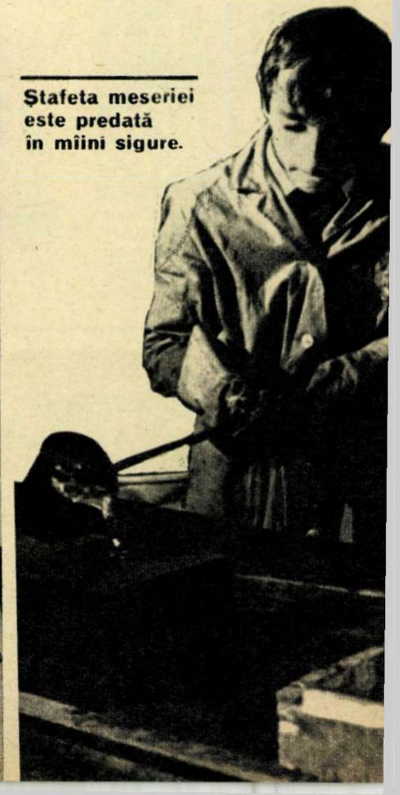

Ştafeta meseriei este predată în miini sigure.

«Ce momente din activitatea ta de pionier ți s-au întipărit puternic în minte?»

Pentru **MARIA SANDU,** comuna Șelaru, județul Dîmbovița, **CLAUDIA DOSPIN,** comuna Crucea, județul Constanța, **ELENA ILISIE,** comuna Apateu, județul Arad, **TĂTAR FLORIN,** București, **TUPILUȘ MARIAN,** comuna Popricani, județul Iași, ca și pentru foarte mulți participanți la concurs, unul dintre marile momente ale vieții, puternic întipărite în memorie, îl constituie acela al primirii în Organizația de pionieri. Din descrierea, în puține cuvinte, a acestui moment răzbate o imensă căldură, fiecare copil exprimînd un simțămînt propriu.

Din noianul de răspunsuri reiese clar ideea că pionieria este prezentă în cele mai diferite domenii ale vieții. **CLAUDIA DOSPIN,** după ce ne anunță că cel mai important moment pentru ea este primirea în Organizația de pionieri, continuă cu candoare: **«dar îmi rămîne în minte și momentul în care eu, alături de alți copii, am sădit un pom în curtea școlii, un pom care trăiește și crește odată cu mine.»** Pentru **VASILE V. MIOARA** din comuna Șelaru, județul Dîmbovița, unul dintre importantele momente ce i-au rămas în amintire este acela **«cînd toți pionierii școlii au participat, alături de părinți, la salvarea recoltei de porumb de sub apa care, datorită ploilor abundente, făcuse aproape imposibil recoltatul».** Citind răspunsul Mioarei V. Vasile, este aproape imposibil să nu ne amintim de acele mii și mii de momente ale toamnei trecute, în care pionieri din toate colțurile țării, alături de părinți și frați, alături de consătenii lor, au realizat pagini de adevărat eroism. Tot un astfel de moment ni-l aduce la cunoștință și **GHEORGHE COTOVEANU** din Boldești-Scăeni, județul Prahova: **«mi-a rămas în minte momentul în care noi am scăpat circa 600 de păsări de la înec».** Păcat că Gheorghe nu amintește mai pe larg despre împrejurările în care au intervenit, dar fapta sa și a colegilor rămîne demnă de toată lauda. Datorită lor, bunuri obștești în valoare destul de mare pentru cooperativa agricolă din comună au fost salvate.

Din nenumărate localități am primit răspunsuri care se referă la o problemă majoră pentru toți bunii gospodari ai localităților țării — sate și orașe. **STOICA GHEORGHE** din Petrila, **NICOLAE IORDACHE RELU** din Bezdead, Dîmbovița, **CHIRIȚĂ VASILE** din Buzău, **ONISIU RITA** din Turda — ne vorbesc despre munca de înfrumusețare a orașului sau comunei în care trăiesc, despre acțiunile de plantare a pomilor și a florilor, despre ocrotirea monumentelor și neîntrerupta îngrijire a spațiilor verzi.

Salvarea prietenului de la înec **(STANCIU GH. NICOLAE,** Dîmbroca, județul Buzău), participarea la localizarea unui incendiu **(INDREI ION,** comuna Boiu — Hunedoara), vizitarea unei uzine sau fabrici — Electronica și CIL Pipera **(TĂTAR FLORIN,** București) ori a unor muzee sau monumente istorice, a Muzeului Doftana **(POPESCU M. CRISTIAN,** Tîrgoviște), o adunare de cinstire a memoriei eroilor patriei **(IACOB CORNELIA,** comuna Iacobeni, județul Cluj), participarea nemijlocită la construcția atelierului școlar **(CODEA DAN,** Cugir, județul Alba), un program artistic dat în fața muncitorilor de la Danubiana **(DRAGU OCTAVIAN-MIRCEA,** București) — iată doar cîteva din miile de momente care vorbesc despre minunatele preocupări și fapte trăite de copii în anii pionieriei.

PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ!

Vi s-a părut oare prea gravă, prea încărcată de semnificații întrebarea care se referă la ceea ce ați făcut fiecare dintre voi pentru grupă și detașament? Așa se pare, citindu-va răspunsurile. Și lucrul acesta nu este rău deloc. De această familie, de colectivul de pionieri, vă leagă nenumărate fire nevăzute. De-a lungul anilor ați realizat împreună atîtea lucruri de neuitat, ați avut cu toții bucurii și ați învins greutăți, ați petrecut laolaltă vacanțe minunate. La reușita fiecăreia dintre aceste acțiuni ați participat împreună. Cum s-ar zice, totul a devenit ceva «colectiv». «Ce-mi revine mie? și-a pus întrebarea și **AURELIA MANOLE** (comuna Lacul Turcului, județul Prahova, clasa a VI-a) ca atîția alți pionieri. Și, la fel ca sute și sute de copii, ea a considerat că lucrul cel mai de preț pe care l-a putut face pentru detașamentul ei a fost acela de «a **lupta cu perseverență pentru ca demnitatea de pionier să fie neștirbită, pentru ca toți copiii să învețe bine, să aibă o frumoasă comportare, pentru că numai așa, prin solidaritate, prietenie și colegialitate, grupa și detașamentul pot să constituie un adevărat colectiv, numai în felul acesta te poți simți în fiecare clipă pionier».**

În mai puține sau în mai multe cuvinte, argumentînd prin exemple sau enunțînd doar, același răspuns revine în aproape 80 la sută din fișele trimise la redacție. Iată numai cîteva exemple.

AURELIA MANOLE, clasa a VI-a, comuna Lacul Turcului, județul Prahova: Totdeauna am considerat că prima mea îndatorire este aceea de a învăța bine și am reușit ca în toți anii să fiu printre primii din clasă. În același timp, am căutat să-mi ajut colegii mai slabi la învățătură. Am ambiția ca detașamentul meu să fie fruntaș. De altfel, este ambiția pe care trebuie s-o aibă toți pionierii comandanți. Și eu sînt comandantă de detașament .

VIOREL SIMOTA, clasa a VII-a B, comuna Scînteia, județul Iași; Pentru grupa mea am organizat o echipă de băieți și fete mai buni la învățătură care-i ajută și-i încurajează în permanență pe cei cu rezultate mai slabe. Rezultatele bune nu se lasă așteptate .

ILEANA CIOBANU, clasa a VI-a, comuna Merei, județul Ilfov: Am reușit să readuc un elev slab printre cei cu note bune. Aceasta mi-a adus o mare bucurie și... mîndrie .

Sînt pionieri care vorbesc de lucruri mai concrete, de faptul că ei au construit niște căsuțe pentru păsărele, că au lucrat obiecte pentru înfrumusețarea clasei, că au alcătuit un album sau au desenat o gazetă de perete. «Am păstrat onoarea detașamentului reprezentîndu-l cu succes la concursul «Județul Vîlcea în anii Republicii», scrie **EMIL BOGOSLAV** din Liebling, județul Timiș; «Am căutat să ridic prestigiul grupei și al detașamentului folosind din plin aptitudinile pe care consider că le am pentru literatură și desen», raspunde **VIOREL ENIȘOR** din Brăila.

Astfel de răspunsuri concrete așteptăm de la voi în continuare. Completînd fișa, să ne întrebam încă o dată dacă în grupa și detașamentul nostru fiecare dintre pionieri are sarcini precise. Este știut că atunci cînd atari sarcini sînt socotite de mai mică importanță, și răspunsurile vor fi vagi, neconcludente. Nu trebuie însă să uităm că toate momentele vieții pionierești se realizează prin contribuția fiecăruia, alcătuiesc un tot care dă forță grupei și detașamentului, izvor al acelui farmec aparte al vîrstei pionierești, vîrstă ce nu se uită niciodată în viață.

Pagini redactate de
B. CARAGIALE,
E. ROȘCA și
E. MĂNESCU

Cinstim memoria eroilor comuniști căzuți în luptă.

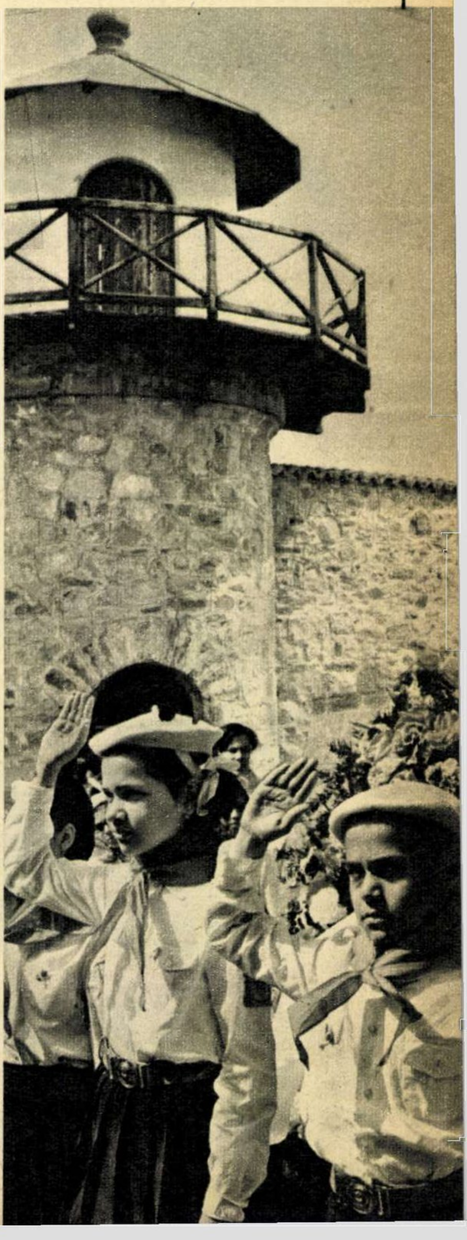

În fascinanta lume a reacțiilor chimice.

Aproape de victorie!

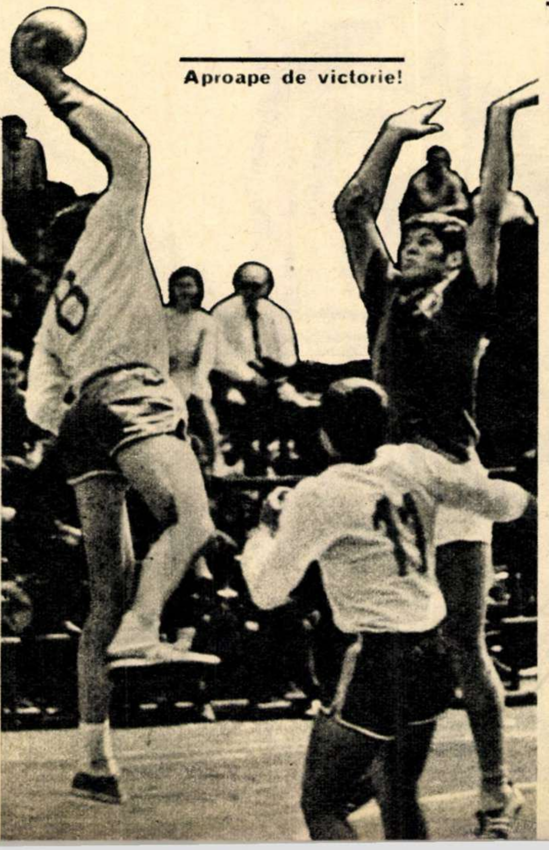

SCRIITORI DE AZI

MARIN PREDA

Urez cititorilor revistei „Cutezătorii" mare succes la toate examenele...

Marin Preda

Marea călătorie

de **MARIN PREDA**

Nicăieri nu a fost timp în cele o mie de pagini ale **Morometților** să descriu călătoria pe care a făcut-o Niculae cu tatăl său, la vîrsta de doisprezece ani, la Cîmpu-Lung, unde dorința lui de a evada din familie și din sat trebuia să devină un fapt. În realitate această călătorie avea să se termine cu un eșec din care însă soarta mă ferea de o prăbușire.

Nu există ființă care să nu fie înzestrată cu instinctul primejdiei. La oameni el agită presentimentele cu atît mai mult cu cît rațiunea nu-și dă seama de nimic. Tatăl meu era posomorît și nu scotea un cuvînt mergînd pe lîngă cai. Nu se uita la mine, se ferea de ochii mei, a căror expresie îl împiedica, pesemne, să înțeleagă avertismentele turburi pe care le simțea zdruncinîndu-i credința în steaua mea. Ce eram eu? Ce putea să-i spună lui încrederea naivă a unui copil că într-acolo unde mergeam ne aștepta toată lumea cu brațele deschise, să confirme adevărul înzestrării băiatului din căruță, de care în sat nimeni nu se mai îndoia demult? Și dacă toată lumea se înșela? Învățătorul acela care mă premiase fără să știu nimic murise demult și luase cu el în mormînt secretul comportării lui ciudate. El, tatăl, nu fusese niciodată convins că nu se petrecuse atunci ceva nefiresc. Ai mei toți știau bine că sînt un bleg, totuși de ce mi s-ar fi pus pe cap o coroană pe care n-aşi fi meritat-o? Asemenea gesturi le pot face oamenii obișnuiți din prostie sau din părtinire, dar ce l-ar fi putut îndemna pe un învățător care nu era mai bun decît alții, ba chiar era mai rău, suferind de piept, și folosind foarte des nuiaua să mă scoată din blegia mea vizibilă și să mă împingă de la spate în fața satului? Patul său de moarte pe lîngă care am trecut toată clasa și i-am sărutat mîna, acestui om slăbuț, stins în floarea vîrstei, cu o mică mustață neagră și cu expresie ca de icoană pe chipul său supt de suferință, nu-mi apare niciodată în amintire fără un adînc fior: e pentru mine semnul că pe această lume, destinul orb nu e atotputernic, că hotărîrile lui pot fi smulse, că fulgerul intuiției noastre îl poate abate din mersul lui implacabil. Și că, o dată înfrînt, el cedează mereu netezindu-ți drumul nu fără a-ți lăsa în conștiință de fiecare dată o spaimă, semn că nu te va proteja la infinit.

Această spaimă o trăia pe drum tatăl meu, înaintea mea. El se apropie la un moment dat de botul cailor și trase căruța la marginea drumului. Alături era o poiană și o fîntînă. O fată desculță își spăla picioarele, apariție parcă de vis pe aceste ținuturi necunoscute cu văi adînci și dealuri uriașe. Se sui apoi lîngă mine. Rămase cîtva timp tăcut fără să mă privească. Îmi puse însă mîna lui mare pe picior și mă mîngîia cu o milă nesfîrșită pe care a trebuit să treacă douăzeci de ani ca s-o înțeleg. Apoi îmi spuse cu o duioșie pe care i-o dădea numai tristețea pricinuită de hărțuiala la care îl supunea de la o vreme familia noastră cu trei soiuri de copii, și pe care numai eu și mama i-o cunoșteam.

— Unde ne ducem noi acum, Mărine!?

Am înțeles fără să mă turbur ce vrea

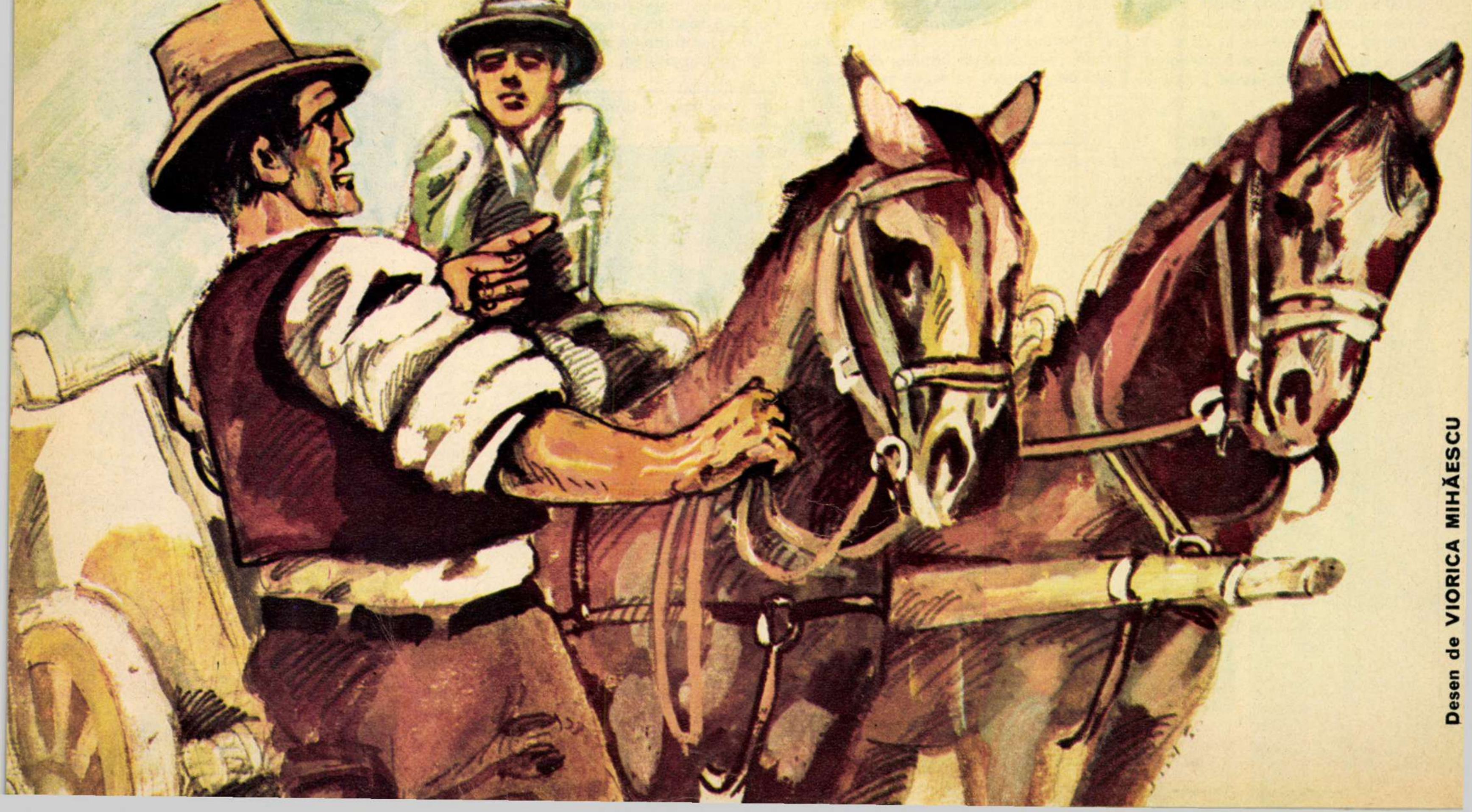

Desen de VIORICA MIHĂESCU

Apariţia volumului de schiţe şi nuvele **Întîlnirea din pămînturi** (1948) a însemnat o dată importantă nu numai pentru destinul literar al lui Marin Preda, dar şi pentru proza noastră contemporană. Însuşirile deosebite de fin observator al psihologiei ţărăneşti, vigoarea imaginilor, a simbolurilor, sau capacitatea de a sugera, într-un epic dens şi într-o manieră stilistică proprie, o lume autentică l-au impus pe autorul **Întîlnirii din pămînturi** ca pe unul dintre reprezentanţii străluciţi ai prozei contemporane. Acest volum, de început, prefigura însă şi un virtual romancier. Într-adevăr, peste cîţiva ani, cu **Moromeţii (1955)**, Marin Preda devine romancierul a cărui operă marchează o dată memorabilă în istoria literaturii noastre din ultimul sfert de veac şi în mod deosebit în dezvoltarea romanului. **Moromeţii** indică un nou unghi de vedere asupra unei tematici vechi (aceea ţărănească), avînd străluciţi reprezentanţi ca Sadoveanu sau Rebreanu. Marin Preda a ştiut să interpreteze, dintr-un punct de vedere nou, neaşteptat lumea satului, atît de frecventată de scriitori, creînd o literatură nuanţat psihologică, avînd ca erou ţăranul român. Complexitatea psihologică a acestui ţăran, delicateţea sufletească, plăcerea contemplaţiei, alături de maliţia care ascunde multă candoare şi o nestinsă curiozitate dar şi omenie, se reflectă în **Moromeţii** în chip magistral. Marin Preda intuieşte aici relaţiile dintre individ,familie şi mediu în lumea satului din cîmpia toridă a Munteniei în perioada interbelică. Personajul central, Ilie Moromete, în jurul căruia gravitează celelalte personaje, este fundamental deosebit de Ion al lui Rebreanu. El ne apare cu particularităţi sufleteşti care ne determină să socotim **moromeţian** un tip de ţăran delicat, natură reflexivă, trăind cu intensitate nu numai în planul realităţii,ci şi în cel imaginar (al iluziilor şi al conştiinţei) o dramă desfăşurată în condiţii sociale ostile.

Marin Preda găseşte în **Moromeţii** un stil original prin care ne comunică drama lui Ilie Moromete, a lui Ţugurlan sau a Polinei. Inovator în substanţă (urmărind drama eroilor săi la nivelul ei superior, al conştiinţei) scriitorul s-a dovedit inovator şi în stilul romanului, fără să apeleze la pitorescul limbajului cum se obişnuia pînă la el: «comedia» disimulării lui Ilie Moromete ţinînd nu de cuvinte,ci de o anume logică, specială, sesizabilă în sintaxa specifică utilizată de scriitor.

În volumul secund al romanului, Marin Preda transferă acţiunea în anii imediat următori celui de al doilea război mondial, împrejurările fiind altele şi reacţiile psihologice în chip natural determinate de fluxul istoriei, cînd o epocă nouă se conturează şi în lumea satului. Prefacerile noi, dinamice fac să triumfe forţele capabile să înfrîngă rezistenţa individualismului îngust, dorinţa de înavuţire, Niculae, deţinînd un rol esenţial prin care, în contrast cu fraţii săi, îşi manifestă dîrzenia, dorinţa participării la o alcătuire socială nouă. **Marele singuratic** rotunjeşte ciclul moromeţian, erou fiind activistul de partid Niculae Moromete, în etapa deplinei maturităţi.

Dar Marin Preda nu a rămas numai în lumea satului, atras fiind de lărgirea universului uman explorat, în care să-şi exercite observaţia pătrunzătoare. În romanele **Risipitorii** şi **Intrusul** ne apare preocupat de mediul citadin.

Dacă în **Risipitorii** sînt înfăţişate fluctuaţiile prieteniei dintre medicii Sîrbu şi Munteanu şi mediul uzinei unde lucrează bătrînul cazangiu Petre Sterian, sau tînărul inginer Vale, cu cel de al doilea («Intrusul») se prezintă viaţa pe un şantier, care devine repede un oraş, construit cu abnegaţie şi dăruire, romanticul Călin Surupăceanu fiind unul dintre constructori.

În ambele se înfruntă atitudini, se dezvăluie caractere pe un fundal social care respinge prin însăşi natura sa egoismul, parazitismul şi lipsa de iniţiativă. În volumul de publicistică străbătut de nervuri epice, **Imposibila întoarcere,** numeroase pagini privesc direct procesul de creaţie al unui scriitor obsedat să pună în lumină dramele din planul conştiinţei.

LIVIU CĂLIN

să-mi spună: era oare ăsta drumul nostru? Ne duceam bine acolo unde ne duceam? Cine ne spunea nouă că din zecile de căruţe care se îndreptau ca şi a noastră spre oraşul de munte cu renumita lui şcoală, a noastră nu va face parte din cele care se vor întoarce cu speranţele pierdute?

— Îţi pun această întrebare, a continuat el ca şi cum mi-ar fi spus pentru întîia oară ceea ce avea să urmeze, cînd de fapt totul fusese demult răsucit pe toate feţele, ca să ştii că n-ajunge să reuşeşti să treci din trei sute, cîţi am auzit că sînt înscrişi, printre cei patruzeci admişi. Trebuie să fii printre cei şapte-opt cu bursă. Fără bursă nu pot să te ţin!

Mi-am dat capul pe spate:

— Heeee! Şi de-aia ai tras tu căruţa la marginea drumului!! Din mers nu puteai să-mi spui, heeee!

Şi l-am arătat cu mîna ca să-l mai vadă şi alţii şi am continuat să behăi.

— Nu, că putem să întoarcem caii şi să ne ducem acasă! a zis el atunci cu simplitate, vrînd parcă cu o ultimă sforţare să rămînă în mijlocul acestei simplităţi care ne-ar fi izbăvit de toate grijile şi de toate temerile. Spunem că n-au mai fost locuri şi gata. Altfel îţi închipui ce rău o să fie. Ce-o să te faci tu, cum o să te arăneşti? Lăsînd la o parte faptul că n-o să se poată să nu-ţi pese de toţi proştii care or să rîdă de tine.

Mă uitam la el şi ca totdeauna glasul cu care îmi spunea aceste cuvinte mă făcu să înţeleg mai puţin ceea ce spunea. Cum o spunea, asta era uimitor. O veşnică surpriză. Reieşea în acele clipe că lumea n-ar fi atît de greu de suportat, dacă n-ar fi împănată cu proşti. Ei, ce-o să fac? Sînt eu în stare, aşa ca el, să nu-mi pese de ei? N-o să fiu, cum o să fiu? Sînt un copil, puţini sînt cei care cu adevărat se pricep să le facă faţă. Şi atunci?

— Şi ce vreai tu acum de la mine?

— Te întreb. Ştii?!

— Ce să ştiu?

— Cum ce să ştii? Păi despre ce vorbim noi aicea? Ştii tu carte?

Am tăcut. Cum puteam să-i alung îndoielile? Să-i spun că ştiu să rezolv ecuaţii de gradul întîi, sau că ştiu toată istoria evului mediu aşa cum se predă ca în clasa a doua de liceu?

— Ia spune-mi tu mie, aici, a zis el atunci tresărind parcă el însuşi că această idee nu-i venise mai demult în minte, care sînt bogăţiile ţării?

Voia să mă examineze el, să audă cu urechile lui că ştiu şi să se liniştească.

— Care sînt bogăţiile ţării? Eeee! Heeee!

Şi l-am arătat iar cu mîna, să fie martori şi alţii, şi să rîdă şi ei de întrebarea lui. A început să rîdă el însuşi, redevenind senin şi a pus mîna pe hăţuri. Convingerea mea îl subjugase.

La Cîmpu-Lung am ajuns pe seară şi am tras sub şoproanele unui han. Era frig, am început să tremur, m-am învelit cu cerga, care nu ţinea însă deloc de cald.

— Ce e cu tine? m-a întrebat tata.

— Tu nu vezi? i-am răspuns eu cu dinţii clănţănind. Mi-e frig, pune dulama pe mine şi ia cerga asta de-aici.

Mi-a adus să mănînc doi mici şi mi-a pus o ceaşcă în mînă.

— Bea şi tu, zice, mi-o dădu mocanu ăsta de-alături. A tras şi el cu căruţa ca noi, e de prin Răchiţele. Are şi el un copil să-l dea la şcoală. A venit cu el în căruţă şi cu un butoi, eu zic că are o sută de chile. Ei, adăugă el, pot eu să fac faţă? Se duce şi dă la unul şi la altul şi ţuică şi bani şi admitem cazul că şi băiatul e bun. Între tine şi el nu-l alege pe el?!

N-am putut nici să mănînc, nici să beau şi nici nu mai auzeam bine ce spunea. Dimineaţa m-am trezit mirat că nu prea îmi simţeam greutatea corpului. Ştiam ce e, dar această boală, frigurile, îmi trecuse demult şi niciodată nu mă apucaseră toamna, ci totdeauna în iunie. Nu i-am spus tatălui meu nimic, nici nu prea credeam, de astă dată am mîncat bine şi starea aceea de slăbiciune mi-a trecut.

Am plecat la şcoală. Curtea era imensă, plină de copii şi de părinţii lor. Vederea mocanilor cu pălăriuţele acelea ca nişte ceaunuri şi cu pantalonii de aba albă strînşi pe picioare m-a înveselit şi am uitat că fusesem aseară bolnav. Tatăl meu însă era din nou îngrijorat; se adeverea ceea ce auzise, în timp ce el mai crezuse poate că n-o fi adevărat, şi că n-or fi avut toţi ambiţia să-şi dea copiii aici şi nu în altă parte; păreau nu trei sute, ci parcă o mie.

Programul din ziua aceea, după cum citirăm pe un afiş, era apelul şi vizita medicală. Nu trecu mult şi ieşi un ins care ceru foarte autoritar să se facă linişte, după care începu să ne citească numele după o listă. Erau într-adevăr foarte mulţi, nu se mai terminau. Cît timp să fi trecut? O jumătate de ceas? Poate mai mult? Cutărescu Ilie, prezent, Panţirescu Toader, prezent, toaderii ăştia erau foarte numeroşi. Tocmai mă miram de ce mocanii îşi spun Toader, şi nu Tudor, cînd deodată peste curtea mărginită de ziduri înalte cu ferestre mari şi cu copaci bătrîni cu frunze de un verde bogat şi negru se lăsă liniştea. Se strigase un nume şi nu răspundea nimeni. În clipa următoare insul care citea de pe listă repetă ridicînd vocea:

— Preda Marin!

Tăcerea reveni în timp ce mă miram de ce-o fi lipsind cel strigat. O fi renunţat de bunăvoie sau n-or mai fi putut ai lui să-l dea. Atunci de ce s-o mai fi înscris? În clipa următoare o voce dramatică se auzi înaintînd din spate de unde se retraseră părinţii şi o mînă brutală mi se înfipse în umăr.

— Răspunde, mă, prezent! Mărine!

A! Da, eu eram ăla! Cum de uitasem? Omul care făcea apelul ridică fruntea din hîrtii şi îmi spuse ceva neplăcut. Refuzai să înţeleg ce anume, găsind în sinea mea, cum aveam să fac totdeauna,gata pregătită nepăsarea şi justificarea ei: am ştiut eu de ce nu mi-am înţeles numele. Iar pe ăla... şi n-o să-i dau eu lui explicaţii de ce l-am făcut să mă strige de două ori. Aşa, uneori trebuie să strigi pe cineva de mai multe ori, nu toţi oamenii seamănă unii cu alţii. N-am auzit, fără să fiu surd. Ei şi?

Îndată după aceea am intrat la vizita medicală, care s-a terminat pe la orele trei. Dezbrăcaţi, eram cercetaţi fugar de doi doctori, dintre care unul care purta ochelari groşi, ne punea o carte în faţă din care trebuia să citim la o anumită distanţă. N-am putut citi de la distanţa vrută de el şi atunci mă apucă de ceafă, spunîndu-mi să nu mă aplec. Cum puteam să nu mă aplec, dacă nu vedeam bine!?

Revenind după cîteva ceasuri în aceeaşi curte, acelaşi ins care ne făcuse apelul citi apoi o listă cu nouăsprezece candidaţi respinşi la vizita medicală. Mă aflam printre ei. De astă dată îmi auzii clar numele.

— Cum? De ce? făcu tata întrerupîndu-l. Ce-a avut copilul meu?

— Copilul dumitale, zise insul, suferă de miopie. N-are ochi buni! Poate să şi-i strice şi mai tare dacă intră la şcoală. N-avem dreptul să ne luăm răspunderea.

Va să zică medicul cu ochelari nu admitea ca şi alţii să mai poarte ochelari şi să înveţe carte. N-am înţeles de ce s-a purtat astfel cu mine. Tata părea să fi înţeles, dar eu nu eram curios să aflu. Ne-am luat actele, ne-am întors la han şi am plecat.

— De unde au ştiut ei că n-ai ochi buni? m-a întrebat tatăl meu într-un tîrziu.

Acum arăta liniştit. Parcă era mai bine că s-a întîmplat aşa! Nimeni n-are ce să zică! Ochii sînt aşa cum te naşti cu ei, ce poţi să faci!

— M-au pus să citesc, zic.

— Ei, şi tu n-ai văzut?

— Ba da, dar nu aşa bine!

— În fine, ce facem? zise el imperios. Ce facem?! Că acasă, aşa, nu ne putem întoarce. Ce-i facem?!!

CARTE DE VIZITĂ

Marin Preda s-a născut la 5 august 1922, în comuna Siliştea-Gumeşti, judeţul Teleorman. Părinţii, ţărani muncitori. După absolvirea şcolii primare în satul natal, în anul 1937 se înscrie la Şcoala Normală din Abrud. Din 1940 îşi continuă studiile secundare la Bucureşti. Va debuta cu schiţa «Pîrlitu» (1942). Scrierile publicate în «Timpul», «Evenimentul zilei» şi «Vremea» vor fi reunite în 1948, în volumul «Întîlnirea din pămînturi». O parte din lucrările sale au fost citite şi deosebit de apreciate în cadrul cenaclului «Sburătorul» condus de Eugen Lovinescu. La recomandarea cunoscutului critic literar ocupă în anul 1942 postul de secretar de redacţie la «Evenimentul zilei». Între anii 1945—1946 lucrează la redacţia ziarului «România liberă». Îşi continuă activitatea redacţională la «Viaţa românească», unde între 1957—1958 va fi redactor-şef adjunct. În 1968 este ales vicepreşedinte al Uniunii Scriitorilor. Actualmente este director al editurii «Cartea Românească». Operele sale au fost traduse în numeroase limbi: bulgară, cehă, maghiară, slovacă, rusă, ucrainiană, franceză, germană, chineză.

*

Nuvele: «Întîlnirea din pămînturi» (1948); «Ana Roşculeţ» (1949); «Desfăşurarea» (1952); «Ferestre întunecate» (1957); «Îndrăzneala» (1959); «Friguri» (1963).

Romane: «Moromeţii» vol. I (1955) — distins cu «Premiul de Stat»; «Risipitorii» (1962); «Moromeţii» vol. II (1967); «Intrusul» (1968); «Marele singuratic» (1972).

Teatru: «Martin Bormann» (1968,).

Publicistică şi confesiuni: «Imposibila întoarcere» (1972).

RSIE PE GLOB

OLANDA

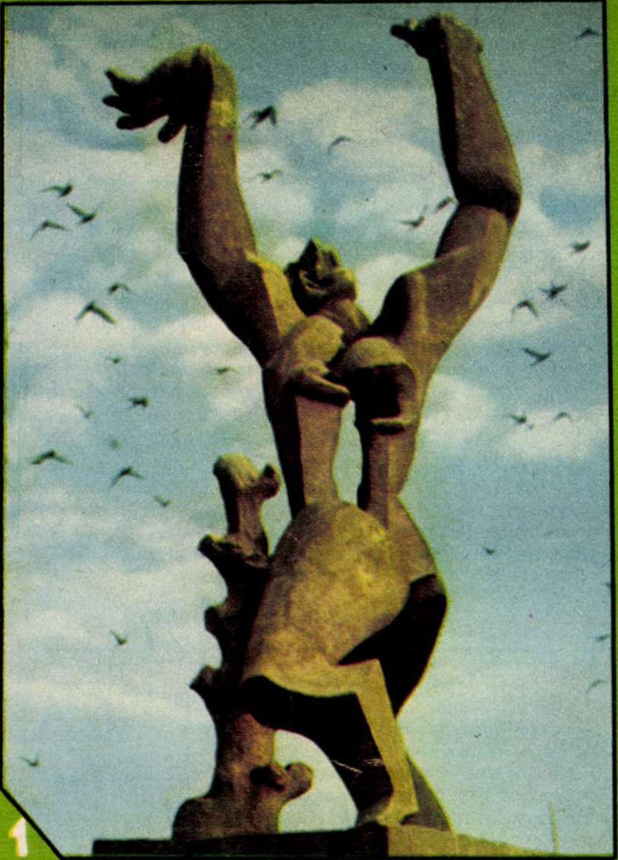
1

3

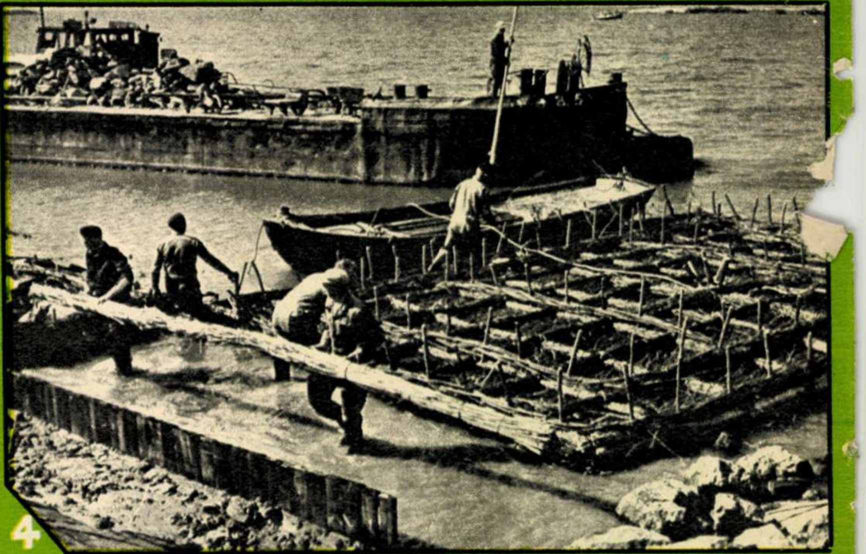
4

2

5

Olanda s-a născut din înfruntarea dură și inegală dintre om și natură. Trăind dintotdeauna pe malurile mării, care le-a fost necontenit potrivnică, olandezii au învățat să-i cunoască tainele, să lupte cu furia valurilor și să le supună. A fost o luptă continuă pe care oamenii acestui pămînt au dus-o, veacuri de-a rîndul, cu succese și cu înfrîngeri, dar din care au ieșit victorioși. Cu perseverența care le este caracteristică, olandezii au smuls apelor metru cu metru de teren, aruncînd în calea lor zăgazuri cu tării de beton, creînd «polderele», acele pămînturi sărăcăcioase smulse apelor mării, și innobilîndu-le pentru a le transforma, mai apoi, în grădini roditoare. Pentru olandezi, polderul este simbolul uneia dintre cele mai strălucite izbînzi ale omului asupra naturii. Aproape 60 la sută din populația Olandei trăiește și lucrează într-o întinsă regiune aflată sub nivelul mării. În țara morilor de vînt, la care visa poetul francez Charles Baudelaire cînd a scris **«Invitație la călătorie»,** locuitorii au început să ridice încă din secolul XII, cu nesfîrșită trudă, diguri în calea apelor. Apoi, învîrtindu-și sîrguincios aripile, morile de vînt au pus în funcțiune pompele de apă și au uscat terenul. Ele au lucrat fără răgaz zi și noapte, secole de-a rîndul și olandezii le-au înconjurat cu grijă și dragoste. Nu întîmplător ele sînt prezente în pictură, desene, broderii...

Digurile construite de olandezi i-au apărat întotdeauna de dezlănțuirea stihiilor dar, uneori, omul, cu toată tenacitatea sa, a fost lovit de mare în chip dureros. Un astfel de moment a în urmă cu douăzeci de ani, cînd în deltei digurile au cedat în urma une maree, provocînd inundarea cu apă 150 000 de hectare de pămînturi cultivat derea a nenumărate vieți omenești. N întîmplare a grăbit definitivarea unui vas apărare în fața unor astfel de peric vorba de cel mai ingenios proiect de î a mării, cunoscut vreodată în lume — «Delta» — pentru închiderea definitivă a mării. Este o fermă revanșă a omului dat naturii. Potrivit planului «Delta», mare învinsă definitiv prin... nisip; kilometri î cordoane de nisip acoperite cu bitum...

6

10

7

8

1. Dramaticul monument din Rotterdam. 2. Rotterdam. 3. Pe digul de la Flevoland. 4. Înaintarea digului în mare. 5. Euromastul. 6. Rijksmuseum — o adevărată sinteză a picturii olandeze. 7. Madurodam — orașul miniatură. 8. Fetiță în costum tradițional olandez. 9. Rotterdamul, unul din cele mai mari porturi maritime din lume. 10. Lalelele, nelipsite peisajului olandez.

* * *

9

avut loc
regiunea
teribile
salină a
e și pier-
lefericita
t plan de
le. Este
nblînzire
- planul
brațelor
stihiilor
a va fi
tregi de

POARTA LUMII

Pe unul dintre brațele deltei comună Rinului și Meusei se află astăzi poarta maritimă a Olandei, Rotterdam. Pescari și negustori au întemeiat așezarea, spre sfîrșitul secolului XIII, la adăpostul unui stăvilar înălțat pe micul rău Rotter. Două veacuri mai tîrziu, se făcea simțită, în zona de la gurile Rinului și Meusei o neobosită activitate portuară. Mai tîrziu, în secolul XVI, orașul a cunoscut o modernizare, considerată de anvergură în acea epocă. Apoi el a crescut necontenit, activitatea portuară devenind primordială pentru viața orașului. Astăzi, în perimetrul portuar al Rotterdamului se află 29 de docuri plutitoare, pentru vase de pînă la 54 000 tone, șapte docuri pentru vase pînă la 160 000 tone, 18 cale de lansare pentru vase pînă la 400 000 tone. Dar, în afara activităților portuare, orașul este și un puternic centru industrial. Rafinării de petrol, uzine de mase plastice și cauciuc sintetic, uzine constructoare de mașini și electrotehnice, fabrici textile și alimentare întregesc peisajul unuia dintre cele mai mari orașe ale Olandei.

Istoria multiseculară a Rotterdamului a cunoscut numeroase momente de zbucium dar există unul care nu va putea fi uitat niciodată: 18 mai 1940. Atunci,aviația hitleristă a «smuls inima» orașului. În urma unui bombardament sălbatic, centrul, cu toate monumentele sale istorice atît de dragi locuitorilor, a fost ras de pe fața pămîntului.

O sculptură deosebit de expresivă este închinată tragicului eveniment. Lucrarea înfățișează un om căruia i se smulge inima din piept.

AMSTERDAM — ORAȘUL CELOR 100 DE INSULE

Al doilea mare port al Olandei este Amsterdam. Orașul este clădit pe circa 100 de insule, legate între ele prin 550 de poduri și susținut de trei milioane de piloni, scufundați în mare.

Această Venetie a nordului — cum i se mai spune din pricina celor 65 de canale ale sale — a stiut să se apere cu succes împotriva invaziilor străine, deschizîndu-și la nevoie ecluzele. Dar Amsterdamul este și orașul care a creat, prin Rembrandt, una din marile pagini de pictură ale lumii; este și orașul care a adăpostit-o, în casa de pe Prinsengracht nr. 263, pe Anna Frank, care la vîrsta adolescenței a pierit atît de tragic și nedrept într-o dramă înscrisă și în paginile propriului ei «Jurnal», aducîndu-ne aminte de cruzimile fasciștilor în cel de al doilea război mondial.

...Cele 45 de muzee, care cuprind picturi ale unora din cei mai renumiți maeștri din lume, fac, împreună cu alte numeroase obiective istorice și culturale, ca Amsterdamul să fie foarte căutat de turiști.

TINEREȚE ȘI COPILĂRIE PERPETUĂ

La jumătatea distanței dintre Rotterdam și Amsterdam, se află Haga. În preajma ei, se află un orășel cu totul și cu totul neobișnuit, menit să sugereze tinerețea și copilăria veșnică, Madurodam, construit în amintirea unui foarte tînăr olandez — George Lyonel Maduro — care și-a pierdut viața în lupta împotriva cotropitorilor fasciști. Pentru a păstra memoria singurului lor copil, părinții săi au venit cu ideea de a ridica Madurodam-ul. Astfel, orașul-jucărie a prins viață prin munca unor reputați arhitecți care au proiectat clădirile la o scară de 25 de ori mai mică decît dimensiunile normale. Cele mai înalte construcții ale Madurodamului nu ajung nici pînă la bărbia unui copil de 11—12 ani.

De-a lungul unei singure străzi, de peste 3 km lungime, dar ca un adevărat labirint, se află o Olandă în mic, cu tot ce are ea mai interesant, mai reprezentativ la Amsterdam sau la Haga, la Uttrecht sau la Leyda, la Rotterdam sau Delft. O adevărată enciclopedie olandeză vizuală care, pe parcursul cîtorva ceasuri, oferă un mare volum de cunoștințe în imagini și sunet. Nimic din ceea ce a fost sau este faima Olandei nu lipsește de aici. Vechea primărie Binenhof din Haga, azi centrul guvernamental al țării, renumitul «Palat al păcii», muzeul lui Franz Hais din Haarlem, străvechea universitate din Leyda...

În imediata apropiere a acestor monumente istorice se profilează maiestuoase simbolurile contemporane ale Olandei, rod al muncii și tenacității neobișnuite ale acestui popor, a cărui existență rămîne dominată de continua înfruntare cu apele: aeroportul «Schiphol» din Amsterdam, cîteva cheiuri ale Rotterdamului și turnul «Euromast» înalt de 118 m, de pe platforma căruia poate fi admirată întreaga panoramă a orașului, cîmpurile cu lalele care au făcut din Olanda și o țară a florilor. Ți se înfățișează totodată și Olanda folclorică sau te poți minuna în fața polderelor cu grîu sau cu pășuni pe care le-au creat prin hărnicie oamenii acestui pămînt, în mare parte născut din ape...

VERONICA LECCA

Livezi în aprilie

Lună a livezii
și-a somnului,
pe unde să trec,
să nu trezesc mugurii?
Să nu trezesc cîrtița,
să nu trezesc melcul?

Atît de subțire e ziua
că-i văd prin coajă
și îi număr cercurile;
fruntea mi-o plec
pe fruntea cireșului
și mă-ncălzește.

Toate mirosurile sînt
în aer, înghețate —
să nu trezesc florile;
stau chiciurile prinse
cu aripile-n crengi —
să nu trezesc fluturii!

Trec prin livezi încet
— să nu trezesc copilul,
hoțul cireșelor crude,
în copilăria mea și-a cireșului...

FLORENȚA ALBU

Visam

Visam. Vedeam în zbor,
Peste ostroave,
Sub boarea lunii
Codrul unduind,
Poieni,
Albindu-și 'naltele otave,
O ciută,
Lîngă puiul ei veghind.

Și, ca de lapte,
Rîul, dezvelit,
De cețuri,
Printre văile cotite.
Și-o pasăre,
Cu dulce ciripit,
Înfiorînd
Pletoasele răchite.

Și, dintr-un lan,
Culcat de vînt, palancă,
Urcînd spre mine,
O mică zînă-albastră.
Ciudat:
Leit colega mea de bancă!
Ori, poate, ea?
Copilăria noastră?

EMILIA CĂLDĂRARU

Cîmpul de fier

Cîinele Lăbuș cu foșnete în urechi
visează. Doar o albină îl mai trezește
și mîrîie. Pămîntul tot a înflorit
ceasul în tării zugrăvit,
de puțină ceață lăptoasă
de puțin cer neatins,
de o gărgăriță stropită cu mătasă
și cu aur nins.
Cîinele Lăbuș cu foșnete în auz
stă într-o liniște mare ursuz
își îndreaptă urechile
și privește —
în frunza care nu mai crește;
a trecut un colindător pe aici
și i-a căzut o lumină mare din bici
iar în urma biciului cu mîner
cîmpul tot s-a făcut de fier.

NICOLAE IOANA

Pionierii

Pionierii sînt prieteni cu frunzele,
cu apele,
cu manualul de istorie,
Dar și cu timpul prezent,
la toate chemările,
la toate întrecerile,
nici unul dintrei ei
nu va răspunde trandafirilor: absent!

Pionierii sînt prieteni cu văile,
cu munții,
cu statuile de bronz
dar și cu văzduhul curat,
la toate chemările,
la toate întrecerile,
fiecare dintre ei
răspunde c-un TOT ÎNAINTE împurpurat.

DAN MUTAȘCU

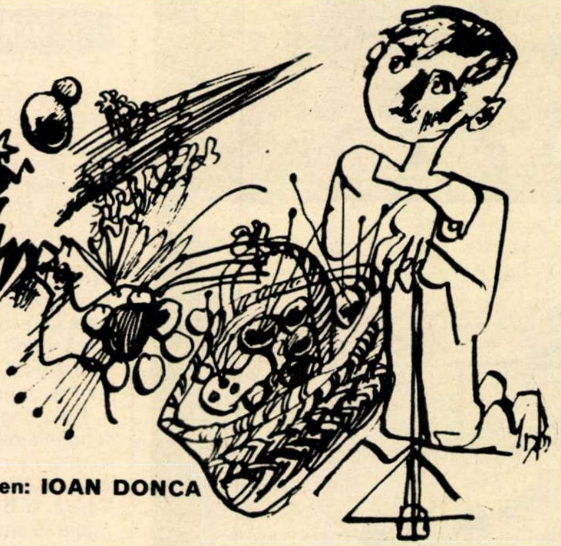

Desen: **IOAN DONCA**

Cîntec

Cea mai frumoasă statuie e țara;
privighetori albastre îi brăzdează cîntecele,
vîsle de-argint îi țin marea aproape
și munții îi vindecă dorul de înălțimi.
Țara e cea mai frumoasă statuie,
cu năvoade îngreunate de pești,
cu aripile păsării delta deschise a zbor,
cu orașe navigînd spre iubiri,
cu arbori dansînd pe trotuare,
cu oamenii — marmori însuflețite
desăvîrșind conturul iubit
al țării, cea mai frumoasă statuie.

TITUS VÎJEU

Atenție! UN CONCURS TOTAL!

REPUBLICĂM FIȘA ȘI REGULAMENTUL CONCURSULUI

Concursul nostru dă posibilitatea cititorilor să-și afirme talentul și fantezia prin creații din orice domeniu doresc: știință și tehnică, literatură, artă.

CONCURSUL NOSTRU SE DESFĂȘOARĂ PE URMĂTOARELE SECȚII:

A. Știință și tehnică — la care se pot trimite proiecte de invenții și inovații, investigații științifice proprii.

B. Literatură — se primesc poezii, schițe, povestiri, reportaje, interviuri și foiletoane.

C. Artă plastică — se primesc desene, picturi, caricaturi.

D. Secția film și foto — deschisă pentru scenarii și filme (documentare, artistice, animație), povestiri în imagini, fotografii artistice.

Tematica acestor lucrări? Toată bogăția vieții care freamătă în jurul nostru, tot ceea ce ochiul vostru ager surprinde sau ceea ce naște imaginația voastră.

COMUNICATUL JURIULUI:

Juriul «Arhivei de aur» a hotărît premiile ce se vor acorda laureaților.

Se va acorda cîte **un mare premiu** constînd într-o excursie în țară și străinătate celei mai valoroase lucrări, pe secții de creație, după cum urmează:

A. Știință, tehnică, fantezie (proiecte de invenții, investigație științifică proprie).

B. Literatură (poezie, schiță, povestire, reportaj, interviu, foileton).

C. Artă plastică (desen, caricatură).

D. Film, scenariu de film, povestire în imagini, fotografie artistică.

E. Marele premiu se mai acordă, de asemenea, fișei din «Arhiva de aur» cu cele mai interesante opinii.

ALTE PREMII:

10 aparate de radio portabile
10 aparate de fotografiat
10 mingi de fotbal sau volei

Se vor mai acorda 25 de mențiuni, pentru fiecare secție de creație, constînd din diplome, brelocul și insigna «Cutezătorii».

Editura «Ion Creangă» va tipări într-un volum, care va apare în deosebite condiții grafice, o selecție din cele mai frumoase lucrări ale concursului.

Scenariile de film, benzile desenate, fotografiile artistice distinse cu premii și mențiuni vor fi recomandate pentru realizarea unor filme în cadrul cinecluburilor pionierești.

Vă rugăm să urmăriți în fiecare număr noutățile concursului nostru.

Cum se completează fișa

După ce ați citit cu atenție fișa, scrieți răspunsurile cu pixul sau stiloul — (în nici un caz cu creionul).

Acolo unde credeți că nu puteți da un răspuns concludent, treceți mai departe.

Vă recomandăm să formulați răspunsurile pe scurt, redînd esențialul. Dacă socotiți că spațiul lăsat pentru un anumit răspuns este neîncăpător — pentru că doriți să faceți o descriere a faptelor, să relatați întîmplări, să motivați o dorință — puteți scrie răspunsul pe o foaie separată, pe care o veți anexa fișei.

Cum va arăta un plic trimis pentru «ARHIVA DE AUR»

El va cuprinde: *A* — fișa detașată din revistă și completată, *B* — foile anexate cuprinzînd răspunsurile date pe larg și *C* — foile cuprinzînd creațiile voastre. Fișa și fiecare foaie anexată vor purta numele și adresa voastră, scrise citeț.

Pe plicul închis veți scrie adresa redacției: «CUTEZĂTORII», PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, BUCUREȘTI, cu mențiunea: ARHIVA DE AUR.

REȚINEȚI:

Fișele, împreună cu anexele, se primesc la redacție pînă la data de 6 mai 1973.

«Orînduirea comunistă de mîine va fi așa cum reușim să o intuim și o dăltuim azi. Aș putea spune că depinde și de voi cum va arăta orînduirea comunistă în care veți munci și trăi.»

NICOLAE CEAUȘESCU

„ARHIVA DE AUR

FIȘA CITITORULUI

NUMELE ȘI PRENUMELE . . . . VÎRSTA . . . .

DOMICILIUL . . . . ȘCOALA . . . . CLASA . . . .

OCUPAȚIA PĂRINȚILOR . . . . SEMNĂTURA . . . .

INIȚIALA JUDEȚULUI (ca la automobile)

I. VIITORUL ÎNCEPE AZI

1 Ce vrei să fii în anul 2000? . . . .

2 Cunoști fapte de cutezanță din viața comuniștilor, uteciștilor și pionierilor din jurul tău? Relatează-le pe larg în anexă.

3 Ce eroi și personalități constituie un model pentru tine? De ce?

. . . .

. . . .

II. PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ

4 Ce momente din activitatea ta de pionier ți s-au întipărit puternic în amintire? De ce?

. . . .

. . . .

5 În ce crezi că va consta activitatea unui pionier în anul 2000?

. . . .

. . . .

III. ORIZONT 2000

6 Cărei mari probleme ale omenirii ai vrea să te dedici în anul 2000? . . . .

. . . .

. . . .

7 Ce surse de poluare ai observat în satul, orașul tău? Ce propui pentru ocrotirea mediului înconjurător?

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

8 Considerînd că automatizarea și cibernetica vor înlesni munca omului, cum crezi că va arăta o zi de lucru a mileniului III? Dar o zi de repaus? Relatează-ne în anexă.

9 Care este jocul tău preferat, ce ar merita să fie transmis copiilor din anul 2000?

. . . .

. . . .

. . . .

IV. RAMPA DE LANSARE

10 Ești dornic să faci o invenție sau o inovație? Le ce anume te-ai gîndit? Anexează eventual proiectul . . . .

. . . .

11 Anexează fișei lucrări din domeniul în care socotești că ai aptitudini: matematică, fizică, chimie, științele naturii, geografie, istorie, literatură (povestire, poezie, reportaj), artă plastică (desen, bandă desenată, caricaturi, fotografii), realizate de tine.

12 Dacă ți s-ar cere să faci proiectul unui obiectiv economic, social-cultural sau al unui monument pentru localitatea ta, care ar fi acela? De ce?

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

V. INELE OLIMPICE

13 Care este sportul pe care îl practici? La ce performanțe ai ajuns? . . . .

. . . .

. . . .

14 Ce performanțe ai dori să atingi dacă ai participa la jocurile olimpice din 1976?

. . . .

15 Ce-ți place mai mult în revista «Cutezătorii»? . . . .

. . . .

Ce nu-ți place? . . . .

. . . .

Ce ai dori să conțină în viitor revista?

. . . .

. . . .

DUPĂ COMPLETARE, DETAȘEAZĂ ACEASTĂ FILĂ DE REVISTĂ ȘI TRIMITE-O, ÎNSOȚITĂ DE PAGINILE ANEXE PE CARE LE-AI SCRIS, LA REVISTA «CUTEZĂTORII», PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, PENTRU «ARHIVA DE AUR».

JoCuRi

JOC MATEMATIC

9		
	10	

Se desenează un pătrat care se împarte în alte 9 pătrățele. În pătrățelul din mijloc se va scrie cifra 10, iar în cel din stînga-sus — cifra 9; se vor face apoi șapte pătrățele de hîrtie de aceeași mărime cu acestea din urmă și se vor scrie pe ele cifrele 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14. Aceste cifre vor trebui așezate pe pătrățelele libere din primul desen, astfel încît, în orice direcție am aduna cifrele, să dea rezultatul 30.

Dacă faceți mai multe exemplare din acest joc, lipind cifrele detașate și pătratul inițial pe carton, pentru a le putea mînui mai ușor și pentru a fi mai rezistente, se pot organiza concursuri între mai mulți jucători.

La P.T.T.R (REBUS CRIPTOGRAFIC: 1-2, 6, 2, 11)

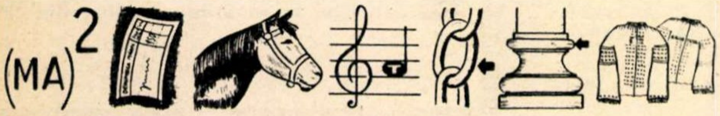

CĂUTAȚI FLORILE ȘI COLORAȚI-LE

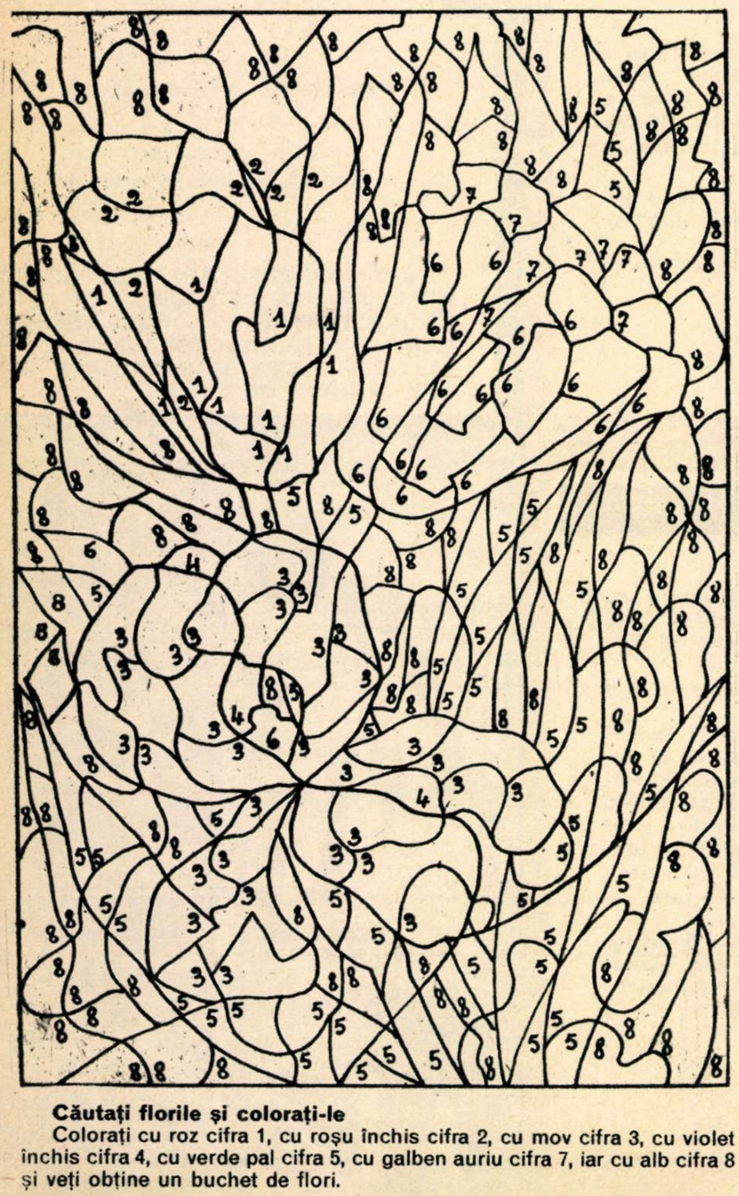

Căutați florile și colorați-le

Colorați cu roz cifra 1, cu roșu închis cifra 2, cu mov cifra 3, cu violet închis cifra 4, cu verde pal cifra 5, cu galben auriu cifra 7, iar cu alb cifra 8 și veți obține un buchet de flori.

PĂCĂLICI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	L	A	F	O	N	T	A	I	N	E
2	■	M	O	L	I	E	R	E	■	
3						■		■		
4				■					■	
5							■	I	A	R
6		■				■			S	
7			■		■		■	D	T	■
8	T	U	R	■					R	
9	A	S	I	N	■	G	Ă	S	D	T
10			S	C						

ORIZONTAL: 1. Celebru fabulist francez din ale cărui fabule cităm: «Lupul și mielul», «Corbul și vulpea», «Cocoșul și pielea». 2. Autorul comediei «Vicleniile lui Scapin». 3. Păcălici (fig.). Metamorfozată într-o vacă de către Zeus pentru a o feri de mînia Herei, este transformată ulterior într-o constelație (mit). 4. Fata din banan! — Deteriorat. 5. Nereușită... — ... din nou! 6. Prefix pentru albine. — Dată cu toate alifiile (pl.)!. 7. Din adnotări! — Dumitru Tudor. 8. Drum pe circumferință! — Firul șiretlicului! 9. Măgar. — Descoperit. 10. Plăsmuire, minciună.

VERTICAL: 1. Impostor. 2. A duce cu vorba. — Păcălită. 3. Sondă săpată. Provocat de o păcăleală bună. 4. Aoleo (pop.)! — Cursuri... (sing). — Nicu Constantin. 5. Bătute la cap! 6. Feste finale! — Cinci din zece! — Ochi cu cristalinul scos. 7. Păcălită. — Rîu în Dahomey. 8. Cămașă presărată cu flori. — Bine cunoscut păcălici autohton. 9. Legat de lumea stelară. 10. Înșelare, amăgire. — Sfoară!

Dicționar: O L E, AFAC, OFE

Prof. TEODOR AXIOTI

DEZLEGARE

ORIZONTAL: 1. La Fontaine 2. Molière. R. 3. Siret. S. Io. 4. Ana. Uzat. A. 5. Ratare. Iar. 6. L. Api. Unse. 7. Ad. A.A. Dt. 8. Tur. Sfoară. 9. Asin. Aflat. 10. Născoceală.

JOC ÎN AER LIBER

La țintă •••••••

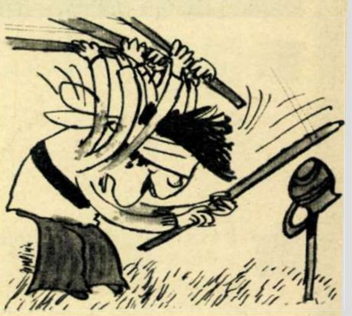

Pe un băț înfipt în pămînt și lung de 1,20 m se pune un vas de pămînt sau o cutie goală de conserve. Legați la ochi, jucătorii pornesc unul cîte unul din dreptul bățului și parcurg un număr stabilit de pași (10—15), după care trebuie să se întreacă făcînd doi pași mai puțin și din trei încercări să nimerească cutia cu un baston lung de 1—2 m.

Cîștigă jucătorul care a reușit să nimerească cutia după cel mai mic număr de încercări.

Lovirea vasului se poate face numai de sus în jos, loviturile laterale nefiind permise.

PROBLEME MATEMATICE.

1 EXISTĂ ÎN SECOLUL NOSTRU UN ASEMENEA AN PE CARE DACĂ ÎL SCRIEM ÎN CIFRE ȘI APOI ÎL ÎNTOARCEM SĂ INDICE ACELAȘI AN ?

2 DOUĂ COLEGE DE ȘCOALĂ CĂLĂTOREAU SPRE CASĂ ÎN ACELAȘI AUTOBU

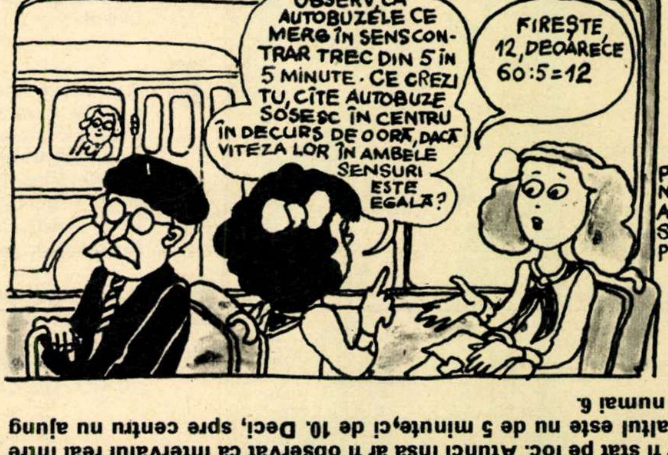
OBSERV CĂ AUTOBUZELE CE MERG ÎN SENS CONTRAR TREC DIN 5 ÎN 5 MINUTE. CE CREZI TU, CÎTE AUTOBUZE SOSESC ÎN CENTRU ÎN DECURS DE O ORĂ, DACĂ VITEZA LOR ÎN AMBELE SENSURI ESTE EGALĂ?
FIREȘTE, 12, DEOARECE 60:5=12

ELEVA CARE A PUS ÎNTREBAREA NU A FOST DE ACORD CU RĂSPUNSUL DAT DE PRIETENA EI. CARE ESTE PĂREREA VOASTRĂ ?

Răspuns:

1. Anul 1961.

2. Soluția dată de prietenă era bună numai în cazul cînd autobuzul în care mergeau ele ar fi stat pe loc. Atunci însă ar fi observat că intervalul real între un autobuz și altul este nu de 5 minute, ci de 10. Deci, spre centru nu ajung 12 autobuze, ci numai 6.

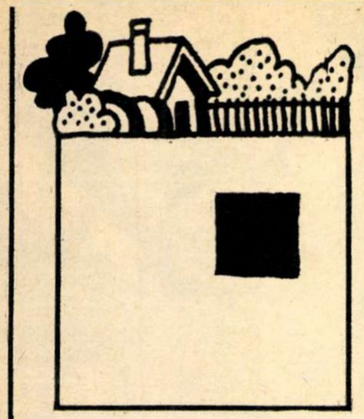

CINCI TERENURI EGALE

Locatarii căsuței din desenul alăturat au și o mică grădiniță de legume, de formă patrată, pe care se află un bazin cu apă. Cum ei au și cinci copii, vor să împartă grădinița în cinci parcele pe care să le încredințeze copiilor spre îngrijire, dar în așa fel încît toate parcelele să aibă exact aceeași formă și suprafață. Bazinul cu apă nu va face parte din suprafața nici unei parcele, dar patru dintre ele vor putea avea acces la el.

Cum trebuie făcută împărțirea?

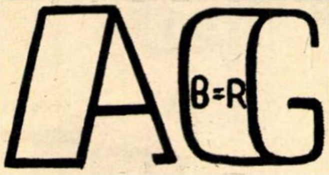

BIVERB MARIN (5,6)

DEZLEGARE: Marea Bering

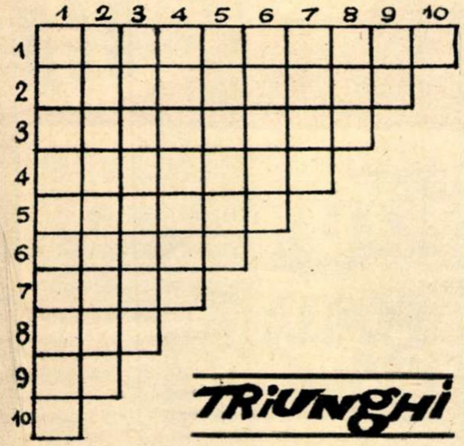
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

TRIUNGHI

ORIZONTAL ȘI VERTICAL

1. Concentrația apei marine.
2. Achiziționată.
3. Surogat de... zăpadă.
4. Presupunere.
5. Un du-te vino.
6. A luci.
7. Piesă de A. Strindberg (neart.)
8. Firicel de bumbăcel.
9. La izvorul Tamisei!
10. Vocală.

SÎNTEȚI PERSPICACE?

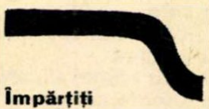

Împărțiți această ciudată figură în trei părți. Din combinarea lor rezultă o literă. Ce literă?

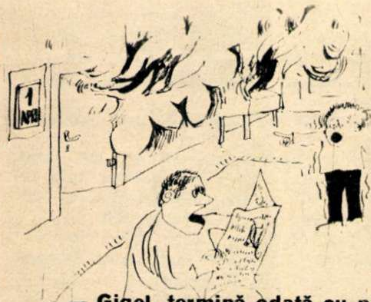

— Gigel, termină odată cu păcălelile!

DEZLEGĂRI

La P T T R.: — M-am abonat la Cutezătorii. TRIUNGHI: salinitate, acaparată, lapoviță ipoteză, navetă, Iriza, tata, Ață. TĂ E.

SÎNTEȚI PERSPICACE?

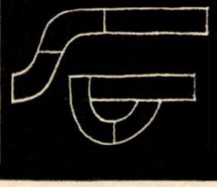

CINCI TERENURI EGALE

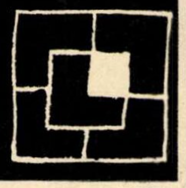

UN DESEN CU ZECE GREȘELI. GĂSIȚI-LE!

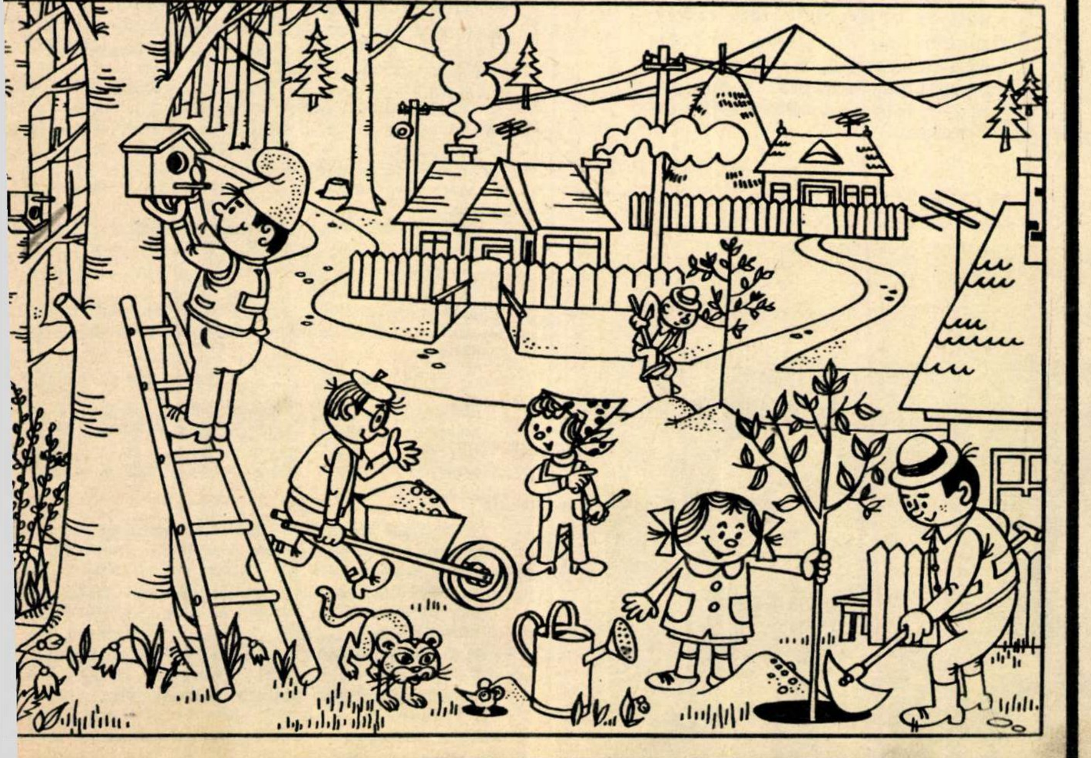

UMOR de 1 aprilie

Desene de NIC. NICOLAESCU

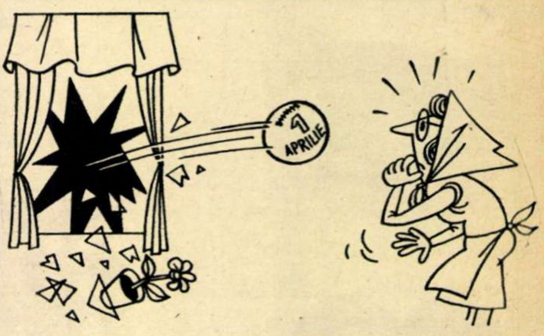

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

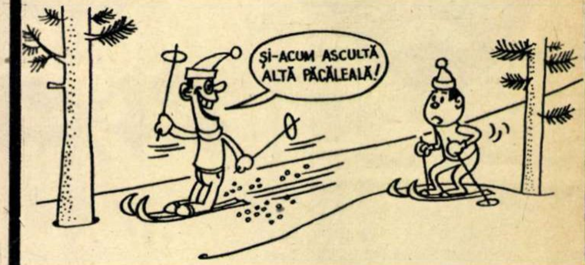
ȘI-ACUM ASCULTĂ ALTĂ PĂCĂLEALĂ!

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

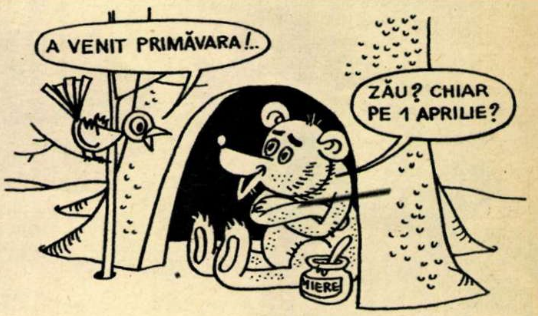
A VENIT PRIMĂVARA!..
ZĂU? CHIAR PE 1 APRILIE?
MIERE

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

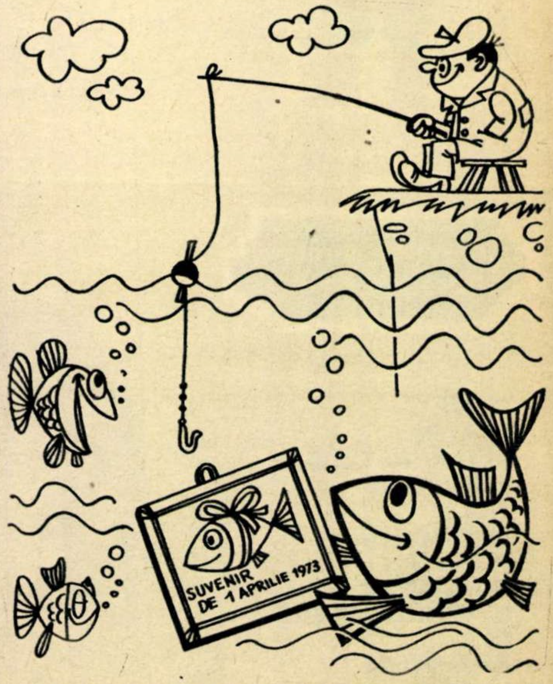
SUVENIR DE 1 APRILIE 1973

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Pagina fetelor

DRAGI
OLGUȚA
PRIETENI

PRACTIC, UTIL

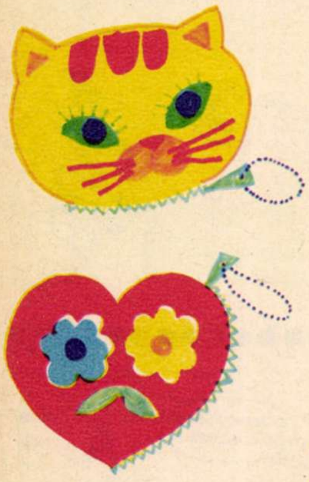

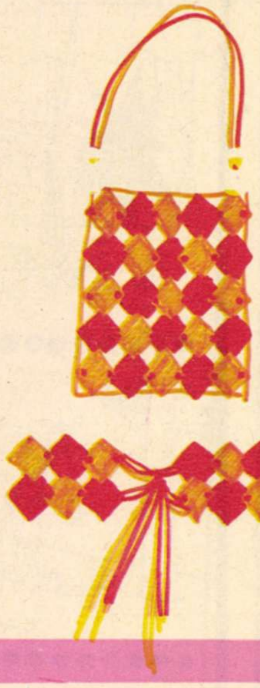

Iată cîteva modele originale de portofele și o garnitură de geantă sport, cu cordon, pe care le puteți confecționa din catifea sau din resturi de stofă de diferite culori. Căptușeala o aplicați dintr-un material subțire, mătăsos. Accesorii suplimentare: fermoare și inele.

UN CEASORNIC ORIGINAL

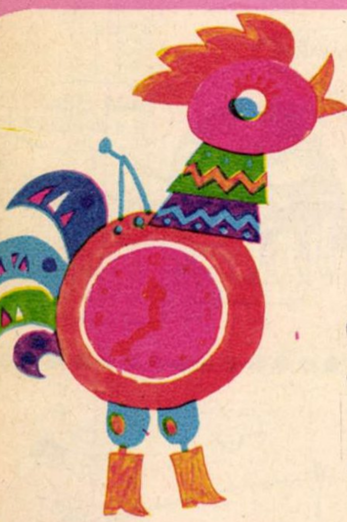

Vreți să aveți un ceasornic deșteptător original? Nu este greu de loc. Confecționați mai întîi, din placaj, o cutie patrată în care introduceți ceasornicul (fig. 1) și care va fi agățată de perete. Apoi, cu ajutorul traforajului, decupați din placaj conturul unui cocoș (fig. 2). În centru practicați un orificiu, rotund sau patrat, de dimensiunile ceasornicului vostru. Rama (cocoșul) va fi fixată în fața cutiei, bineînțeles înainte de a fi colorată cu tempera, după gust. Pentru a se păstra și proteja culorile putem folosi un strat subțire de nitrolac.

1

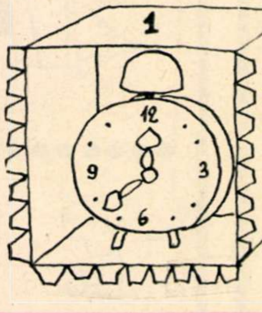

Pentru albumul vostru

DOUĂ DINTRE INTERPRETELE ÎNDRĂGITE ALE CÎNTECULUI POPULAR ROMÂNESC: ȘTEFANIA STERE ȘI ANA TOMA.

POȘTA Olguței

Deși cu întîrziere, țin să mulțumesc tuturor acelora care mi-au trimis mie și prietenelor din redacție mărțișoare și felicitări cu prilejul zilelor de 1 și 8 martie.

GEORGETA MAFTEI, satul Boboc, județul Buzău.

«La mulți ani», pentru cei 14 ani pe care îi împlinești în această lună. Iată adresa care te interesează: Institutul de educație fizică și sport, București, str. Maior Ene nr. 12, sectorul 6.

NAȚALIA NECHIFOR, satul Muncelul de Sus, Județul Iași, În Iași, îți recomand Școala profesională sanitară, str. N. Bălcescu nr. 28, iar la Galați, Liceul sanitar, str. Mihai Bravu nr. 48. Liceul are secții de tehnică dentară și asistenți medicali de laborator.

DANIELA LUNGU, Huși, județul Vaslui. Dacă pasiunea ta este chimia, ți-aș propune să dai examen de admitere la un liceu sau o școală profesională pe această specialitate. La Școala profesională Iași, str. Socola nr. 61 A. Aici poți învăța meseria de operator la fabricarea medicamentelor și reactivelor, operator la prelucrarea materialelor plastice. Liceul industrial de chimie din Iași, str. St. Sava nr. 16, are următoarele secții: tehnologie chimică organică, utilaje în industria chimică și aparate de măsură și automatizări în industria chimică.

ELENA POPA, Gherăești, județul Bacău. «Deși sînt o bună gospodină și n-aș putea spune că preparatele mele culinare nu sînt gustoase, întîmpin greutăți din cauza lipsei unui cîntar». Poți înlocui cîntarul, draga mea prietenă, foarte simplu, reținînd aceste măsuri și greutăți aproximative:

	apă-vin	ulei	făină	zahăr	lapte praf
1 linguriță	5 g	3,5 g	3 g	5 g	3 g
1 lingură	20 g	14,0 g	12 g	20 g	12 g
1 ceșcuță	120 g	100 g	90 g	120 g	90 g
1 ceașcă (cană)	150 g	100 g	150 g	150 g	150 g

CORINA MIHAELA MIHAI, comuna Dioști, județul Dolj. «Deoarece îmi place foarte mult natura, doresc mult să mă fac silvicultor». Eu îți urez mult succes și îți dau adresa unui astfel de liceu: Liceul silvic, comuna Brănești, județul Ilfov.

VIRGINIA TUDOR, comuna Tătulești, județul Olt; OLGUȚA CONUȚ, satul Izvorul Alb, județul Neamț și **MIOARA BÎCĂ, din comuna Fierbinți, județul Dîmbovița,** doresc să mulțumească tuturor prietenilor care le-au scris și-i roagă să nu se supere, dar primind sute de scrisori se află în imposibilitate de a răspunde tuturor.

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMŢU

24

EPILOG

N-O SĂ MĂ CREDEŢI, însă toată casa armurierului era plină de minunăţii! Mecanisme stranii, busole, barometre, scuturi medievale, ceasornice de toate soiurile, fonografe (dintre care unul, cum ne-a explicat gazda, construit chiar de Edison), zeci de pendule şi cîte altele! Cu toate acestea ne era imposibil să urmărim explicaţiile foarte amănunţite ale bunului bătrîn; gîndurile noastre se îndreptau către pendula cu veveriţa! Domnul Hotea era bucuros de colecţia sa şi mîndru că mulţi oameni, printre care unii foarte de vază, i-o admiraseră de-a lungul anilor. Îmi veni o idee.

— Într-adevăr, mă adresai gazdei, aveţi o colecţie... colosală. Ne-a vorbit mult despre ea o fată care a fost anul trecut în oraş, cu circul, Cristina... Nu ştiu dacă vă mai amintiţi de ea...

— A, Cristina, aprobă armurierul,zisă şi domnişoara Hipnozia, cum să nu, m-a vizitat deseori, o pasionau bibelourile, cele două tapiserii flamande şi chiar şi unele mecanisme... O fată cumsecade şi cultă, păcat că nu a urmat o şcoală.

— Venea singură, sau o însoţea... Okohoro, prestidigitatorul? întrebă, ca în treacăt, Dinu, Şeful Spatelui.

— Okohoro, cel pe care l-au muşcat viperele? Nu, pe el nu-l ştiu. Cristina venea singură...

Răsutlarăm uşuraţi.

— Cristina ne-a povestit despre pendula cu o veveriţă, pe cadran, încercă Ionică să fie hîtru.

— Da? se miră domnul Hotea. N-am observat să-i fi dat mare atenţie, deşi ar fi avut motive... Iat-o!

Ne aflam cu toţii în faţa miraculosului cadran.

— E o pendulă foarte veche, de sute de ani, explică armurierul, şi precum vedeţi, merge şi azi, şi încă destul de exact...

Eram numai ochi şi urechi.

— Ce semnificaţie are veveriţa? întrebă Secretara-Coordonatoare.

— Veveriţa, zîmbi armurierul. Veveriţa, băieţaş... scuză-mă, domnişoară, e, după cum se spune, semnul de recunoaştere, sau «ştampila» vestitului Marcellus Veveriţă din Sugatag, despre care legenda spune că ar fi trăit prin ţinuturile noastre. Da, da...

— Tot el a construit orologiul din turnul Ştefan? Că şi acolo e o veverijă... făcu Balaurul.

— Foarte posibil, zise niţel posomorît domnul Hotea. Eu nu cunosc acel mecanism...

— Cum se poate?

— O, se poate! Nu calc pe acolo! Încă din tinereţe m-am certat cu amicul Arapalea, custodele... dar să nu mai vorbim despre asta!

Armurierul încercă să ne arate şi alte minuni, dar noi nu voiam să ne dezlipim de pendula cu veveriţa. Eram cam dezamăgiţi. Asta e tot? Asta e «comoara»? Domnul Hotea ne privi mirat:

— Ce e cu voi, copii? Ce aţi rămas aşa?

— Spuneţi-ne,vă rog, îngînă Ionică, mecanismul acesta făcut de meşterul Marcellus, e din... aur?

— Aur? izbucni în rîs armurierul. Da de unde, băiete. e din metal simplu, iar unele părţi sînt chiar din lemn... Asta nu înseamnă însă că e mai puţin preţios!

*

Asta nu însemna însă că rezolvasem ceva... L-am părăsit foarte pleoştiţi pe armurier. Am încercat felurite ipoteze: dacă Ioachim Balica, spre bătrîneţe, devenise meşter, luîndu-şi un nou nume? Nu prea ţinea! Legenda spunea că locotenentul Balica murise încă tînăr, la asediul Băii-Mari, cînd grofii l-au ucis pe Pintea...

Veni primăvara. Nimic nou nu se arătase la orizont în privinţa «comorii». Într-o frumoasă zi, în vreme ce-l remorcam pe Ionică spre un meci de volei, un bărbat se opri în faţa noastră şi-l examină cu mare atenţie pe urmaşul locotenentului Balica. Acesta, la rîndu-i, îl privi surprins. Necunoscutul, după cum aveam să aflu chiar în clipa următoare, nu era altcineva decît Radoveneanu, şeful staţiei în care Balaurul Flămînd şi cu Ionică fuseseră debarcaţi pentru lipsă de bilete...

— Aşa, aşa stimabile! făcu şeful staţiei, bine dispus, n-ai promis oare, împreună cu amicul d-tale, ăla cu barbă falsă şi musteaţă tot falsă, că veniţi într-o zi să-mi povestiţi de-a fir a păr aventura voastră?!

Ionică, ce să facă şi el, dădea din colţ în colţ, pînă ce Radoveneanu ne ispiti c-o îngheţată la cofetăria «Crizantema» (unde am mai poposit de altfel).

Acolo, fiindcă tot n-aveam ce face, m-am apucat să-i istorisesc păţaniile noastre în legătură cu «comoara». La început cam neatent, Radoveneanu ciuli urechile, şi către sfîrşit descifrai pe figura sa un zîmbet misterios.

El zise: — Peste un ceas şi trei sferturi pleacă un tren. Vreţi să veniţi cu mine? O să aflaţi lucruri interesante!

— Ceva în legătură cu «comoara»? sări Ionică.

— Da!

— Mergem, cum să nu!

— Nu mergem, am zis eu. Dacă e vorba de «comoara» locotenentului Balica, la expediţie trebuie să participe toate comisiile şi echipele, inclusiv Secretara-Coordonatoare! Altfel nu! Altfel n-ar fi drept!

— Fie, se învoi Radoveneanu. Veniţi toţi. Suport eu spesele de călătorie!

*

Ne-am adunat în gară cu mult înainte de plecarea trenului. Ardeam de nerăbdare. Ce intenţiona să ne arate sau să ne dezvăluie dumnealui, Radoveneanu.

Şi uite aşa îl aşteptam, comentînd de zor. Şeful staţiei se ivi în ultima clipă, ne făcu semn să sărim în tren. O jumătate de ceas am rămas tăcuţi. Mîndria ne împiedica să punem întrebări. Apoi am coborît într-o mică haltă fără importanţă. Radoveneanu ne zise să-l aşteptăm o clipă şi avu o scurtă discuţie cu impiegatul. Ieşind, efectuă un gest larg, ce ne invita s-o pornim după el, ceea ce şi făcurăm. Am străbătut unul din acele sate risipite pe şapte văi şi, sub un cer neasemuit de senin, ne continuarăm către inima muntelui acel straniu drum, de neuitat. Casele erau tot mai rare. Dintr-un capăt sau altul al văii lătrau dulăi invizibili, mai mult prietenos decît a duşmanie. Un şoim argintiu trecu între soare şi noi...

Am ajuns la o casă foarte izolată. Două capre, pe o mică pajişte verde, ne priviră cu melancolică îngîndurare. Poarta o deschise un bătrîn scund, spătos, cu plete albe, bunicul lui Radoveneanu. El îşi îmbrăţişă nepotul şi ne întinse pe rînd mîna sa aspră. Eram osteniţi. În casă era răcoare şi plutea o mireasmă tare de ierburi uscate.

Radoveneanu şi bătrînul închinară ţuică, iar noi căpătarăm plăcintă cu brînză de oaie şi apă rece.

În odaia unde şedeam răsuna un tic-tac grav. O pendulă mult asemănătoare cu cea văzută la armurierul Hotea îşi plimba limba prelungă, cu disc galben. Pe cadranul îngălbenit se mai putea distinge profilul unui animal: o VEVERIŢĂ. Toţi ochii noştri se îndreptau într-acolo.

— Moşule, se adresă Radoveneanu către bunul său, vrei să ne spui încă o dată povestea pendulei?

Bătrînul îşi răsuci o ţigară. Şi după ce răsuci o ţigară, povesti tărăgănat, cu mari întreruperi, că: legendele din veac ce s-au transmis din tată în fiu zic despre viaţa frumoasă a eroilor de odinioară, cum ar fi Pintea Viteazu, locotenentul Balica, şi alţii, şi alţii... Cînd locotenentul Ioachim Balica a căzut, spada lui a fost luată de-un tînăr cirac care s-a retras apoi în munţi. Şi acest om se numea Veveriţă şi era de la Sugatag, şi mai tîrziu el a devenit faimosul meşter Marcellus, şi pentru că memoria locotenentului Balica să rămînă în vreme, el s-a gîndit la următorul lucru. Să pună spada viteazului într-un mecanism care să dăinuie şi să meargă şi pentru asta a potrivit-o cu mare meşteşug, aşa fel ca ea să fie pendulul ce se leagănă şi străluce neîncetat, atîrnîndu-i şi un disc aurit la capătul lamei, cum se cuvine. Priviţi spada, priviţi tăişul ei, a încheiat bătrînul. E şi azi ascuţit, rugina n-a dat în el... Iar pentru ca să-i ducă de nas pe cei ce ar fi voit să hoţească sau să topească mecanismele de el făurite, un profil de veveriţă, după propriul său nume... Spada se afla «în spatele veveriţei» dar nu se ştia în spatele cărei veveriţe... Aşa spune povestea. Aşa spune legenda. Aşa o fi...

*

Aici cred că trebuie să închei. «Comoara» locotenentului Balica este spada sa. Meşterul din Sugatag a hotărît ca ea să rămînă ascuţită şi vie. Cînd razele soarelui pică oblic pe lamă, metalul tresare şi aruncă lungi străluciri... E ca şi cum eroii de altădată s-ar întrupa în raza aceea de foc, dacă glasul pămîntului i-ar chema...

P.S. Am zis că trebuie să închei, şi închei cu adevărat, dar nu înainte de-a mai face următorul adaos. Desigur, vreţi să aflaţi de ce o lua razna orologiul din turnul ŞTEFAN, pe timp de noapte. Tot noi am descoperit cauza, comisiile şi echipele noastre, în vara următoare, după îndîrjite investigaţii. Şi totuşi, cauza era atît de simplă! Cineva plasase un mic electromagnet chiar în sînul mecanismului, lîngă balansor... Cînd seara era aprins becul cam chior, ce lumina totdeauna faţada turnului, un fir bine mascat conducea curentul în sus, către neînsemnatul miez de metal moale, ce se electriza pe loc, dereglînd cu totul bunul mers al orologiului. Nu ştim cine a comis această şotie. Secretara-Coordonatoare are însă o itepoză, scuzaţi, o ipoteză. Ea zice că, desigur, electromagnetul a fost plasat de către armurierul Hotea, mare meşter şi el, din inamiciţie pentru dl. Arapalea. Dacă e aşa sau nu, n-are importanţă. Vorba e că, după ani şi ani de mers anapoda, orăşenii noştri, oricum, nu mai iau în serios orologiul acela, pe timp de noapte. De aceea, ne bate gîndul să punem la loc instalaţia diabolică. Nici ceasurile ce merg prea exact nu-s bune!

— sfîrşit—

Cutezătorii 13
ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S. ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREŞTI-CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacţie: ROZALIA BARANY

NOILE ISPRĂVI ALE LUI

Dan BUZDUGAN

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ

Desene:
VINTILĂ MIHĂESCU

12

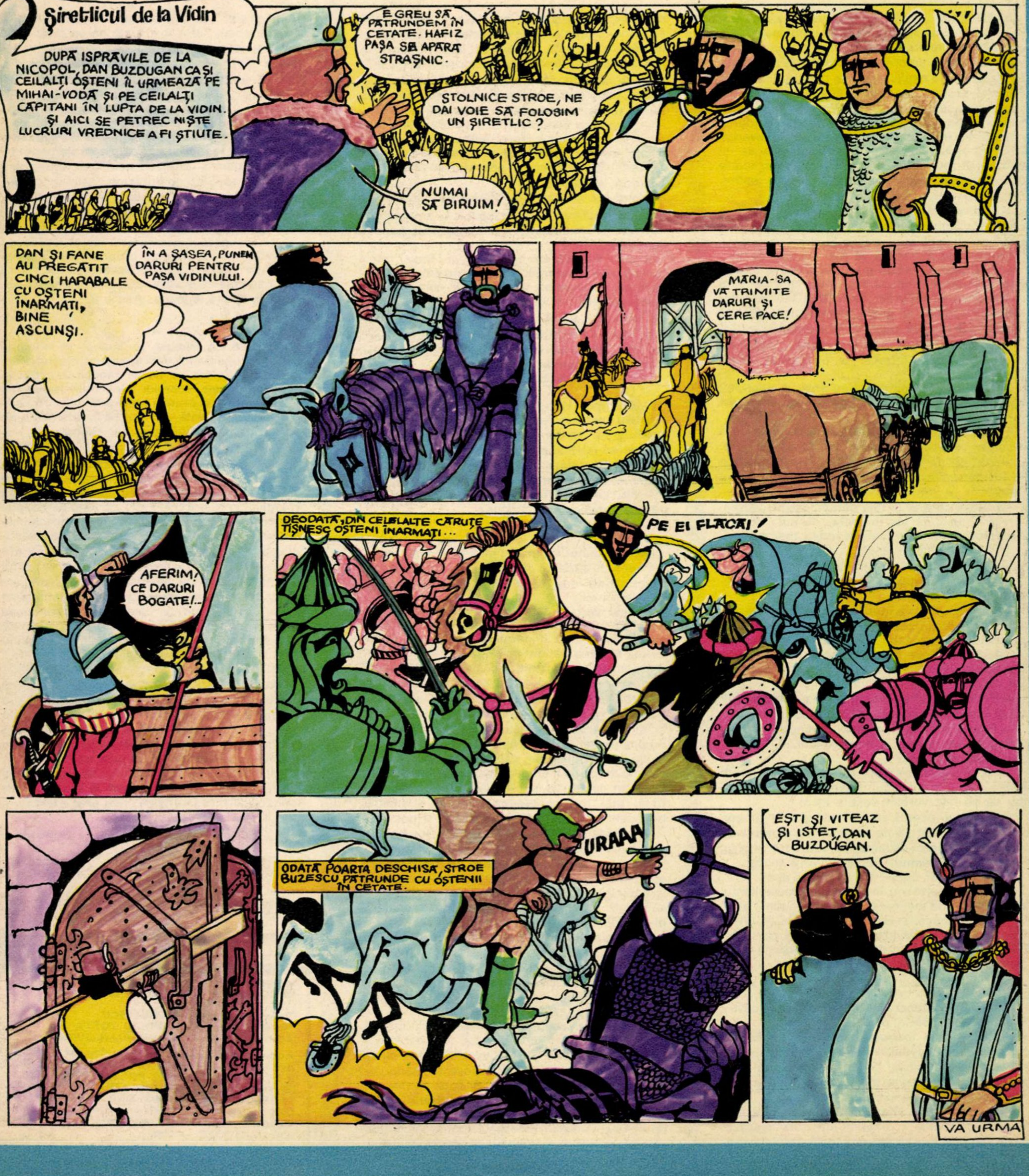
Șiretlicul de la Vidin
DUPĂ ISPRĂVILE DE LA NICOPOL, DAN BUZDUGAN CA ȘI CEILALȚI OȘTENI ÎL URMEAZĂ PE MIHAI-VODĂ ȘI PE CEILALȚI CĂPITANI ÎN LUPTA DE LA VIDIN. ȘI AICI SE PETREC NIȘTE LUCRURI VREDNICE A FI ȘTIUTE.
E GREU SĂ PĂTRUNDEM ÎN CETATE. HAFIZ PAȘA SE APĂRĂ STRAȘNIC.
STOLNICE STROE, NE DAI VOIE SĂ FOLOSIM UN ȘIRETLIC?
NUMAI SĂ BIRUIM!
DAN ȘI FANE AU PREGĂTIT CINCI HARABALE CU OȘTENI ÎNARMAȚI, BINE ASCUNȘI.
ÎN A ȘASEA, PUNEM DARURI PENTRU PAȘA VIDINULUI.
MĂRIA-SA VĂ TRIMITE DARURI ȘI CERE PACE!
AFERIM! CE DARURI BOGATE!...
DEODATĂ, DIN CELELALTE CĂRUȚE ȚÂȘNESC OȘTENI ÎNARMAȚI...
PE EI FLĂCĂI!
ODATĂ POARTA DESCHISĂ, STROE BUZESCU PĂTRUNDE CU OȘTENII ÎN CETATE.
URAAA
EȘTI ȘI VITEAZ ȘI ISTEȚ, DAN BUZDUGAN.
VA URMA

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

NR 14

JOI, 5 APRILIE 1973,
ANUL VII (289)

16 pagini, 1 leu

Fiecare pionier un pom, o floare!

(pag. 2—3)

«DE MILENII, ÎN SLUJBA OMULUI»
(pag. 8—9)

ÎMPLINIREA A 80 DE ANI DE LA CREAREA PARTIDULUI POLITIC AL CLASEI MUNCITOARE DIN ROMÂNIA

La 30 martie 1973 a avut loc, în sala Palatului Republicii Socialiste România, solemnitatea aniversării a 80 de ani de la crearea partidului politic al clasei muncitoare din România.

Sosirea în sală a tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU,** secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a celorlalți conducători de partid și de stat a fost salutată de asistență cu puternice ovații și urale. În sală au fost prezenți membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători de instituții centrale și organizații obștești, militanți din ilegalitate ai partidului și ai mișcării muncitorești, activiști de partid și de stat, personalități ale vieții științifice, culturale și artistice, muncitori fruntași din întreprinderile bucureștene, generali și ofițeri superiori, studenți și elevi.

Întîmpinat cu entuziasm, cu îndelungi aplauze, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă cuvîntare.

Adunarea festivă a luat sfîrșit într-o atmosferă de nestăvilit entuziasm. S-a aclamat cu înflăcărare pentru Partidul Comunist Român și secretarul său general, pentru patria socialistă, pentru înfăptuirea mărețului program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

MANIFESTĂRI ALE DRAGOSTEI ȘI STIMEI FAȚĂ DE CONDUCĂTORUL IUBIT AL PARTIDULUI NOSTRU, CU PRILEJUL INAUGURĂRII EXPOZIȚIEI CONSACRATE ÎMPLINIRII A 80 DE ANI DE LA CREAREA PARTIDULUI POLITIC AL CLASEI MUNCITOARE DIN ROMÂNIA.

„FIECARE PIONIER, FIECARE ȘCOLAR S POMI FRUCTIFERI, ARBORI ȘI ARBUȘT

Cele șase șantiere ale pionierilor vrînceni

Așa cum în organizarea oricărui șantier se pornește de la lucruri foarte bine stabilite în prealabil (prospectări, planuri etc) și în cazul pionierilor vrînceni s-a procedat «ca la carte». Doar nu-i lucru de glumă să deschizi pe șase văi (Valea Rîmnicului, cea a Rîmnei, a Vizăuțului, a Milcovului, a Putnei și a Șușiței) tot atîtea șantiere de împăduriri! Desigur, pionierii au cerut mai întîi sprijinul organelor silvice, s-au documentat în cele mai mici amănunte în privința solului, a felului de puieți cărora să le priască condițiile respective, și-au pregătit uneltele necesare, s-au constituit în brigăzi. În curînd, mii și mii de puieți își vor întinde către soare crenguțele firave. Copiii vor avea însă grijă ca ele să devină tot mai puternice, să crească, să împodobească dealurile și văile, locurile natale.

Planul acțiunii «Prietenii naturii» în care sînt incluse și șantierele mai sus amintite, este un plan chibzuit pe o perioadă mai îndelungată. Așa se face că, încă de pe acum, se știe exact unde și cînd vor lua ființă pepiniere școlare, unde și cînd își vor începe activitatea noile cercuri de silvicultură. Dar cea mai recentă sarcină pe care cei 20 000 de pionieri vrînceni și-au propus s-o îndeplinească este aceea ca fiecare dintre ei să planteze cel puțin cîte un nuc la ei acasă, iar la acțiunile colective de plantare să răspundă totdeauna: Prezent!

Acțiunea continuă

— Alo! Aici, comandantul unității de pionieri de la Școala generală din Trăisteni, județul Brașov! Vrem să vorbim cu redacția revistei «Cutezătorii».

— Aici «Cutezătorii», vă ascultăm.

— Noi sîntem cei care, anul trecut, am plantat 51 800 puieți de rășinoase.

— Vrei doar să ne reamintești frumoasa voastră reușită de anul trecut?

— Vreau să vă informez că acțiunea continuă, cu și mai mult entuziasm! Vom sădi din nou un mare număr de puieți. În plus, vom planta pomi și în curțile caselor noastre.

Întrecerea celor mai buni

În școlile prahovene este citită cu interes, în aceste zile, următoarea telegramă:

Către toate unitățile de pionieri din județul Prahova:

«Noi, pionierii din Breaza de Jos, împreună cu colegii noștri utecişti vă chemăm la întrecere! Stop. Vă propunem ca fiecare pionier, fiecare tînăr să planteze în propria gospodărie cel puțin un nuc. Stop. În grădinile școlare să fie plantați și îngri-
jiți 50 de nuci. Stop. Aces
tea să se numească «Live
zile tineretului». Stop.
Așteptăm confirmăril
voastre.
Stop».

Așteptăm și noi, la redacție
vești despre desfășurarea a
cestei întreceri!

Orșova - orașul florilo

Așa le place copiilor di
Orșova să-și numească tînă
rul lor oraș. Aceasta nu numa
pentru că sună frumos, da
mai ales pentru că le trezeși
mereu sentimentul de mîr
drie, de bucurie că ei înșiș
cei numai 1 280 de pionieri

CĂTRE TOATE GRUPELE, DETAȘAMENTELE ȘI UNITĂȚILE DE PIONIERI!

Din lungul șir de primăveri și de generații care s-au petrecut pe plaiurile românești, o nobilă tradiție ne îndeamnă ca, în fiecare primăvară, să repetăm gesturile cu care părinții, bunicii, străbunicii și toți înaintașii noștri, pînă la izvoarele istoriei, încredințau rodniciei pămîntului livezile de mai tîrziu. În acest an, străvechiul obicei capătă o semnificație deosebită. Oamenii României socialiste realizează, în aceste zile, prin mari acțiuni de plantare și îngrijire a pomilor, o însemnată sporire a patrimoniului țării, contribuind în același timp la ocrotirea minunatei naturi a patriei.

Pionieri și școlari,

Situați-vă în primele rînduri ale acestei acțiuni! Organizația pionierilor vă cheamă ca, sub îndrumarea comuniștilor, să participați pretutindeni la plantarea pomilor fructiferi, a arborilor, arbuștilor și florilor. Prin munca voastră închinată patriei, prin hărnicia și priceperea voastră de tineri creatori ai livezilor și pădurilor de mîine, veți contribui nemijlocit la frumusețea și belșugul viitorului vostru și al țării. Comandamentele pionierești de unitate, comunale, orășenești, municipale să înscrie acest obiectiv în fruntea acțiunilor din zilele primăverii, mobilizîndu-i pe toți pionierii și școlarii.

Cu sprijinul tovarășilor profesori, al primarilor, al uteciștilor, al părinților voștri, stabiliți, începînd chiar din curtea casei voastre sau a școlii, locurile în care urmează să desfășurați acțiunile de plantare, și începeți neîntîrziat lucrul! **Fiecare pionier, fiecare școlar să sădească și să îngrijească cît mai mulți pomi fructiferi, arbori și arbuști, cît mai multe flori!**

Integrîndu-vă în această acțiune, la care iau parte sute de mii de oameni ai muncii, veți avea cinstea și bucuria de a sădi livezile și pădurile care vor crește odată cu voi! Să împletim această tinerească acțiune cu cîntecul și voia bună, cu activitățile sportive, cu jocul și drumeția. Acționînd cu pasiune, pionierește, să întîmpinăm prin realizări deosebite la învățătură, în munca patriotică și în întreaga viață de organizație cel de al doilea Forum Național al pionierilor! Astfel, vom împlini prin fapte îndemnul adresat purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor de către tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU,** *la cea de a doua Conferință națională a Organizației pionierilor:* **«Pentru pionieri, pentru toți școlarii nu poate exista dorință mai nobilă decît aceea ca fiecare, pe măsura forțelor sale, să participe la clocotitoarea construcție a noii orînduiri din patria noastră, să-și aducă contribuția, oricît de mică, la sporirea frumuseții și bogăției țării, la realizarea înaltelor idealuri de progres și civilizație!»**

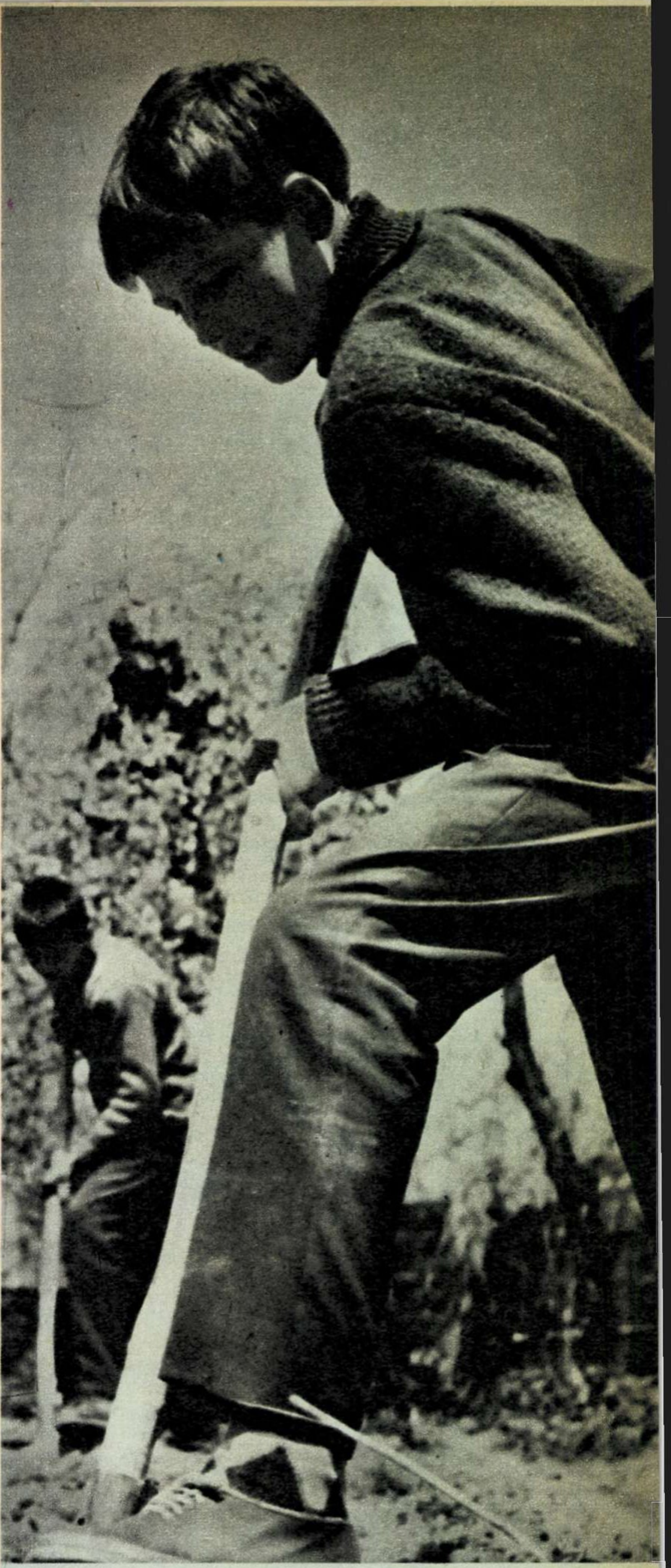

LANTEZE CÎT MAI MULȚI ÎT MAI MULTE FLORI“

școlari, au reușit să planteze pînă acum 22 500 de trandafiri, *să îngrijească de cei* 2 000 de arbori tineri, *să înfrumusețeze cu mîinile lor harnice și grijulii* 170 100 m² *de spații verzi. Încă 7 500 de trandafiri vor intra «în drepturi» zilele acestea. Pionierii din Orșova le-au pregătit cele mai potrivite locuri. Peste foarte puține zile «orașul florilor» cu adevărat va... înflori!*

„Ștafeta Primăverii“

— 1, 2, 3... Start!

Ștafeta a pornit făcînd înconjurul orașului Cernavodă. O dată, de două, de trei, de patru ori... Purtătorii ei, pionierii, sînt neobosiți, deși brațele le sînt pline de flori și de unelte. Și iată, ca și cum o baghetă magică le-ar fi atins, parcurile reînvie, copacii îmbracă o haină de sărbătoare. La marginea orașului, pe dealurile erodate au apărut, din loc în loc, la distanțe egale copăcei. I-au adus purtătorii «Ștafetei Primăverii», cum și-au intitulat pionierii localnici acțiunea. Și au sădit cu grijă puieții în nestatornicele straturi de pămînt. Nu peste mulți ani, datorită rădăcinilor pomilor, solul dealurilor va deveni de neclintit.

Comunicări telefonice, informații, fotografii sosesc în redacție necontenit. Este greu să le cuprinzi pe toate. Redăm pe scurt ultimile știri.

● 3000 DE TRANDAFIRI au apărut, numai în ultimile zile, de-a lungul străzilor orașului Calafat. Parcurile, spațiile verzi sînt în curs de amenajare.

● PENTRU PREÎNTÎMPINAREA ALUNECĂRILOR DE TEREN au fost plantați pînă acum, de către pionieri, 7000 de puieți de salcîm în comunele Șotrile, Șoimaru, Vidrajna, Ceptura, Seciu, Boldeșăieni din județul Prahova.

● PE O DISTANȚĂ DE 3 KM, drumul din comuna Leu (județul Olt) pînă la gară, se vor înălța, în curînd, peste 2 000 de plopi. «Actul» lor de repartiție este semnat de pionierii din comună.

● 3000 DE PIONIERI SĂTMĂRENI au umplut cu larma lor veselă, în aceste zile de primăvară, străzile și împrejurimile orașului. Sute de gropi destinate puieților, răsaduri de flori, ronduri frumos aliniate sînt întîlnite la tot pasul. Acțiunea pionierilor de înfrumusețare a locurilor natale continuă.

● DIN ZONELE MONTANE ale județului Neamț ni se comunică știrea că acțiunea de împădurire este în toi. Pionierii organizați în brigăzi își desfășoară activitatea pe baza unor planuri bine întocmite.

● 2500 DE SALCÎMI vor înlătura pericolul alunecărilor de teren de pe malurile Tecucelului (județul Galați). Autorii acțiunii — pionierii din Tecuciul Nou și din Rateș.

● A FOST PLANTAT PUIETUL NR. 10 000! ne anunță pionierii bihoreni din satele Șumcuiuș și Balnaca. Copiii din Cherechi au hotărît să lucreze un parc în terase.

● 10 000 DE PIONIERI DIN GALAȚI și-au dat întîlnire pentru duminică dimineața. Scopul: plantări, amenajări de spații verzi.

● TOȚI COPIII care locuiesc în comunele așezate în apropierea Mureșului au hotărît să participe la acțiunea de plantare a salcîmilor pe malurile acestuia.

ACȚIUNEA SEMAFOR Cutezătorii

«A APĂRUT SEMAFORUL CUTEZĂTORII»
ȘCOALA GENERALĂ NR. 2 PERIȘ, JUDEȚUL ILFOV.

SEMAFORUL CUTEZĂTORII
SCHIȚA
Foileton

«SE PREGĂTEȘTE NUMĂRUL 7!»
ȘCOALA GENERALĂ NR. 1, BOTOȘANI.

«SEMAFORUL CLASEI A III-A»
ȘCOALA GENERALĂ, COMUNA CHIRNOGENI, JUDEȚUL CONSTANȚA.

Colectivul de redacție acționează!

Un fapt neobișnuit avea să dea alarmă la «Semaforul» nostru. În ultimele două ediții, caricaturile dispăreau de la «Semaforul Cutezătorii» după două zile. Ba, ultima dispăruse chiar a doua zi de la apariție.

Colectivul de redacție se afla într-un impas, iar prestigiul gazetei era amenințat. Investigațiile trebuiau începute imediat. Descoperirea făptașului nu era ușoară, mai ales că presupuși erau mai mulți.

Pe Mannix nu-l puteam invita, era ocupat cu un alt serial, astfel că rolul detectivului l-am jucat noi. Știam că în ambele caricaturi dispărute figura printre alții și D.B. din clasa a VI-a A.

Am riscat. L-am invitat pe D.B. în fața colectivului redacției și l-am întrebat direct:

— De ce ai tăcut asta, Dumitre?

— Mi-a fost rușine. Apărusem a doua oară. În acele momente nu mi-am dat seama de gravitatea faptei. Acum însă mi-e rușine de ce-am făcut. Puteți să scrieți despre fapta mea la «Semafor». O merit. Am însă o rugăminte: fără caricatură.

I-am respectat dorința avînd convingerea că D.B. se află pe drumul cel bun.

CORNELIA ARMEGIOIU
Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» din Școala generală Geoagiu, jud. Hunedoara

Din clasa a V-a pînă într-a VI-a...

Eram în clasa a V-a B, cînd a fost aleasă comandantă de detașament colega noastră M.S. Fostul comandant, Lorinț, a felicitat-o, socotind bună alegerea colegilor. În anul următor însă, comandant de detașament a fost ales din nou Lorinț. Văzînd aceasta, fata începu să plîngă. Toți ne-am mirat de supărarea ei. Printre sughițuri, spunea mereu că nu merită să fie ales comandant. La sfîrșitul alegerii am dat și un mic program artistic. Ea trebuia să recite o mică poezie, dar spre surpriza noastră nu a vrut. Ba, și-a astupat urechile cu furie cînd Lorinț a interpretat un cîntec popular. Și

încă o dată, nimeni nu a aprobat-o, nici chiar prietenele ei cele mai apropiate. Asemenea manifestare, de lipsă de modestie, eu cred că nu ar mai trebui să se întîmple.

OVIDIU VĂDUVA
Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» din Școala generală nr.1 Gherla, județul Cluj

BALADA CELOR DOI COLEGI

Frunză neghiniță
Avem un Chiriță
Și cu Roman — doi
În clasă la noi.
Băieți grași, frumoși,
Zdraveni, sănătoși.
Dar vă spun curat:
Cinste nu ne fac!
Vin la lecțioare,
Parcă-s la plimbare.
Și ne spun bădie
C-au uitat să scrie,
Că n-au însemnat
Ce-a fost de-nvățat.
Și ne întrebăm
Și ne tot mirăm:
Ce-au de gînd să facă
De-o țin tot în joacă?
Azi vi-i semnalăm
Și-n suflet sperăm
C-or să chibzuiască
Și-or să hotărască
Ca în mare grabă
Să treacă la treabă.

MARIA SÎRB
Ș
CARMEN SZÖK
Lucrare apărută l
«Semaforu
Cutezătorii
al Școlii general
Vernești, Buză

Muntele

Povestire de COSTACHE ANTON

Era acolo, în fața noastră, nu atît de înalt, adică nu mai înalt decît munții din jur și mai ales nu atît de înalt și de semeț cum se vedea din vale. Dimineață apăruse înaintea noastră cu tîmplele albe, cu umerii drepți, semeț și solitar ca un voievod. Ceilalți munți nu se vedeau. Erau și ei în preajmă, dar nu se mai vedeau. Păreau niște coline.

Noi știam că îl vom întîlni, în planul expediției figura ca punct de reper, și ca obiectiv, dar nu prea important și nici singurul, ci unul din multele obiective pe care ni le propusesem în temerara noastră încercare. Pe hartă era însemnat cu un mic triunghi negru, pe care imaginația mea îl transformase într-o piramidă, poate nu piramida vestitului faraon Tutankamon, ci una din piramidele egiptene, una fără nume și fără importanță. Nu mă gîndisem nici o clipă că în plină vară, muntele acesta ar putea să ne oprească din drum. De cîte ori venea vorba despre el, despre hainele de vînt și flanele groase pe care trebuia să le avem, eu zîmbeam ironic. Țin minte că la ultima consfătuire am fost cam nepoliticos cu Mihaela, i-am spus că pentru ea o să iau eu mănuși, fular, căciulă de blană și mocasini. Ba chiar și un termos cu ceai fierbinte...

Mihaela s-a ridicat supărată:

— Iar eu o să iau cu mine un compas să-ți măsor lungimea nasului. Am impresia că a luat o direcție nedorită.

S-a făcut un moment de tăcere. Din spirit de solidaritate, în loc de priviri, celelalte două fete au trimis spre mine lasere. Însă n-au reușit să mă carbonizeze, așa că a doua zi mă găseam alături de ceilalți colegi în curtea școlii, gata de plecare. Era o dimineață splendidă. Cerul de iulie avea în el un albastru rar, un albastru de Voroneț (comparația îmi aparținea, o rostisem să mă audă toată lumea, eram doar reporterul expediției, primisem și aplauze), vîrfurile copacilor păreau incendiate de soare, noi eram incendiați de bucurie și dacă n-ar fi fost incidentul din ajun, adică dacă aș fi știut să-mi folosesc ironia pentru o cauză mai bună, totul ar fi decurs normal. Așa, însă, ceva nu era în ordine. Nu știu dacă și ceilalți aveau spiritul meu de observație, nu știu dacă văzuseră norul din ochii Mihaelei, gesturile cam nesigure, tristețea care-i făceau rucsacul de zece, de douăzeci de ori mai greu. Eu am văzut totul din prima clipă și-am vrut să mă reabilitez. M-am apropiat de ea zîmbind.

— Mihaela, te rog să mă ierți. Ieri am fost cam pripit. Dacă vrei, am fost cam măgar...

Mihaela nici n-a catadicsit să mă privească. A spus încet:

— De ce dacă vreau eu? Eu nu vreau nimic. Ai fost ce ești... N-am ce să-ți iert.

Mi-a întors spatele și a trecut undeva în față, lîngă căpitanul expediției. Eu am rămas ultimul. Pașii mi se făcuseră grei, ca de plumb. Mergeam cu ochii plecați, numărînd în gînd. Număram ca să mă calmez. Cînd ridicam ochii vedeam numai rucsacul Mihaelei. Toți aveam rucsacuri

UITUCUL

Cum îl cheamă? În ce clasă este?

Ar putea să se numească Ştefan Bîrnoi şi să fie în clasa a VII-a B. Dar la fel de bine ar putea să fie în clasa a VI-a A şi să se numească Marieta Minea. Şi nu am greşi nici dacă l-am numi Iulian Stelea şi l-am localiza în aceeaşi clasă cu Minea, ori dacă am spune că este în clasa a VII-a A şi că se numeşte Ion Ciochia.

Dar nu aceasta interesează în primul rînd.

În primul rînd interesează că UITUCUL există şi că... «uită».

Da, «uită»!

Cînd este vorba să i se controleze tema, susţine că a uitat caietul acasă. Cînd este ascultat, a uitat ce lecţie trebuia să înveţe. Iar cînd ia notă mică (şi asta se întîmplă destul de des), zice că a uitat şi carnetul!

Cine ştie, poate că uită cu adevărat. Dar noi nu uităm că el există şi că poate visează să devină mai puţin uituc. Dacă vreunul dintre ei găseşte soluţia, să ne-o demonstreze cît mai iute... prin fapte!

AURELIA DUMITRESCU
Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» de la Şcoala generală Piscu Vechi, judeţul Dolj

Aplauze pentru...

...detaşamentele nr. 1 şi nr. 5 care au cei mai mulţi cititori ai revistei «Cutezătorii».

...echipa de dansuri, formaţia corală, grupul vocal şi pentru pionierele Gheorghiţa Culău, Viorica Ciobanu şi Niculina Mătăluţă care s-au calificat pentru faza judeţeană a concursului cultural artistic al pionierilor şi şcolarilor. Sportivii şcolii noastre care au ocupat locul II la handbal pe judeţ şi au participat la campionatul şcolar de fotbal şi atletism.

...pentru pionierul Ioan Pintilie, cel mai atent şi conştiincios îngrijitor de iepuri.

MARIA ZAMFIR
Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» de la Şcoala generală Adunaţii Copăceni, jud. Ilfov

CONCURSUL SEMAFOARELOR

REDACŢIA A DECERNAT PREMIILE TRIMESTRULUI II

UN STILOU «PELIKAN»:

— **Gabriela Cantemir** — Şcoala generală nr. 1, Botoşani.

CÎTE UN STILOU «HERO»:

— **Elena Dumitrache** — Şcoala generală Verneşti, Buzău.

— **Ingrid Becker** — Şcoala generală Jimbolia, Timiş.

— **Dan Grosan** — Şcoala generală Piscu Vechi, Dolj.

— **Cornelia Armegioiu** — Şcoala generală Geoagiu, Hunedoara.

CÎTE O MINGE DE FOTBAL:

— **Teodor Faur** — pentru fapta pionierească semnalată de colegii săi din detaşamentul clasei a IV-a, de la Şcoala generală Bîrsa, Arad

— **Florin Mihai** — Şcoala generală Verneşti, Buzău.

CÎTE O TRUSĂ DE GRAVAT:

— **Aurelia Dumitrescu** — Şcoala generală Piscu Vechi, Dolj.

(CONTINUARE ÎN PAG. 13)

---

albastre, numai al ei se deosebea, era galben. Ca să nu-l mai văd, să n-o văd nici pe ea, îmi ţineam ochii plecaţi. Am mers aşa trei zile. Mihaela nu se oprea decît la popasuri. Tot timpul era în fruntea expediţiei cu rucsacul ei galben care mă obliga să merg cu ochii plecaţi. Seara, după ce se ridicau corturile, după ce luam cina în jurul unui foc uriaş, eu rămîneam să trec în jurnal impresiile din timpul zilei. În prima zi am scris: «Astăzi am numărat pînă la două milioane opt sute douăzeci şi şase de mii. Am văzut de şaptezeci de ori rucsacul galben şi pălăria albă de soare a Mihaelei.» Dar imediat am rupt pagina şi am scris ceva convenţional: «Excursia a decurs normal. Nu s-a semnalat nimic deosebit.» În cea de-a doua zi a excursiei am numărat pînă la trei milioane şi am văzut tot timpul numai rucsacul galben, dar seara, în jurnal am scris doar trei cuvinte: «Astăzi, nimic deosebit.»

A treia zi a apărut muntele şi din clipa în care i-am zărit creştetul alb, am uitat să număr, am uitat şi de rucsacul galben. De fapt, n-am uitat, dar cum am văzut muntele, rucsacul galben a dispărut. Abia seara, cînd am luat în mînă jurnalul mi-am dat seama şi mi-a părut rău. M-am ridicat, am trecut pîrîiaşul care curgea la douăzeci de paşi de corturile noastre şi la lumina lunii am cules un buchet de genţiane, nişte flori albastre, care noaptea mi s-au părut negre. În timp ce le culegeam, mi s-a făcut frică. Dacă erau într-adevăr negre? La lumina focului am văzut însă culoarea lor adevărată. M-am apropiat de cortul în care dormeau fetele. Rucsacul galben era afară. Am pus un buchetel de genţiane într-un buzunăraş al rucsacului şi apoi pe vîrfuri, m-am dus la culcare. Ba nu. Întîi am rupt foaia din jurnal în care semnalasem apariţia muntelui şi-am scris repede ce scrisesem şi-n celelalte seri: «Astăzi, nimic deosebit».

DESEN: DOINA GEORGESCU

Noi stele ale gheţii

Beneficiind de mai multe patinoare şi piste de gheaţă (atît artificiale cît şi naturale), precum şi de-o îndrumare mai competentă, patinajul nostru de viteză şi artistic, practicat de către pionieri şi şcolari, a înregistrat în ultimii ani un evident reviriment.

În domeniul patinajului viteză, de pildă, recordurile republicane ale sezonului trecut au fost doborîte, în cea mai mare parte, încă de la prima confruntare, pentru ca apoi să fie corectate de la o competiţie la alta. Dintre noii recordmani se detaşează net două fete: *Carmen Dragoman* (clasa a VIII-a, Şcoala generală nr. 10 din Sibiu) care, pe lîngă îndeplinirea unor norme de clasificare a senioarelor, a modificat cu 3 şi chiar cu 4 secunde toate recordurile fetelor la categoria ei (13—14 ani) şi *Eva Szigheti* din Miercurea Ciuc, în vîrstă de 15 ani, care a devenit la un moment dat recordmană la toate categoriile de junioare şi a depăşit, totodată, în diverse reuniuni, chiar baremul normelor de clasificare într-o serie de probe aparţinînd sportivelor fruntaşe.

Roxana Stănişor, campioana junioarelor mici, la artistic.

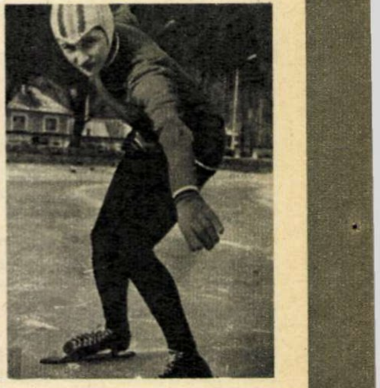

Eva Szigheti, campioana junioarelor mici, la viteză.

Şi despre patinajul artistic se pot spune lucruri bune. Un exemplu concludent îl constituie, printre altele şi succesul înregistrat de copiii noştri în tradiţionala competiţie internaţională (aflată la a 7-a ediţie) rezervată copiilor pînă la 12 ani şi desfăşurată, ca de obicei, la Bucureşti, cînd pe podiumul laureaţilor au urcat, alături de cunoscute speranţe din alte ţări, şi patru copii de-ai noştri, *Simona Grigorescu, Dana Rădulescu, Irina Nichifor* şi *Bogdan Cruti*.

Revirimentul înregistrat de patinajul nostru de viteză şi artistic la nivelul pionierilor şi şcolarilor este un fapt real şi îmbucurător. Dar pentru a putea fi fructificat, pentru ca peste un an, doi sau trei să ne putem afirma şi-n prestigioase competiţii internaţionale, mai sînt multe de făcut! Multe, printre care, în primul rînd, o temeinică şi continuă pregătire a acestor talente care s-au afirmat, precum şi a altora în curs de afirmare. O pregătire multilaterală care să continue şi în sezonul cald, cînd patinele se odihnesc.

TRAIAN IOANIŢESCU

* * *

Carnetul carnetului

Povestire de Mircea Sintimbreanu

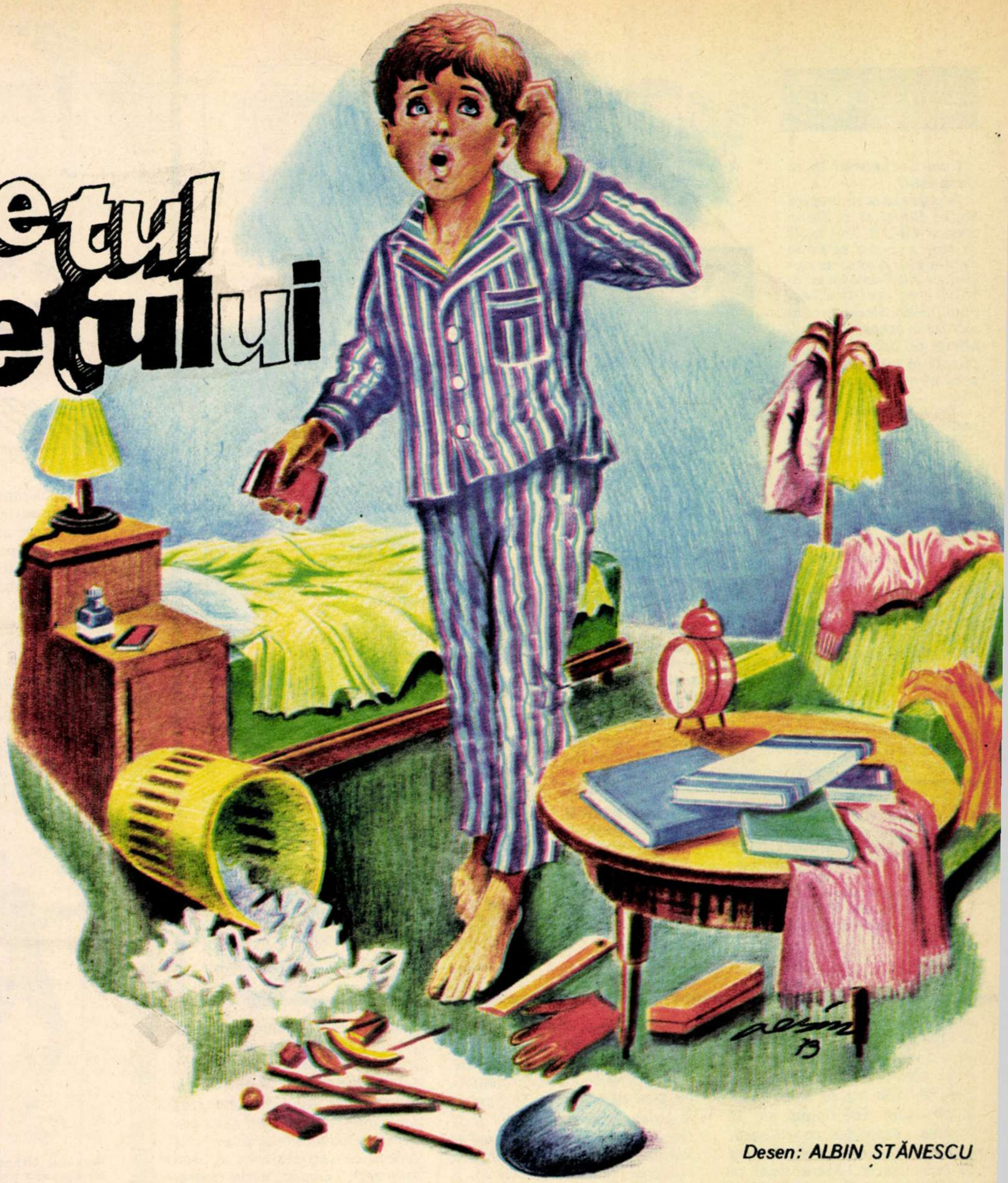

Desen: *ALBIN STĂNESCU*

Să rătăcești un creion, o gumă, să nu dai de urma unui timbru, să piară ca înghițit de pămînt un nasture, să nu găsești în graba mare peria de haine, crema de ghete sau ochelarii, asta se poate întîmpla oricui. Și dacă asemenea neplăceri ți se întîmplă doar din cînd în cînd nu e nici o nenorocire. Cel mult, bombănind și troscotind iei hotărîrea ca pe viitor etc. etc.

Cînd însă asemenea accidente reprezintă regula, cînd se repetă zi cu zi și încă, tocmai pentru că atît de des, în momentele cele mai nepotrivite, de exemplu exact cînd trebuie să pleci la școală, cînd — în plus — acest soi de necazuri devin nenorocirea și spaima întregii case, atunci o, atunci e altceva... Atunci, ca să-ți tragi doi ciorapi de aceeași culoare, ca să-ți aduni laolaltă cei doi bocanci, să îți pregătești ghiozdanul — mai ales ghiozdanul! — toată casa se preface într-un vîrtej, se mută canapelele, se răstoarnă coșul de rufe, se cercetează lada de gunoi... Unde mai pui nervii, reproșurile, cearta cu ochii la ceasul care își vede implacabil de treaba lui și, parcă în bătaie de joc, saltă dintr-o dată cîte zece minute... Și pînă la urmă, se trage o concluzie:

— Așa nu mai merge! De mîine fac ordine. Îmi notez totul, orice mișcare, într-un carnet, ca într-un borderou. Unde pun șapca, haina, cărțile, peria, totul în carnet! Duminica în care Gigel a făcut treaba descrisă mai sus, n-a fost o sărbătoare. Sărbătoarea urma să înceapă de a doua zi, de luni, și să dureze cel puțin tot anul școlar. Adio nervi și lacrimi, adio dezordine și căutări în coșul de rufe, adio uitare...

Și, într-adevăr, a doua zi, trezit la ora șapte fix de către ceasul deșteptător, timp de 15 minute Gigel n-a scos o vorbă. Stătea în mijlocul sufrageriei, în pijama, nemișcat pe un scăunel, cu degetul arătător la tîmplă, cu cel mai mic în gură, adîncit în sine ca Gînditorul lui Rodin. Cei din jur simțeau că nu e ceva în ordine, îi dădeau tîrcoale privindu-se întrebători, dar nu îndrăzneau să întrerupă meditația băiatului. De abia cînd ceasul arăta 7 și 20, cineva întrebă sfios:

— Cauți ceva, dragă?

— Carnetul.

— Care carnet?

— În care mi-am notat ieri totul: unde sînt ciorapii, cămașa, cărțile, totul.

— Unde ai hotărît să-l ții?

— Nu știu, scînci băiatul. Am notat în el unde o să-l țin, pe prima pagină, îmi amintesc precis, sus în dreapta... Nu vă alarmați, carnetul să-l găsesc și gata! Unde poate să fie? Pe noptieră? Pe dulap? Pe frigider? În sertarul de la bibliotecă? Sub cristalul de la măsuță? Sub covor? Pe televizor?

— E aproape 8, întîrzii! exclamă exasperată mama. Tu nu te uiți la ceas?

Gigel se uită. Ura! Acolo e carnetul: sub ceasul desteptător. Băiatul se repede la carnet. Da, totul e scris acolo! Acum totul e simplu: ciorapii pe calorifer, pantofii în cămară, cămașa pe spatele fotoliului albastru, ghiozdanul în cuier... Gigel e fericit. Metoda e bună! Experiența a reușit. În 5 minute e gata de plecare. O singură problemă e încă nerezolvată, dar omul învață mereu, cît trăiește:

— Mamă, dă-mi, te rog, 5 lei. Trebuie să-mi mai cumpăr un carnet în care să scriu zilnic unde țin carnetul nr. 1...

Gigel pleacă fericit la școală. A întîrziat, e drept, dar cu folos, pentru ultima dată. Și totuși, parcă îl încearcă o umbră de îndoială.

— Dar dacă rătăcesc și carnetul nr. 2? Mai bine îmi cumpăr două carnețele: în carnetul nr. 2 va scrie unde ține carnetul nr. 1, iar în numărul 3 unde e locul carnetului 2. Și carnetului nr. 3 cum o să-i țină evidența? Să facă un nod la batistă? Un bilețel înfipt cu un bold în covorașul de la capul patului? Să roage pe careva din casă să țină el minte acest lucru?

Băiatul a încetinit pasul, se gîndește concentrat, profund, cu arătătorul la tîmplă și degetul mic în gură, ca Gînditorul lui Rodin. E o problemă, desigur. Dar o rezolvă, ca într-o străfulgerare: Ura!

— Am găsit! Nimic mai simplu... Asta rezolvă totul. Totul! Și cu cei 5 lei cumpăr covrigi.

Gigel ronțăie fericit covrigi cu susan dar, deodată, exact în poarta școlii, se oprește uluit.

— Ce naiba am găsit? Am uitat! Am uitat cu desăvîrșire... Și era o soluție perfectă... Extraordinar! Am uitat... Of, of, of, se căinează Gigel și, acum că a cheltuit și banii de carnețele, îi vine să plîngă. Și ce soluție fantastică găsisem...! Dar ce? Care?

Într-adevăr, o clipă, o singură clipă, îi trecuse prin minte să își pună toate lucrurile în ordine, într-un singur loc și că nu era nevoie, în acest caz, de carnetul carnetului carnetului...

PENTRU BIBLIOTECA VOASTRĂ

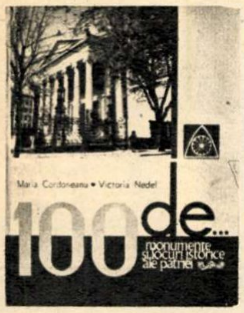
Maria Cordoneanu • Victoria Nedel
100 de...
monumente și locuri istorice ale patriei

de
MARIA CORDONEANU
și
VICTORIA NEDEL

M. Cordoneanu și V. Nedel vă invită prin paginile unei excepționale cărți într-o fascinantă călătorie în țară pentru a cunoaște o sută de monumente și locuri istorice ale patriei. Vestite cetăți, vechi turnuri peste care au trecut secole, bătrîne ctitorii, pietre comemorative stau mărturie istoriei zbuciumate a poporului nostru. Autorii se opresc pe dealul de la Bobîlna ca să ne vorbească despre prima mare victorie a țăranilor împotriva nobililor. Castelul de la Bran, care odinioară a păzit drumul comercial dintre Brașov și Cîmpulung, prilejuiește autorilor evocarea unei epoci de înflorire a Țărilor Române, ruinele unor vechi cetăți amintesc alte și alte momente din viața și lupta poporului nostru.

spre ziuă
ep

de
IRIMIE STRĂUT

În pagini emoționante, autorul acestui volum, I. Străuț, ilustrează momente eroice din lupta pentru victoria socialismului în țara noastră, prezentîndu-ne fapte pline de dramatism, portrete de eroi comuniști dintr-o epocă a tinereții părinților noștri, luptători pentru triumful zilelor luminoase pe care le trăim azi. Schițele și povestirile din volumul «Spre ziuă», pot fi utile și în organizarea unor adunări pionierești, dramatizări, montaje literar-artistice.

Radu Selejan
Transparența subpămîntului
Editura Albatros

de
RADU SELEJAN

Poate fi o carte de reportaje la fel de pasionantă ca un roman de aventuri?

Iată o întrebare la care răspunde «Da!», într-o formă originală, volumul de proză artistică «Transparența subpămîntului» de Radu Selejan, unul dintre apropiații colaboratori ai revistei noastre. Într-o suită de secvențe pline de farmec și inedit, într-un stil colorat, atractiv, bogat în asocieri neașteptate, autorul ne face cunoștință cu minerii, cu faptele lor pline de bărbătesc eroism, oameni în permanentă trîntă cu munții, înfruntînd și învingînd zilnic potrivnicele forțe ale stihiilor naturii.

SALONUL auto „CUTEZĂTORII"

PREZINTĂ PROFESORUL PARBRIZ

Stimați prieteni ai Salonului automobilistic «Cutezătorii», vă rog să mă iertați pentru întîrzierea cu care fac public rezultatul concursului nostru de perspicacitate. Motivul e foarte simplu. Acest concurs a atras un neașteptat de mare număr de participanți!

Automobilele poluează atmosfera, automobilele cochetează adesea periculos cu regulile de circulație, automobilele — și automobiliștii! — au deci o grămadă de defecte, totuși numărul cititorilor interesați de mașini este considerabil. De ce? Pentru că automobilul înseamnă viteză, pentru că e seducător prin universul său tehnic, pentru că o caroserie reușită este o operă de artă. Cînd pe țeava eșapamentului nu vor mai ieși gaze nocive, va fi bine de tot.

Și acum, să trecem la concursul nostru. Iată, republicăm fotografia turismului în legătură cu care v-am pus două întrebări: **Ce marcă de automobil reprezintă imaginea și unde e plasat motorul acestei mașini?**

SLALOM PRINTRE IPOTEZE

Mulți din cei care au luat startul în acest raliu au încercat să-l cîștige pe... ghicite! Ei au indicat fel de fel de mărci, reușind să mă amuze, lucru pentru care le mulțumesc sincer. **Silviu Pelin** din Roșiori de Vede «a văzut» un **Alfa-Sud,** cu motorul în față. **Dănuț Sîrbu** din Ciorăștii Mari — Vrancea, ne asigură că e un **Morris Super Mini Minor 850 (!)** avînd motorul în față. **George Covrig** din Fetești identifică un **Fiat 850 sport. Teleanu Gheorghe** din Mîneciu—Prahova crede că e o **Dacie 1300. Ciprian Mărculescu** din Berca — Buzău: Un **Citroën.** Rînd pe rînd au mai fost «încercate» multe alte mărci și denumiri, unele foarte sonore ca Lamborghini, Ferarri și Porsche...

CINEVA ARE O BĂNUIALĂ...

În febra căutărilor, **Aura Armeancea** din Brăila e cuprinsă brusc de o bănuială: **Nu cumva cele două întrebări sînt mai puțin nevinovate decît par?** Ea examinează cu atenție fotografia și lansează cu curaj o ipoteză îndrăzneață: «Această mașină nu este normală, ci un **trucaj fotografic realizat prin îmbinarea a două jumătăți de la imaginile unor mașini diferite!** Partea din față este de la o Volgă, iar cea din spate, de la un Renault 16!»

Ceva mai sus, pe cursul Dunării, la Călărași, **Adrian Pîrloagă** are o intuiție și mai precisă: «Partea din față este de la un Volkswagen, iar cea din spate de la un Fiat. Cum prima mașină

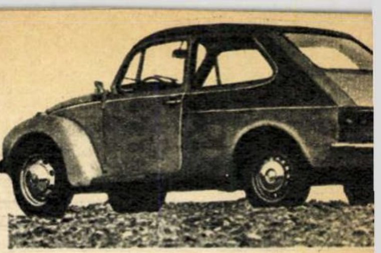

are motorul în spate, iar a doua în față, automobilul din imagine **e lipsit de motor!**

DREPT LA ȚINTĂ!

Foarte laborios, examinînd cu lupa fiecare detaliu al clișeului, **Mihai Crețu** din București, Școala generală 166, studiază parbrizul mașinii, roțile, caroseria, observînd, printre altele, că **«la jumătatea din stînga predomină liniile curbe și suprafețele bombate, în timp ce la jumătatea din dreapta predomină liniile drepte și suprafețele plate!»** După care exclamă cu hotărîre: **«Partea din față e de la un Volkswagen 1300, iar cea din spate de la un Fiat 127! Această mașină nu are motor!»**

La aceeași concluzie ajunge și **Costache Mihai Bogdan,** de la Școala generală nr. 99, propunîndu-mi ca pentru acționarea acestei mașini să folosesc soluția de la mașina lui... Fred Flinstone!

Da, acestea erau răspunsurile corecte: **Volkswagen 1300 + Fiat 127; „mașina"din imagine nu are motor!**

O FESTIVITATE DE PREMIERE..

Deoarece peste trei sute de participanți au dat același răspuns, a trebuit să stabilim premiile prin tragere la sorți. Iată numele celor 10 cîștigători: **Ioan Tudorache,** Iași; **Erdei Laszlo,** Cluj; **Cătălin Brînduș,** Brașov; **Gava Valeria,** Sighetul Marmației; **Constantin Bantea,** Roman; **Adrian Balaci,** Reșița; **Mihai Crețu,** București; **Victor Catona,** Timișoara; **Fodorean Emil,** Turda; **Costache Mihai Bogdan,** București. Primii șase obțin astfel cîte un stilou «Flaro». Urmatorii patru cîte o busolă. (Pe Adrian Balaci îl rog să-mi trimită adresa exactă.).

Toți vor primi, din partea redacției, insigne și medalioane «Cutezătorii» și «Racheta cutezătorilor», (le vedeți în imagine).

...ȘI O INVITAȚIE!

În încheierea micului dar poznașului nostru raliu, le mulțumesc atît premiaților cît și celorlalți participanți care au interpretat corect imaginea din clișeu, precum și tuturor cititorilor care, chiar dacă s-au descurcat mai puțin bine, au răspuns cu bunăvoință invitației mele. Vă consider pe toți înscriși la startul viitoarelor probe!

Prof. PARBRIZ

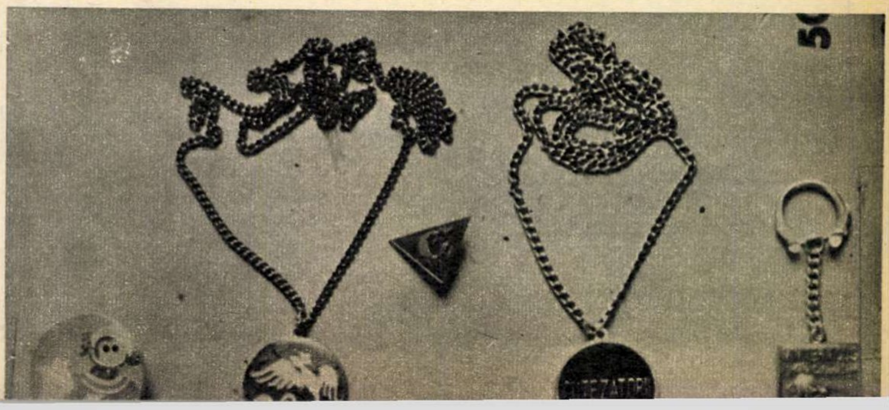

De milenii în slujba omului!

Cărui copil nu-i place să se joace cu un cățel și de cîte ori n-ați urmărit cu interes, fie prin intermediul micului ecran, fie într-o sală de cinematograf, aventuri palpitante ale căror eroi au fost cîini? Amintiți-vă de simpaticul «Civil», protagonistul unui nu prea vechi serial TV, sau de curajosul Muhtar. Sau cine n-a citit cu răsfularea tăiată dramatica poveste a eroului lui Jack London, «Mihail, cîine de circ», sau pe cea a lui «Colț alb»?

Blînd cu cei apropiați, dar sever pînă la violență cu cei care vor să-i facă vreun rău stăpînului, cîinele este primul dintre animalele pe care omul și le-a apropiat în milenara sa evoluție. Au trebuit mii de ani ca însușirile moștenite de la strămoșul său — lupul — să fie modificate de om, prin domesticire. Unele canide, din a cărui familie face parte și cîinele, mai pot fi întîlnite și astăzi în stare sălbatică, ducînd o viață nomadă, — diurnă sau nocturnă — oprindu-se doar pentru a-și aduce pe lume puii, săpîndu-și culcușuri sub pămînt sau așezîndu-se în adăposturi abandonate ale altor animale. Dar nici una dintre aceste trăsături nu mai pot fi întîlnite la cîinele domestic.

Apropierea omului de acest animal a avut loc în zorii civilizației. Odată atașat de ființa umană, el îi devine prieten și aliat, ajutîndu-l să înfrunte pericolele. Mai tîrziu, strămoșii noștri i-au încredințat acestui animal inteligent paza locuinței sau a turmei.

AUZ FIN, MIROS ASCUȚIT, PICIOR IUTE DAR... VEDERE SLABĂ

Sub raportul agilității, canidele nu se deosebesc cu nimic de felide. Dacă unghiile nu le pot permite să se cațere, în schimb cîinii sînt excelenți alergători și mărșăluitori admirabili. În timp ce gradul de acuitate diferă în proporții importante de la o rasă la alta, mirosul și simțul auzului sînt cele mai dezvoltate.

Există și cazuri în care cîinii se nasc fără simțul mirosului. Lipsiți de acesta, ei nu pot distinge felul de hrană — carnea de pîine — nu-și pot regăsi niciodată culcușul și niciodată nu se pot atașa de cineva.

Un cîine dotat cu un bun simț al mirosului este capabil să regăsească o anume bancnotă din mijlocul unui teanc și să-i identifice proprietarul, chiar și dacă acesta a ținut-o în mînă numai 2 secunde. Aflat pe o pajiște umedă sau într-o pădure, pe timp calm, un cîine bine dresat va regăsi cu mare ușurință o urmă lăsată de 48 de ore.

În egală măsură, dispune și de un dezvoltat simț al auzului. În timp ce urechea umană nu poate percepe decît sunete inferioare — pînă la 15 000 cicli/secundă, cea a cîinelui percepe pînă la 70 000 de cicli/secundă. De aceea, în poliție sînt folosite așa-zisele fluiere Galton, care emit sunete de o frecvență ce nu pot fi percepute decît de cîini. Vederea lor este însă mai puțin dezvoltată; cîinii văd mai bine decît noi numai noaptea.

GALERIA RASELOR

Răspîndit pe întreaga planetă, cîinele este clasificat pe familii și rase potrivit calităților și întrebuințărilor lui.

Acum 12 000 de ani a trăit Canis familiaris putiatini. Ceva mai recente sînt urmele cîinelui de mlaștină, descoperite în preajma locuințelor palustre din Marea Baltică și care reprezintă forma ancestrală a terierului, spițului, pinscherului, schow-schowului și spițului samoied.

Cîinii de tip spiț sînt mici, au cap și bot ascuțit, latră mult și pot fi excelenți cîini de pază. Felul lor vioi bucură și amuză mai ales pe copii. Terierii englezi sînt renumiți prin pasiunea lor pentru vînat și sînt folosiți în depistarea animalelor mici ce se ascund în vizuini. De excelente însușiri de cîine polițist dispune dobermanul, care este un pinscher de talie mare.

Principalii descendenți ai cîinelui din epoca bronzului sînt cîinii lupi și cei ciobănești care constituie adevărate modele de inteligență și fidelitate, vigilență și capacitate de acțiune.

Dogii, boxerii, leonbergerii și bernardinii, animale proverbiale prin atașamentul, eficiența și jertfirea de sine, s-au dezvoltat din rasa vechiului cîine de tabără. Acești cîini mari și puternici pot fi recunoscuți după botul lor lat și retezat. Tot din cîinii epocii bronzului descind și pudelii. Cîinii care pot fi întîlniți la vînătoare și care sînt deosebit de înzestrați fac parte din rasele brac, fox englez și cea a cîinilor germani de vînătoare. Așa-zișii cîini de fugă rapidă, cu formă zveltă și picioare lungi — ogarii, lupii scoțieni și irlandezi se trag din familia leinerilor. Spre deosebire de celelalte rase, la acestea simțul văzului este mai bine dezvoltat.

Climatul aspru al nordului și adesea lipsa de hrană pot fi suportate numai de rasele cîinilor laponi și polari pe care omul a învățat să-i folosească deopotrivă la tracțiune și vînătoare. La trasul săniilor sînt folosiți fie cîinii eschimoși, originari din Groenlanda, fie cîinii Samoiezi, originari din Siberia. Grupați în teamuri ei dau dovadă de o forță de-a dreptul uimitoare: un team format din 8—10 cîini, poate parcurge 60 km pe zi, trăgînd o greutate de 300 kg, iar altul format din 12—15 cîini poate duce la pas o încărcătură de o tonă, timp de 15 ore.

CÎINI ÎN MISIUNE

Numeroase misiuni au fost îndeplinite de cîini încă din antichitate. Sînt cunoscute cazuri cînd aceștia au fost folosiți în transmisiuni, asigurînd, în lipsa altor mijloace, legătura dintre comunități. De multă vreme cîinele salvator a fost trimis să descopere și să salveze răniții, în timp ce cîinele de companie își însoțea stăpînul în rondurile de noapte. Prețioase informații au fost oferite și de cîinii cercetași trimiși în recunoaștere, și cîte drame nu au fost preîntîmpinate de cîinii detectori de mine. Să nu mai vorbim de cîinii dresați special pentru a descoperi persoane dispărute sau pe infractori.

Ați auzit poate cît de atașat poate fi cîinele față de oamenii lipsiți de vedere. Pentru aceasta este nevoie de un dresaj special. Primul centru de dresaj al cîinilor însoțitori pentru nevăzători a fost creat în anul 1915 în Germania. Animalele recrutate pentru această misiune sînt în cea mai mare parte ciobăneștii germani, cîini Labrador, și boxerii. Numai un animal cu temperament clam, care nu cunoaște frica sau agresivitatea, poate îndeplini această misiune. Întotdeauna el trebuie să fie binevoitor și capabil de a lua singur inițiativa. Dresajul acestui cîine se face

(CONTINUARE ÎN PAG. 12)

Pagini redactate de
ECATERINA ROȘCA

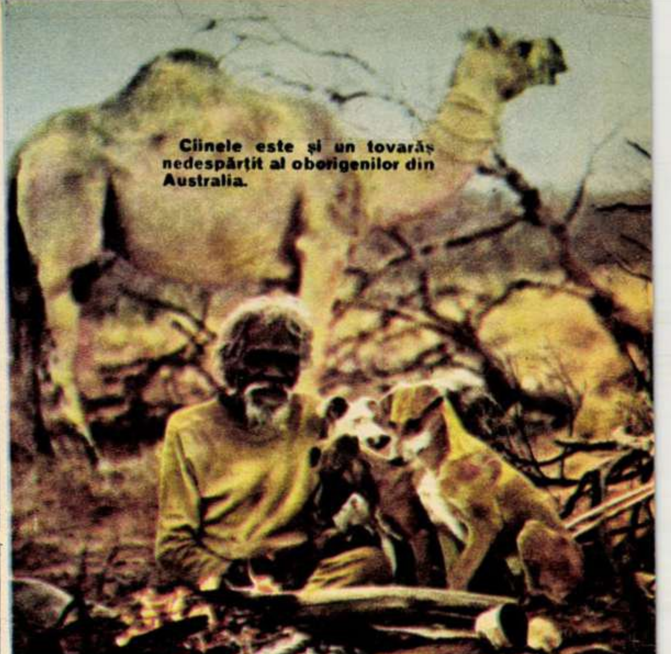

Cîinele este și un tovarăș nedespărțit al oborigenilor din Australia.

Înainte de a porni în cursă pe întinderile de zăpadă, cîinii sînt hrăniți cu pemican, amestec de carne și slănină măcinate și uscate.

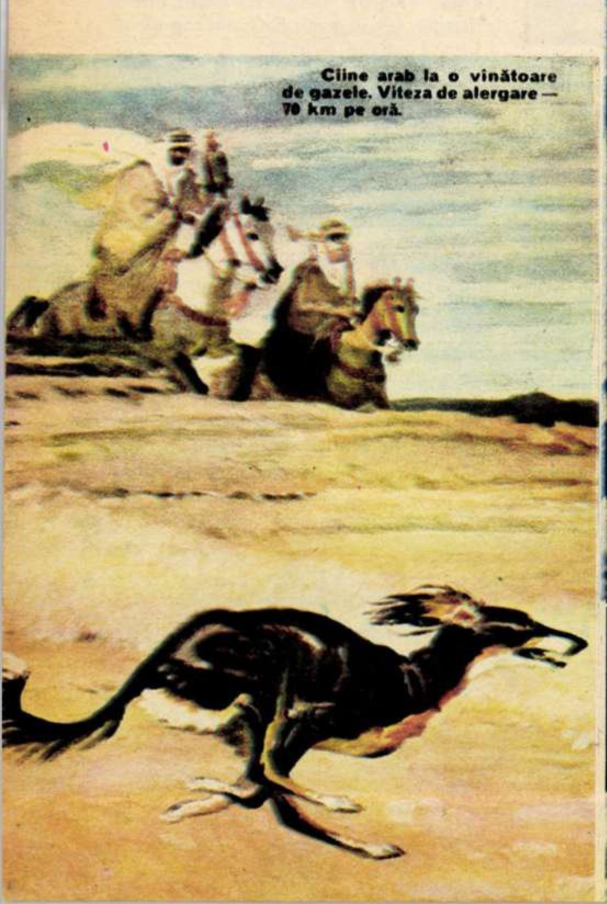

Cîine arab la o vînătoare de gazele. Viteza de alergare — 70 km pe oră.

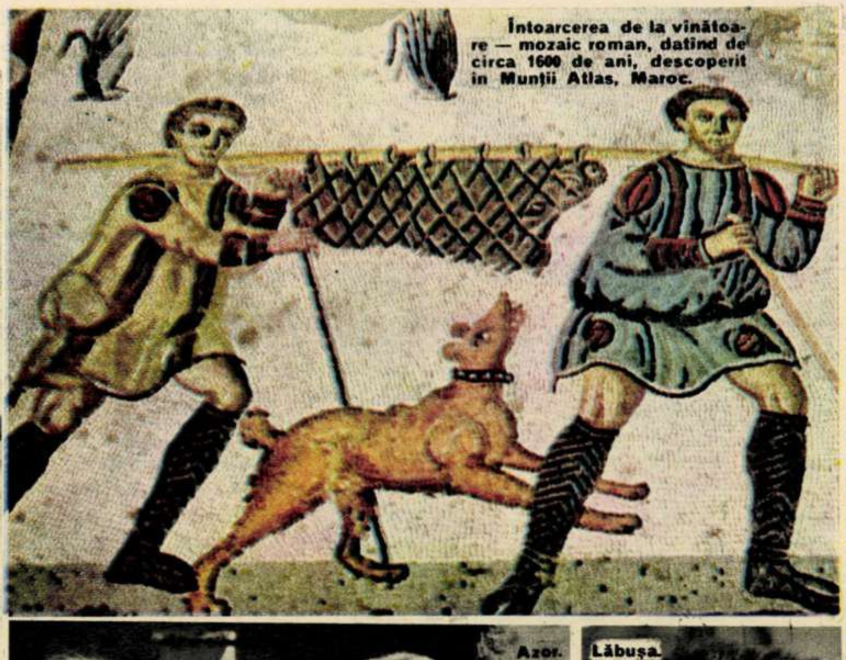

Întoarcerea de la vînătoare — mozaic roman, datînd de circa 1600 de ani, descoperit în Munții Atlas, Maroc.

Azor.

Lăbușa.

Echipaj de cîini groenlandezi, înaintînd pe întinderile arctice.

În paginile de față publicăm și cîteva fotografii realizate de cititorii noștri. Sorin Ianculescu de la Școala generală nr. 114 din București ne trimite imaginea cîinelui său, Azor, iar Iolanda Berbecea din Tulcea, ne-o prezintă pe cățelușa Lăbușa.

Notați-vă!

Așteptăm și de la alți cititori asemenea fotografii, însoțite de date privitoare la modul în care îi cresc, la metoda de dresaj folosită (dacă este cazul), precum și performanțele obținute. Cele mai frumoase fotografii și scrisori vor fi publicate în revista noastră.

POST SCRIPTUM LA UN MANUAL

Folosind zilnic telefonul vecinilor mei, m-am împrietenit cu Marius de care mă despart mulți ani de liceu, de facultate, de producție.

De la un timp a început să mă viziteze mai des. Într-una din zile m-a surprins privind acvariul cu peștișori colorați și scoici, apoi m-a urmărit cum iau o frezie din sera de pe balcon și cum o pun într-un balon Erlenmayer, care i se părea ciudat pe masă, alături de ceasul cu sonerie. N-a mai putut rezista:

— Tovarășul profesor ne-a vorbit despre ereditate, variabilitate, determinism genetic și ne-a spus că aceste însușiri ale organismelor sînt studiate de noua știință a geneticii...

— Și vrei de la mine lămuriri suplimentare?

— Am aflat că sînteți biolog.

— Da, pe toate le afli tu... Bine, cu ce să încep? Știi, desigur, că speciile de plante, de animale se deosebesc între ele după caractere *morfologice*, de *nutriție* și de *reproducere*. Asemenea caractere sînt specifice populației unei generații precum și succesiunii de generații. Prin generație înțelegem durata medie de viață a indivizilor născuți aproximativ în același timp. Populația unei generații este dată de totalitatea indivizilor de aceeași specie. Caracterele enunțate mai înainte au o stabilitate în timp care face ca părinții să semene cu urmașii sau, cum se mai spune, generația ascendentă *(parentală)* să semene cu generația descendentă *(progenă)*. Această asemănare se datorează unui complex de funcții cu numele de *ereditate*, nume care provine de la cuvîntul latinesc *hereditas*, adică moștenire.

— Să înțeleg că ereditatea este o funcție a organismelor ca și digestia, circulația sanguină, respirația?...

— Exact așa ceva voiam să-ți și spun. Ca și digestia, sau oricare altă funcție, ereditatea este realizată de un aparat numit genetic. Și încă ceva: organismele au și însușirea de a-și schimba uneori caracterele, care se pot sau nu se pot transmite. Aceasta este variabilitatea organismelor, iar caracterele noi care se transmit se numesc caractere ereditare. Așadar, ereditatea și variabilitatea constituie o pereche de caractere contrarii, care acționează simultan în organism ca o consecință a proprietăților indispensabile ființei și a condițiilor mediului în care trăiesc ființele.

— Eu semăn mai mult cu mama decît cu tata...

— Și îți pare rău?

— De loc, dar aș fi vrut să semăn deopotrivă cu amîndoi.

— Trebuie să-ți spun că toate caracterele ereditare, care se păstrează, dispar sau apar, sînt supuse unor reguli tipice pentru o specie dată cum este omul. Aceste caractere sînt determinate cantitativ și calitativ, iar acest fenomen care indică cît și cînd se manifestă un caracter se numește *determinism genetic calitativ* și *cantitativ*.

Ridicîndu-se de pe scaun, Marius a luat floarea de frezie din balonul Erlenmayer.

— Probabil că numai la înflorire petalele freziei capătă culoarea aceasta galbenă.

Și ca să se convingă, sau spre a-mi da un exemplu că a înțeles, Marius a deschis un boboc de frezie la care culoarea petalelor ghemuite era mult mai palidă.

— Mă înclin, Marius, ai ochi de experimentator... Dar să nu uit: tocmai voiam să-ți spun acum ce este genetica, al cărei nume provine de la cuvîntul grecesc *gennao*, adică «a da naștere» și a fost folosit pentru prima dată de W. Bateson în 1906. Așadar, genetica este știința care, prin metodele sale, se ocupă cu studiul mecanismelor de înregistrare, conservare și transmitere a informației genetice (caracterele genetice) sau ereditare a organismelor de-a lungul generațiilor, precum și al mecanismelor de modificare a informației ereditare prin recombinare genetică, mutații și alte procese. Vezi, deci, că ereditatea și variabilitatea sînt obiectul geneticii.

Văzînd plăcerea cu care povestesc, Marius a ridicat două degete ca la școală.

— Spune, Marius, te ascult!

— Vorbeați de un aparat genetic. Din ce este alcătuit el, care este «inima» lui?

Ca să subliniez importanța acestei întrebări, am îndepărtat scaunul de sub mine și am început să mă învîrt în jurul mesei, cum fac profesorii la catedră.

— «Inima» aparatului genetic este compusă din acizii nucleici, descoperiți de multă vreme, dar a căror importanță n-a fost cunoscută atunci. Acizii nucleici sînt de două feluri: acidul ribonucleic (ARN) și acidul dezoxiribonucleic (ADN). Știi, Marius, că ființele sînt alcătuite din glucide, lipide, proteine și substanțe minerale. Acestea au un rol energetic (de hrănire) și unul plastic sau de construcție. Proteinele au însă și însușiri enzimatice, hormonale, adică de stimulare a producerii energiei, de stimulare a formării organelor sau altor părți mai mici ale organelor, celulele. Acizii nucleici se găsesc în toate celulele și înainte vreme erau considerați grupări legate de proteine. Mai tîrziu s-a dovedit că ei au o structură și o funcție independentă în realizarea eredității și variabilității. Cele mai simple ființe, virusurile, asemănătoare cu primele ființe apărute pe pămînt, sînt alcătuite numai din acizi nucleici și proteine și trăiesc parazite doar în celulele vii ale altor viețuitoare.

Marius a pus ceasul să sune și odată cu țîrîitul lui a cerut din nou permisiunea să mă întrerupă:

— În ce loc din celulă se află acizii nucleici?

— Ca să-ți răspund, trebuie să-ți pun mai întîi o întrebare. Știi din ce este alcătuită o celulă, unitatea fundamentală a construcției ființelor vii?

— Din nucleu, citoplasmă, membrană.

— Acestea, probabil, le-ai văzut prin ocularul microscopului optic de la școală. Altă dată am să-ți explic din ce este formată celula văzută la microscopul electronic, care mărește de sute de mii de ori mai mult decît microscopul optic. Să revin la răspunsul pe care mi-l ceri:

MIC DICTIONAR BIOLOGIC

CELULĂ — unitatea fundamentală a structurii ființelor vii.
ENZIME — substanțe proteice cu rol catalitic, de accelerare a reacțiilor biochimice din organism.
FIZIOLOGIE — știința care are ca obiect de studiu funcțiunile organelor (ficat, inimă etc.) și ale întregului organism.
HORMONI — substanțe proteice care intervin în blocarea sau declanșarea unor funcții ale organelor.
INFORMAȚIE GENETICĂ — totalitatea însușirilor pe care aparatul genetic celular (ADN) le transmite părților organismului viu sau descendenților.
MORFOLOGIE — știința care studiază structurile părților componente ale organismului.
MUTAȚIE — fenomen determinat de factori interni sau externi care induc schimbarea informației genetice cuprinse în ADN.
PROGENI — urmașii părinților.
RECOMBINARE GENETICĂ — modul de schimbare și rearanjare a materialului genetic, de obicei în procesul de unire a două celule diferite.
SPECIE — unitate fundamentală în clasificarea ființelor vii. Unitățile mai mari decît specia sînt: genul, familia, ordinul, clasa, încrengătura și regnul.
VIRUS — cea mai mică ființă cunoscută, alcătuită din proteină și acid nucleic.

Lumea nouă a biologiei

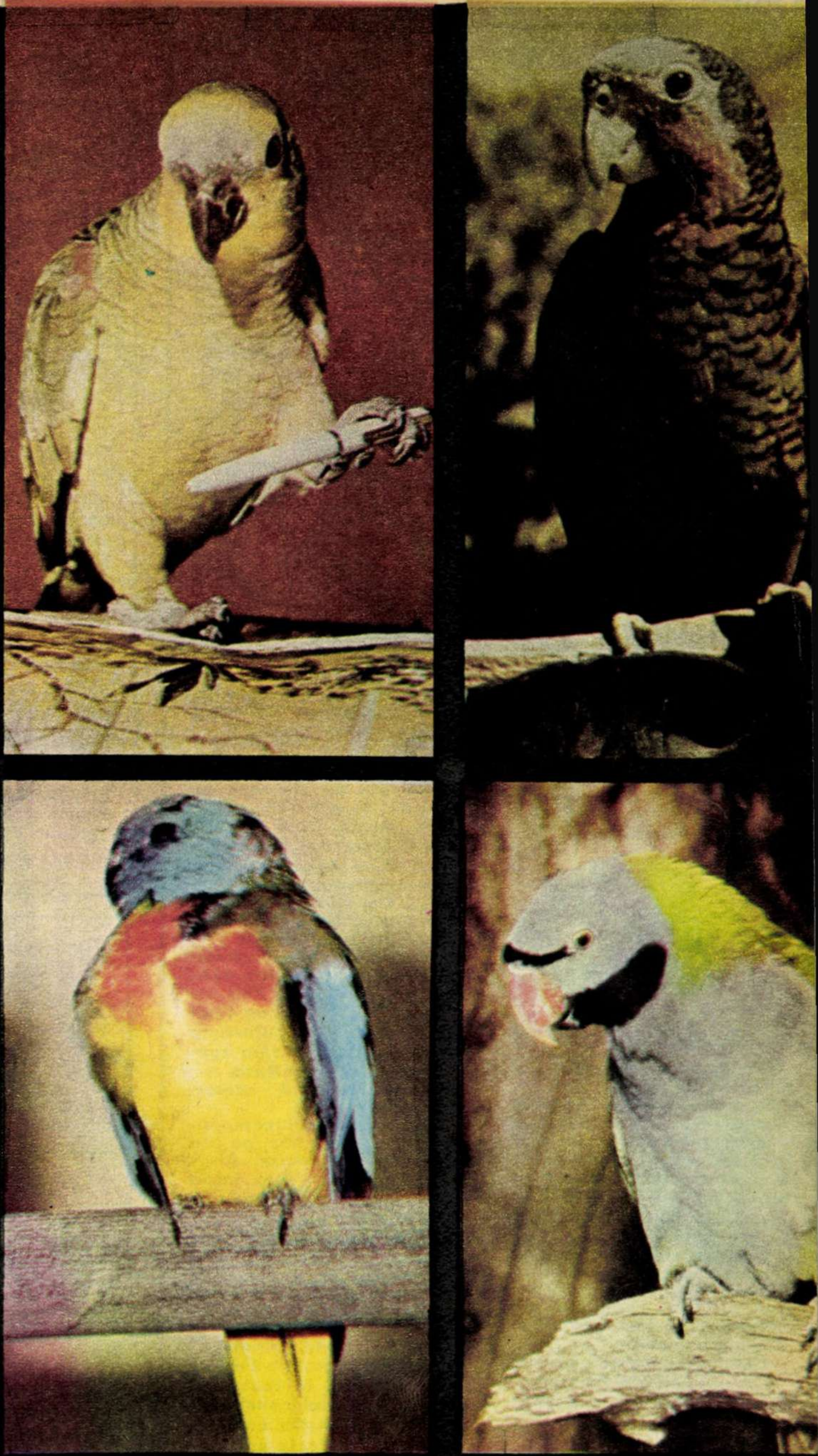

Genuri de papagali care se aseamănă prin forma ciocului (manifestare a eredității), dar se deosebesc prin coloratura penajului (semn al variabilității).

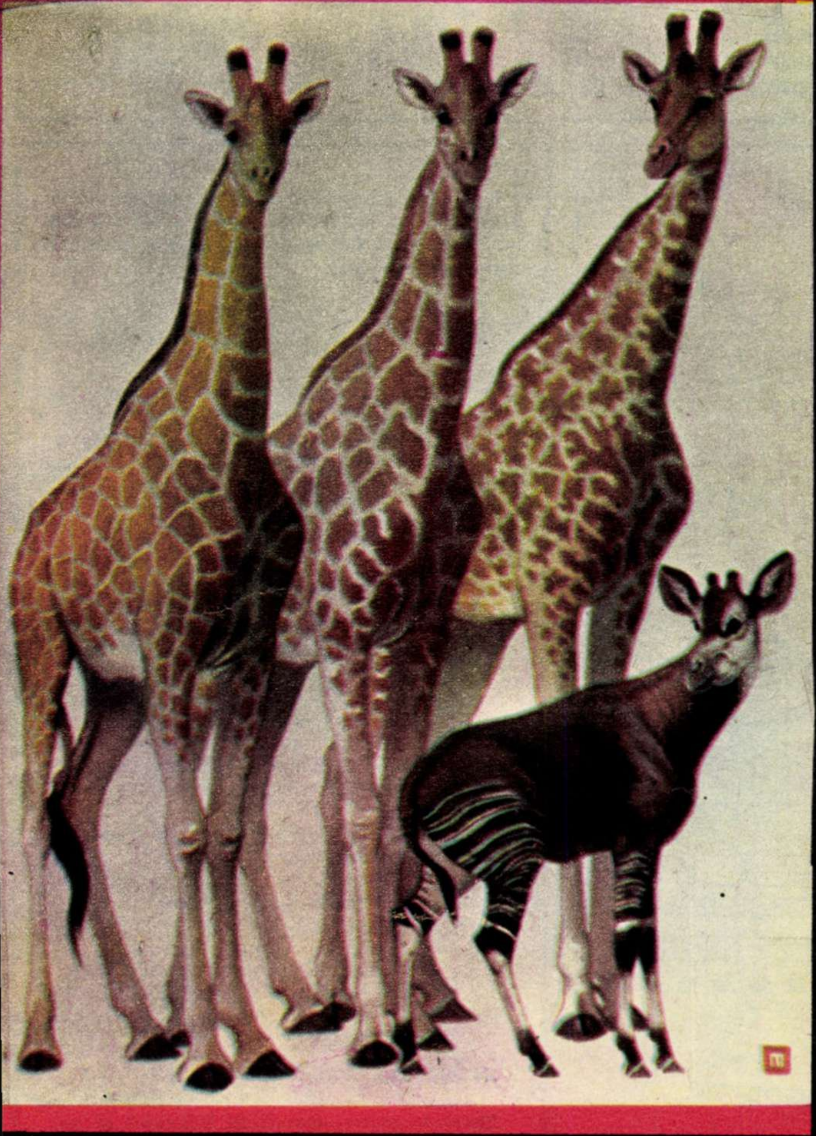

Girafe la care ereditatea se manifestă prin păstrarea formei capului și a coarnelor, precum și a lungimii părului, variabilitatea evidentă constînd în mărimea taliei și culoarea deosebită a blănii.

ADN-ul este purtătorul însușirilor ereditare ale organismului monocelular al bacteriilor și protozoarelor, precum și al organismelor multicelulare, pînă la om. El se găsește în nucleul celular. ARN-ul este purtător al însușirilor ereditare la virusurile plantelor mai ales, iar în celulele celorlalte organisme are rolul de intermediar între ADN și sinteza proteinelor. ARN-ul se găsește în citoplasmă. Acizii nucleici sînt substanțe organice care au structuri fizice și chimice mai deosebite decît substanțele minerale, cum ar fi sarea de bucătărie, de exemplu.

Lovindu-se cu palma peste genunchi, Marius și-a adus aminte:

— Mi-ați spus că acizii nucleici ocupă un loc aparte pe lîngă proteine; așadar au o moleculă mult mai mare față de cea a sării de bucătărie.

— Întocmai, Marius, ei sînt compuși celulari cu structură macromoleculară, avînd o greutate moleculară mare, de ordinul milioanelor de unități. Din acest punct de vedere se deosebesc cei doi acizi nucleici: ADN-ul are greutate moleculară mai mare decît ARN-ul. Primul are o greutate medie în jurul a 5×10^6 unități, iar al doilea — între 10^5 și 4×10^6. Așadar, acizii nucleici au greutatea moleculară cea mai mare dintre toate substanțele macromoleculare celulare. Acizii nucleici sînt legați de proteine atît în nucleu cît și în citoplasmă...

În acel moment a început să sune cineva la ușă. Deschizînd, am văzut-o pe mama lui Marius care, bănuindu-l pe băiat la mine în cameră, a spus:

— Marius, treci acasă, e deja foarte tîrziu. Ai uitat cumva că mîine dimineață trebuie să mergi la școală? Apoi, către mine: Vă rog să-l scuzați, este un copil din cale afară de curios.

— Dar am avut o discuție pasionantă, am protestat.

Mulțumindu-mi din ochi, Marius a zbughit-o pe lîngă maică-sa, strigînd peste umăr:

— Pe curînd!

— Te aștept, am răspuns.

CRISTIAN ARCAȘU
biolog

(va urma)

(URMARE DIN PAG. 7)

Babușcă, Spic și Scatiul, cei trei eroi din filmul «Ostrovul lupilor»

spre vîrsta de un an și durează timp de 4 luni.

Să ne amintim de celebrii Saint-Bernard, specializați în descoperirea călătorilor pierduți sau căzuți victime avalanșelor sau de micuța Laica, prima ființă trimisă în cosmos, la 3 noiembrie 1955, la bordul unui Sputnic.

Și acum, cîteva dintre nenumăratele fapte ale acestor minunate viețuitoare care, prin spiritul lor de sacrificiu, prin fidelitatea lor fără margini, au devenit legendare:

Cine nu cunoaște povestea lui Argos, cîinele lui Ulysse, singura ființă ce și-a recunoscut stăpînul și s-a bucurat la reîntoarcerea sa la Itaka! Cine n-a auzit de bravul Bary, de la așezămîntul de salvare din Alpii elvețieni care, de-a lungul vieții sale, a salvat de la moarte sigură 41 de oameni și care a căzut victimă chiar omului pe care l-a salvat. Și cîte vieți de copii nu au fost salvate datorită cîinilor.

În iulie 1940, o navă plecată din Gibraltar, transporta spre Anglia soldați de diferite naționalități care hotărîseră să lupte împotriva nazismului. Pe vapor se afla și un anume Jan, însoțit de un cîine pe care-l găsise și-l crescuse de mic — Antis. Cînd nava a ajuns la Liverpool, Antis ar fi trebuit să se despartă de stăpînul său, pentru o lungă carantină. Dar soldatul ascunse cățelul în ranița sa. În timp ce se îndrepta spre baza de pregătire, Antis sări de lîngă stăpîn și se năpusti într-o casă cuprinsă de flăcări. Ieși de acolo purtînd în gură un copil aproape asfixiat. La puțin timp casa se prăbuși într-un zgomot asurzitor. Dar Antis n-a fost doar autorul acestei fapte...

Stăpînul său își începu misiunea ca mitralior pe un avion. Din nefericire, Antis nu-l poate însoți. Dar, într-o dimineață, în timp ce aparatul se afla la o mare altitudine, Jan simți pe mîna sa botul rece al cîinelui care pătrunsese aici pe furiș. Din cauza lipsei de oxigen provocată de înălțime, cîinele abia mai putea respira. Imediat stăpînul îi oferi masca sa. Mai tîrziu, cîinele va avea o mască proprie și își va însoți stăpînul în toate misiunile. Echipajul constatase cu surpriză că Antis, cu mirosul său fin, detecta apropierea avioanelor dușmane și-și anunța prietenii prin neliniște și lătrături. Într-o zi însă aparatul este lovit în plin. Echipajul se salvează cu parașuta. Cu mare greutate este salvat și Antis. Pînă la sfîrșitul războiului el va executa 132 de misiuni și va primi 16 decorații! Antis, bravul ciobănesc alsacian, a murit în 1952, la vîrsta de 14 ani, fidel stăpînului său pînă la moarte.

Cîini Saint-Bernard, din Alpii elvețieni.

Natura reînvie

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	P	Ă	S	A	R	I	▨	T	A	C
2	U	R	Ă	R	E	▨	C	U	P	A
3	P	O	L	▨	G	B	O	R	A	R
4	A	M	A	N	▨	O	P	T	▨	
5	Z	A	T	▨	B	T	I	U	C	I
6	A	▨	A		I			R	O	▨
7	▨		▨		E		▨	E	N	
8					R	▨	R	A	U	
9	A	R	A	B	I	L	A	▨	R	
10					A	▨	I		I	

ORIZONTAL: 1) Umplu pădurea de zvon. Păsările cînd nu ciripesc. 2) Bun venit, primăvară! (pl.). «Pocalul» florilor (pl.). 3) La capătul pămîntului. Crește și îngrijește flori. 4) Autorul picturii «Popas la munca cîmpului». Cifra lui august. 5) Material tipografic. Din fauna acvatică (pl). 6) Încovoiere ca un curcubeu peste ape. 7) Maramureș, țară veche cu oameni fără pereche. Scaieți fără scai. 8) Pomul care a dat fructe. Înflorește odată cu primăvara. 9) Suprafața de pămînt care primăvara se seamănă. Poftim! 10) Autorul poeziei «Primăvara din mare» din volumul «Scrieri». Împletit din lînă.

VERTICAL: 1) Pasărea din tei. O creangă din pădure. 2) Parfumul florilor. Autorul volumului de povestiri «Șarpele și cupa». 3) Plantă erbacee cultivată ca plantă culinară. Autorul volumului de versuri «Fructe de mare». 4) O «palmă» de pămînt. Cai năzdrăvani. 5) Un fir întors. Pasăre cîntătoare. 6) Plantă înrudită cu nufărul. 7) Prietenii naturii. Buni de tras la plug. 8) O pasăre gingașă. 9) În aversele de primăvară. În brazii veșnic verzi. 10) Podoaba pădurilor noastre (pl.). Poet ardelean, autorul poeziilor «Florile» și «Plugul».

I. ALEXANDRU

DEZLEGARE

ORIZONTAL: 1) Păsări. Tac. 2) Urări. Cupe. 3): Pol. Florar. 4) Aman. Opt. B. 5) Zat. Știuci. 6) A. Arcuire. 7) S. Oaș. Et. 8. Rodit. Cais. 9) Arabilă. Na. 10) Maniu. Ilic.

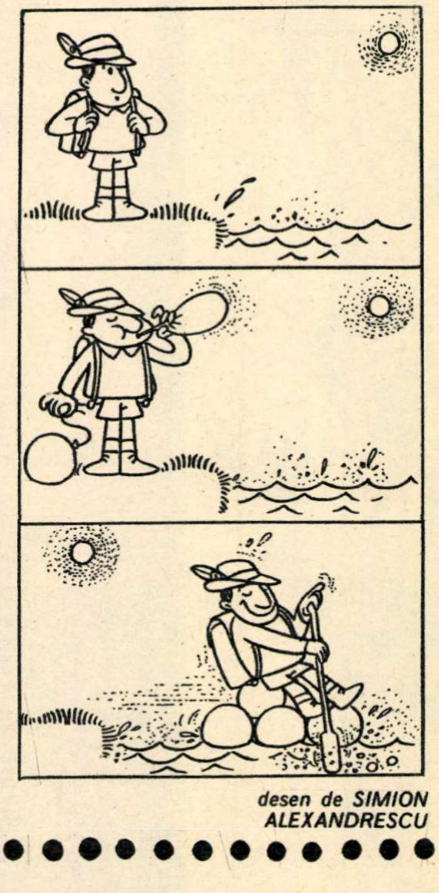

desen de SIMION ALEXANDRESCU

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

DAN VASILE

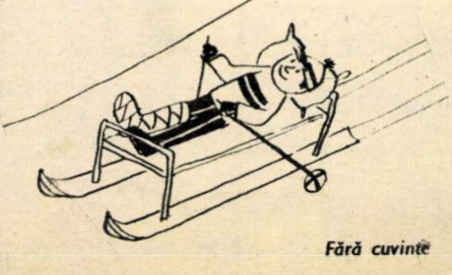

Fără cuvinte

E normal să dorim să cunoaștem la un moment dat raporturile noastre cu cei din jur. Această investigație poate fi ușurată de următorul joc-test.

SÎNTEȚI SOCIABILI?

1. Te supără lipsa de punctualitate a colegilor și prietenilor tăi?

a) Da, și nu le accept nici o scuză. b) Cu toate că prețuiesc punctualitatea, putem admite totuși că oricui i se poate întîmpla ceva neprevăzut.

2. Îți place să citești culcat?

a) Nu, mai ales că dăunează și vederii. b) Este poziția care îmi place cel mai mult.

3. Ai două bilete la cinema, dar prietenul cu care vrei să mergi te anunță că nu va putea veni. Cum procedezi în această situație?

a) Vinzi un bilet și mergi de unul singur. b) Vinzi amîndouă biletele și îți propui să vezi filmul altă dată.

4. Ce părere ai despre muzica ușoară?

a) Nu pot s-o suport. b) Îmi place foarte mult.

La următoarele întrebări se răspunde numai prin «da» și «nu».

5. Dai cu plăcere curs unei rugăminți?
6. Ești mofturos la mîncare?
7. Te emoționează pînă la lacrimi un film, o poezie, o bucată muzicală?
8. Îți place să rostești toasturi?
9. Ești în stare să cedezi într-o discuție aprigă de dragul liniștii convins că ai totusi dreptate?

INTERPRETARE

Dacă la prima grupă de întrebări ai mai mult de două răspunsuri negative și din a doua cel puțin 3 răspunsuri afirmative, ai o fire sociabilă, ești îngăduitor și îți plac meseriile care te ajută să fii mai des în contact cu oamenii.

Dacă ai mai mult de trei răspunsuri afirmative din prima grupă și 4 răspunsuri negative din a doua înseamnă că te obișnuiești greu cu oamenii, dar știi să fii totuși și hotărît și îngăduitor.

(URMARE DIN PAG. 5)

— **Mariana Vasilescu** — Şcoala generală nr. 3., Roşiori de Vede, Teleorman;
— **Aurora Baciu** — Şcoala generală nr. 4, Piatra Neamţ.

CÎTE O TRUSĂ GUAŞE:

— **Mariana Rădulescu** — Casa pionierilor nr. 4, Bucureşti,
— **Elena Perianu** — Şcoala generală nr. 15, Buzău.

CÎTE O BUSOLĂ:

— **Viorica Şerban** — Liceul nr. 2, Ploieşti,
— **Floarea Turiga** — Şcoala generală nr. 1, Coşereni, Ilfov;
— **Adriana Georgescu** — Şcoala generală nr. 3, Roşiori de Vede, Teleorman;
— **Atena Goldan** — Casa pionierilor nr. 4, Bucureşti.

O PERECHE DE BASCHEŢI:

— **Ovidiu Văduva** — Şcoala generală nr. 1, Gherla, Cluj.

PREMII COLECTIVE (cîte o trusă de pictură):

— **Colectivului de redacţie** de la Şcoala generală din Verneşti, Buzău;
— **Colectivului de redacţie** de la Şcoala generală nr. 1, Botoşani.

MENŢIUNE COLECTIVĂ (trei seturi «guaşe»):

— **Colectivului de redacţie** de la Şcoala generală nr. 1, Rm. Vîlcea, pentru «Semaforul - Mărţişor» trimis la redacţie.

TINEREŢEA FĂRĂ BĂTRÎNEŢE A GLUMEI

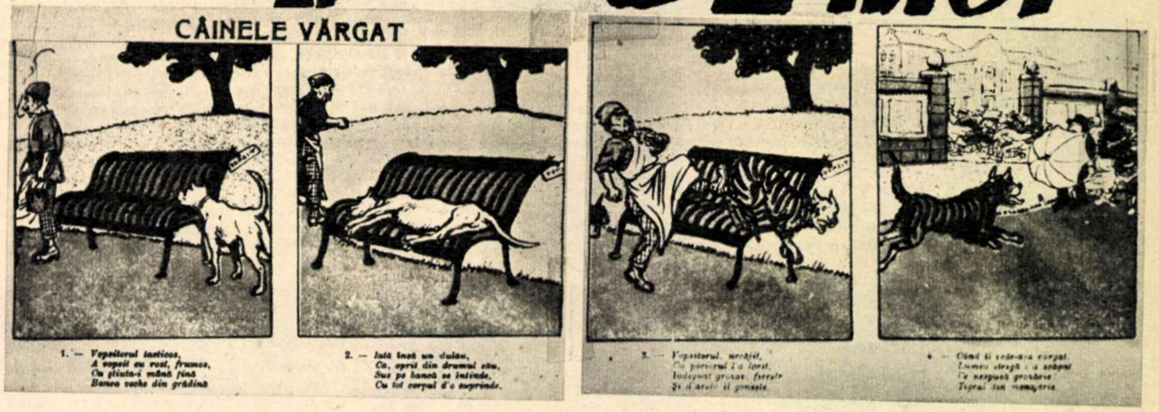

1. — Vopsitorul tacticos,
A vopsit cu rost, frumos,
Cu știuta-i mână fină
Banca veche din grădină

2. — Iată însă un dulău,
Ce, oprit din drumul său,
Sus pe bancă se întinde,
Cu tot corpul d'o cuprinde.

3. — Vopsitorul, necăjit,
[illegible]
[illegible]
[illegible]

4. — Când îl [illegible] vărgat,
Lumea strigă [illegible]
[illegible]
Tigrul din menagerie

Bibliotecile adăpostesc tomuri groase cu reviste pentru copii apărute cu multe decenii în urmă. Am răsfoit pentru voi paginile acestor publicaţii, căutînd rubricile dedicate umorului.

Din sacul cu pozne al revistei *Amicul copiilor* (1924) am spicuit următoarea glumă:

— Ştii să înoţi, Victore?
— Cum de nu.
— Unde ai învăţat?
— În apă.

Sau următoarea întrebare-păcăleală: Ce nu-i drept, dar nu-i păcat? (Piciorul stîng!)

Vorbele şi răspunsurile potrivite au stîrnit dintotdeauna zîmbetul şi au fost în acelaşi timp prilej de meditaţie. Iată o mostră.

Un palavragiu defăima odată pe un înţelept. Înţeleptul îi zise: «Nici pe mine nu mă vor crede cînd te voi lăuda, nici pe tine cînd mă vei defăima.

Revista «*Dimineaţa copiilor*» avea un personaj care era «favoritul copiilor». Se numea Haplea. Peripeţiile sale, împreună cu ale consoartei sale, coana Frosa şi a odraslei Hăplişor, nu o dată au stîrnit, prin gagurile lor, hohote de rîs.

Iată două peripeţii, din multele, ale lui Haplea, datînd din anul 1920.

Odată Haplea e provocat la duel. «Schimbaţi focurile», se dă semnalul. Haplea îşi priveşte adversarul liniştit şi-i spune:
— Dă-mi-l pe-al dumitale.
— Ce?
— Păi nu era vorba să schimbăm două gloanţe?

«Răcoreala lui Haplea» este, de asemenea, o snoavă plină de haz, care ne dovedeşte că glumele lui Haplea aveau uneori adresă directă.

Un boier stăpîn al moşiei din Hăpleşti se pregătea să vină în sat, să-şi inspecteze moşia.
— Cu ce vă putem primi? întrebă Haplea.
— O, nu, nu-mi trebuie nimic, dar dacă ţineţi totuşi, vă rog să-mi daţi ceva care să mă răcorească.
— Am găsit! Lăsaţi pe mine!
Peste două zile numai că sosi şi boierul. Haplea umplu cu apă două pompe de stins focul şi cu ajutorul hăpleştenilor le îndreptă spre trăsura boierească.
— Ce-i asta? sări boierul ca ars, zăpăcit şi speriat de avalanşa apei.
— Răcoreala de la Hăpleşti, replică mucalit Haplea.

În «Dimineaţa copiilor» povestirile fără cuvinte, ca de altfel şi multe alte desene se datorau unui grafician de sensibilitate, cu numele de Sirin. Dintr-un număr din anul 1926 am ales această povestire fără cuvinte. Cealaltă povestire în imagini este din revista «*Lumea copiilor*», (1922).

Această scurtă incursiune în paginile de umor de odinioară, dovedeşte încă o dată că există o tinereţe fără bătrîneţe a glumei... şi a revistelor pentru copii.

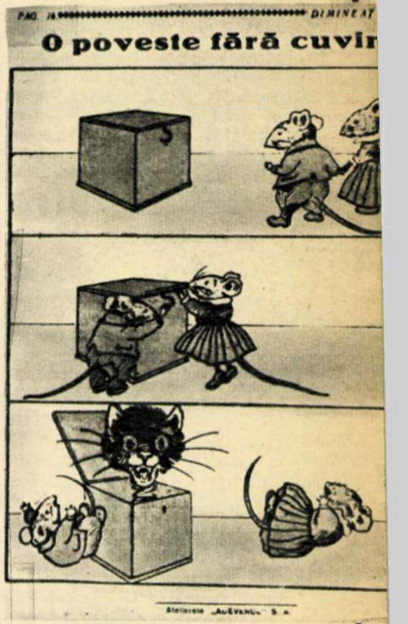

DORESC să CORESPONDEZE

ARPAD SZEKERES, clasa a V-a, comuna Band, judeţul Mureş, doreşte să corespondeze cu **amatorii de sport. ANIŞOARA TUDORACHE, satul Mărunţişu, comuna Costeştii din Vale, judeţul Dîmboviţa** şi **LILI TURICEANU, Săveni, str. Alexandru Ioan Cuza nr. 47, judeţul Botoşani** doresc să schimbe păreri şi impresii cu **iubitorii de muzică.** Cei care îndrăgesc **literatura** pot corespunda cu: **MIHAI CONSTANTIN, clasa a VI-a, comuna Răzuireşti nr. 282, judeţul Teleorman. ANTUZA COJOCARU, clasa a VI-a, comuna Frumuşica, judeţul Botoşani** şi **PETRINA POHRIB, clasa a VI-a, comandantă de grupă, comuna Matca, judeţul Galaţi. NICOLAE BOGDAN, clasa a VI-a, comandant de detaşament, satul Purcăreni, str. Nicolae Bălcescu nr. 274, comuna Tărlungeni, judeţul Braşov** şi **CRISTINA TINCA, clasa a V-a,** Piteşti, **str. 1 Mai, Bl. 40, sc. C, ap.2, judeţul ARGEŞ,** vor să afle din **experienţa altor organizaţii de pionieri. NUŢA TĂNASE, Tg. Neamţ, str. Cuza Vodă nr. 10, judeţul Neamţ** şi **ALEXANDRU RĂICAN, Galaţi, str. Partizanilor nr. 23, Bl. Z-6, ap. 44, sc. 3, Ţiglina I,** corespondează pe teme de **învăţătură.**

ARPAD SZEKERES

ANIŞOARA TUDORACHE

LILI TURICEANU

MIHAI CONSTANTIN

ANTUZA COJOCARU

PETRINA POHRIB

NICOLAE BOGDAN

CRISTINA TINCA

NUŢA TĂNASE

ALEXANDRU RĂICAN

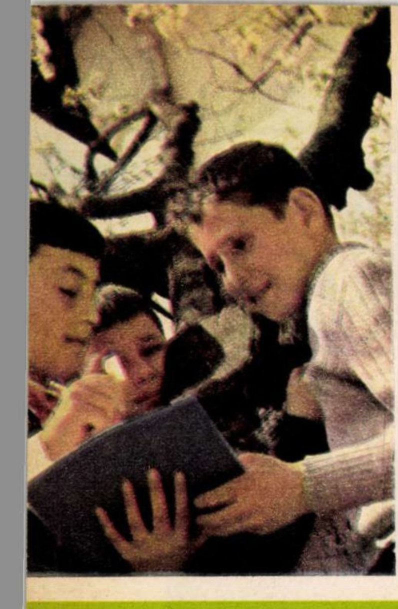

FILATELIC-CLUB

Cuvîntul «Filatelie» s-a folosit prima dată în noiembrie 1864, înlocuind denumirile de pînă atunci, ca: timbrofilie, timbrologie și înseamnă «colecționarea și studiul mărcilor poștale și a tuturor elementelor legate de acestea». Nu de mult, scriitorul Eugen Barbu a dat o frumoasă definiție acestei pasiuni a omenirii, care cuprinde circa 2,5 la sută din populația globului: «Un timbru este adesea o istorie rezumată intr-o ramă milimetrică, un timp fără de moarte, o consacrare. Suita de mărci, cu chenarele lor volatile, cu zimți poetici ce evocă florile, mi se pare tot ce poate fi mai minunat pentru un colecționar».

Originea cuvîntului este greacă: philos-iubitor și atelia — scutit de taxă de transport.

Din mulțimea colecționarilor de mărci poștale, filatelia a remarcat de-a lungul anilor pe cei mai renumiți: Ivan Bardin (1883—1960), fost vicepreședinte al Academiei de științe a U.R.S.S., mare specialist în metalurgie; Darwin Charles Robert (1809—1882) în biografia sa a scris că pasiunea pentru colecții a jucat un rol mare în activitatea sa științifică: Albert Einstein (1879—1955) spunea: «Filatelia este o destindere după o muncă intensă. Ea ajută să te concentrezi»; Maxim Gorki (1868—1936) în 1927 devine membru al Internaționalei de filatelie. El a donat colecția sa muzeelor și specialiștilor; Ernst Kremkel (n. 1903) unul din primii exploratori polari sovietici, erou al Uniunii Sovietice, doctor în științe geografice a fost președinte al Societății sovietice de filatelie; Ilya Lifchite (n. 1917), fizician, membru corespondent al Academiei de științe a Uniunii Sovietice, laureat al premiului Lenin, are o colecție de 200 000 timbre, păstrată în 120 volume. Nu îi lipsesc decît 3 piese din colecția sa de timbre europene. Juriile expozițiilor internaționale i-au decernat diploma de primul rang și medalii de aur. Karl Marx nu a fost colecționar, dar a ajutat-o pe fiica sa, la vîrsta de 8 ani, să înceapă colecționarea timbrelor. A încurajat această pasiune considerînd filatelia ca o formă de educație și cultură. Prietenul său și tovarăș de luptă Fr. Engels trimitea cu regularitate timbre fiicei lui Marx. El studia toate «secretele» filatelice și era la curent cu ultimele noutăți.

...Și totul a început cu anul 1835, cînd un funcționar din Liubliana, a explicat ideea creării timbrului poștal unui englez. Dar, așa cum se întîmplă uneori în viață, totul a fost pus în practică de un alt englez, Rowland Hill, care a confecționat timbrele poștale și a rămas socotit creatorul acestor diamante de hîrtie.

Inaugurînd în acest colț de pagină rubrica filatelică, redacția va primi cu plăcere scrisorile dumneavoastră, iubiți cititori, va ține seama de solicitările voastre și va publica adresele celor dornici să efectueze schimburi filatelice.

I. PENESCU

O INTERESANTA SERIE DE REPRODUCERI DE ARTA

VENETIA

VAZUTA DE PICTORI ROMÂNI

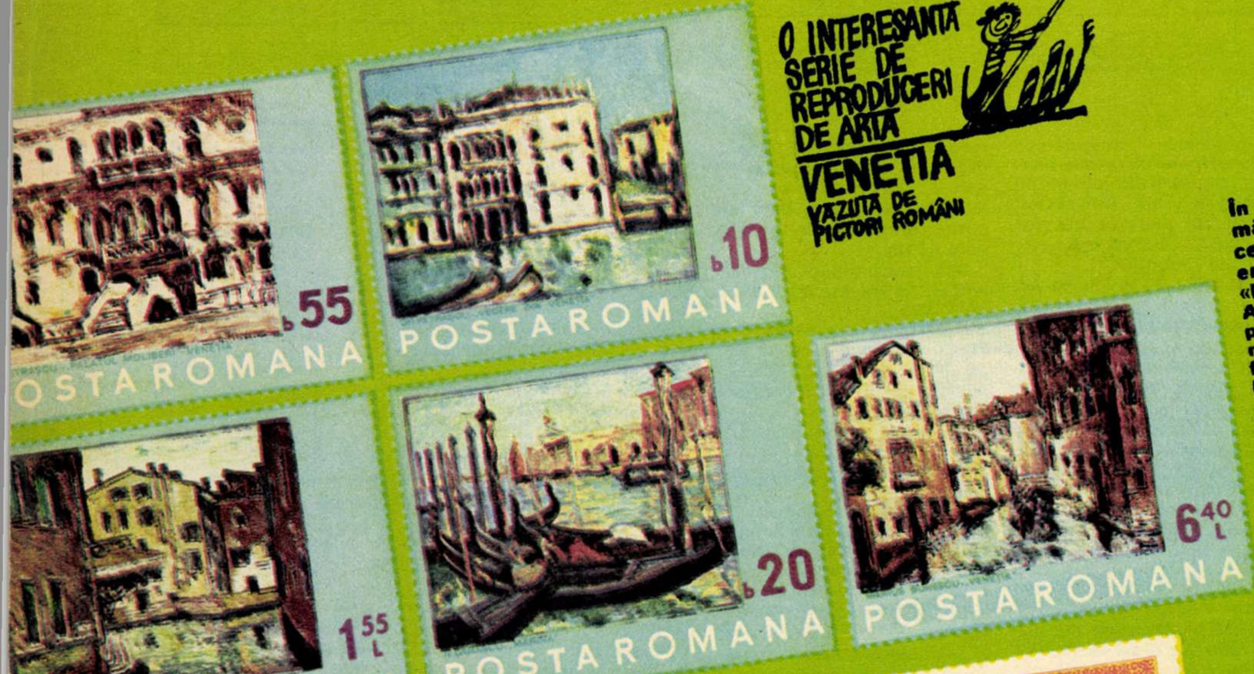

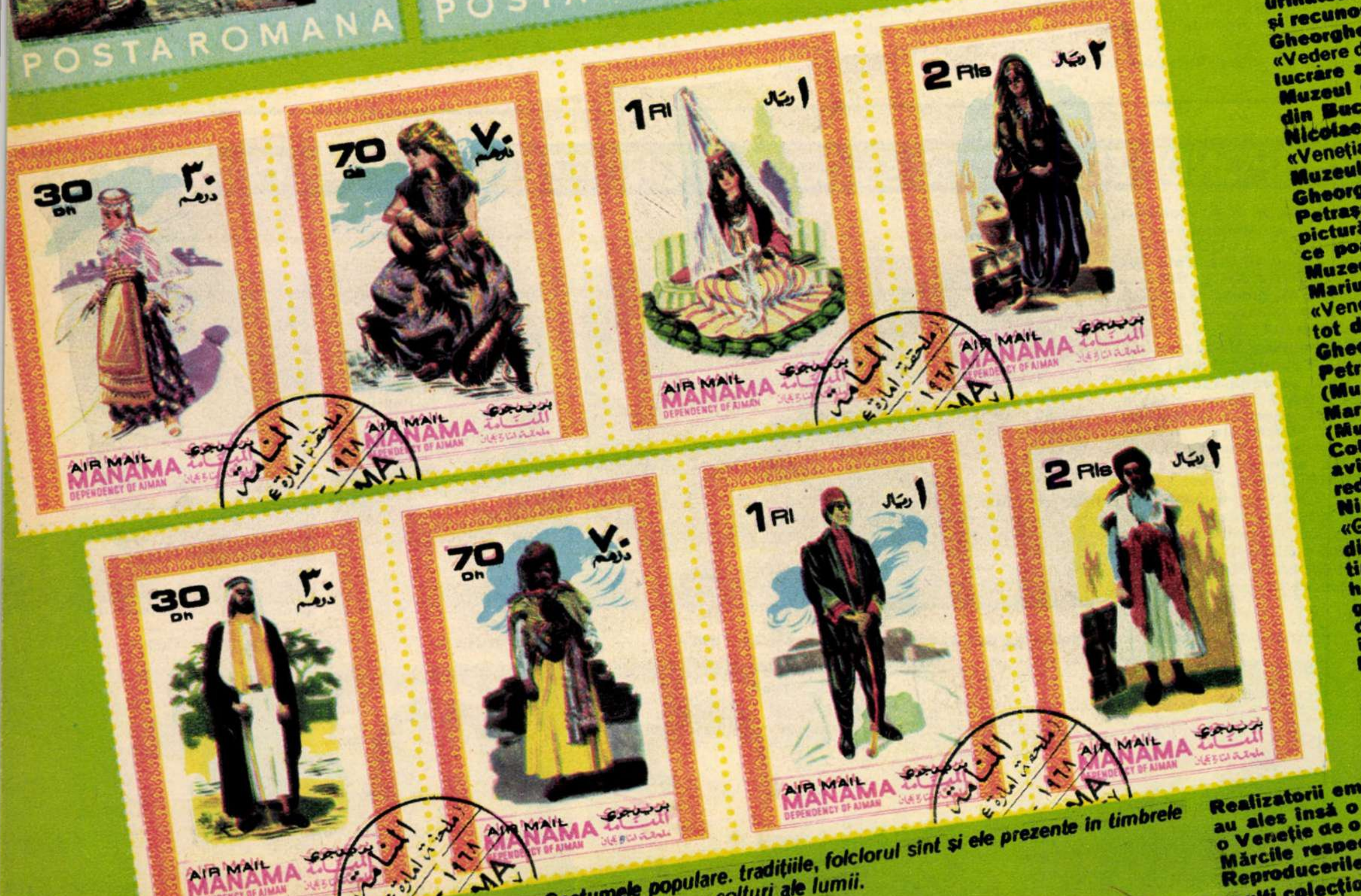

Costumele populare. tradițiile, folclorul sînt și ele prezente în timbrele emise în diferite colțuri ale lumii.

În magazinele filatelice au fost puse în vînza mărcile care formează una dintre seriile cele mai reușite ale anului trecut: emisiunea «Reproduceri de artă — 1972». Aceasta prezintă Veneția, văzută de pictori români, mărcile fiind tipărite pe hîrtie cromo, format 54 × 22 mm. Încadramentul grafic a fost realizat de graficiana Aida Tașgian. Întreaga emisiune «ocupa» trei plicuri, obliterate cu o ștampilă specială «prima zi». Iată cîteva detalii cu privire la emisiunea respectivă, care nu trebuie să lipsească nici unui colecționar de mărci românești sau de mărci avînd ca temă arta, pictura, orașele Italiei etc. Cele șase valori ale emisiunii reproduc următoarele picturi, de certă și recunoscută valoare: Gheorghe Petrașcu; «Vedere din Veneția» lucrare apărută în Muzeul de Artă al R.S.R., din București; Nicolae Dărăscu: «Veneția», pictură aflată în Muzeul Brukenthal, din Sibiu; Gheorghe Petrașcu: «Palatul Moliberi», pictură ce poate fi admirată în Muzeul Zambaccian, din București; Marius Bunescu: «Veneția», tot din Muzeul de Artă al R.S.R.; Gheorghe Petrașcu: «Peisaj din Chioggia» (Muzeul Zambaccian); Marius Bunescu: «Veneția» (Muzeul de Artă al R.S.R.). Colița, avînd o valoare de 6 lei, redă pictura lui Nicolae Dărăscu, «Gondole», din Muzeul de Artă al R.S.R., tipărită pe o veche hartă panoramică a Veneției, gravată de Iacopo Parbari, în secolul al XVI-lea. Desigur, din Veneția, un oraș-muzeu, se puteau alege multe alte edificii, de mult mai mare interes turistic și istoric.

Realizatorii emisiunii pe care v-am prezentat-o au ales însă o Veneția—simbol al lagunelor, o Veneție de o anumită viziune artistică. Mărcile respective nu trebuie să vă scape. Reproducerile de artă sînt căutate de foarte mulți colecționari.

AUREL CRIȘAN